

Gimnazjum nr 2

Wymagania edukacyjne

SPIS TREŚCI:

1.	Język polski	str. 3
2.	Język angielski	str. 12
3.	Język francuski	str. 15
4.	Język niemiecki	str. 27
5.	Historia	str. 34
6.	WOS	str. 36
7.	Matematyka	str. 62
8.	Informatyka	str. 64
9.	Wychowanie fizyczne	str. 77
10.	Biologia	str. 83
11.	Chemia	str. 86
12.	Geografia	str. 88
13.	Zajęcia artystyczne	str. 91
14.	Technika	str. 97
15.	Fizyka	str. 100
16.	Edukacja dla bezpieczeństwa	str. 103

WYMAGANIA EDUKACYJNE Z **JĘZYKA POLSKIEGO**

DLA KLAS I – III GIMNAZJUM

KRYTERIA OCEN

Stopień celujący (6)

Uczeń wykonał większość zadań dodatkowych, a jego wiedza i umiejętności znacznie wykraczają ponad poziom programu ogólnego. Jest twórczy, aktywny i sumienny. Interesuje się przedmiotem i rozwija się indywidualnie. Osiąga także sukcesy w konkursach i olimpiadach przedmiotowych.

Stopień bardzo dobry (5)

Uczeń opanował pełny zakres wiedzy i umiejętności. Sprawnie posługuje się zdobytymi wiadomościami i korzysta z różnych źródeł informacji. Jest samodzielny, aktywny i sumienny.

Stopień dobry (4)

Uczeń opanował treści istotne w strukturze przedmiotu i sprawnie stosuje wiadomości w sytuacjach typowych. Jest sumienny i dość aktywny. Potrafi samodzielnie rozwiązać typowe zadania.

Stopień dostateczny (3)

Uczeń opanował najważniejsze treści przedmiotowe oraz posiada proste, uniwersalne umiejętności rozwiązywania problemów typowych o średnim stopniu trudności. Jest dość sumienny i raczej aktywny.

Stopień dopuszczający (2)

Uczeń opanował treści przedmiotowe na poziomie koniecznym do dalszej edukacji. Zazwyczaj wykonuje proste, typowe zadania, a także rozwiązuje problemy o niskim stopniu trudności, powtarzające się w procesie edukacji. W miarę regularnie odrabia zadane prace, choć niektóre błędnie. Potrafi uczestniczyć w pracy na lekcji.

Stopień niedostateczny (1)

Uczeń nie zdobył podstawowych wiadomości i umiejętności niezbędnych do dalszego kształcenia. Nie interesuje się procesem dydaktycznym, nie uczestniczy w lekcji, jak również nie odrabia zadanych prac i lekceważy podstawowe obowiązki szkolne.

OBSZARY

1.W zakresie wiedzy i umiejętności

A. Odbiór tekstów kultury , w tym szczególnie tekstów literackich

Umiejętność	Zakładane osiągnięcia uczniów	
	<p>Podstawowe</p> <p>Stopień dopuszczający (2) Uczeń opanował treści przedmiotowe na poziomie koniecznym do dalszej edukacji. Zazwyczaj wykonuje proste, typowe zadania, a także rozwiązuje problemy o niskim stopniu trudności, powtarzające się w procesie edukacji. W miarę regularnie odrabia zadane prace, choć niektóre błędnie. Potrafi uczestniczyć w pracy na lekcji.</p> <p>Stopień niedostateczny (1) Uczeń nie zdobył podstawowych wiadomości i umiejętności niezbędnych do dalszego kształcenia. Nie interesuje się procesem dydaktycznym, nie uczestniczy w lekcji, jak również nie odrabia zadanych prac i lekceważy podstawowe obowiązki szkolne.</p>	<p>Ponadpodstawowe</p> <p>Stopień celujący (6) Uczeń wykonał większość zadań dodatkowych, a jego wiedza i umiejętności znacznie wykraczają ponad poziom programu ogólnego. Jest twórczy, aktywny i sumienny. Interesuje się przedmiotem i rozwija się indywidualnie. Osiąga także sukcesy w konkursach i olimpiadach przedmiotowych.</p> <p>Stopień bardzo dobry (5) Uczeń opanował pełny zakres wiedzy i umiejętności. Sprawnie posługuje się zdobytymi wiadomościami i korzysta z różnych źródeł informacji. Jest samodzielny, aktywny i sumienny.</p> <p>Stopień dobry (4) Uczeń opanował treści istotne w strukturze przedmiotu i sprawnie stosuje wiadomości w sytuacjach typowych. Jest sumienny i dość aktywny. Potrafi samodzielnie rozwiązać typowe zadania.</p>
słuchanie	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> • słucha uważnie, • zapamiętuje najważniejsze informacje • z pomocą nauczyciela przetwarza funkcjonalnie słyszaną wypowiedź dla pełnego jej zrozumienia • odczytuje informacje zawarte w znakach 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> • hierarchizuje zapamiętane informacje oraz uzupełnia na podstawie kontekstu i sytuacji informacje opuszczone przez nadawcę • posiada nawyk funkcjonalnego przetwarzania słyszanych wypowiedzi dla pełnego ich zrozumienia

	<p>niewerbalnych (mimika, mowa ciała)</p> <ul style="list-style-type: none"> • stara się zrozumieć intencje nadawcy • słucha z empatią • ocenia zgodnie z prawdą słyszanej wypowiedzi • na polecenie nauczyciela słucha tekstów artystycznych w funkcji estetycznej 	<ul style="list-style-type: none"> • wykorzystuje informacje zawarte w znakach niewerbalnych • rozumie intencje nadawcy • żywo reaguje na słyszane teksty • jest wyczulony na kłamstwo i manipulację językową, ocenia • zgodność wypowiedzi z prawdą • dzieli się wrażeniami po zapoznaniu się z tekstami artystycznymi w funkcji estetycznej
czytanie ze zrozumieniem	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> • przy pomocy nauczyciela dochodzi do rozumienia czytanego tekstu na poziomie wyrazu, zdania, akapitu, większych całości kompozycyjnych • rozumie dosłowne znaczenie całego tekstu • przy pomocy nauczyciela dochodzi do rozumienia sensów naddanych tekstu literackiego (i innych) • stara się sformułować ideę czytanego tekstu • wyszukuje w dziele literackim wskazane środki stylistyczne i określa ich funkcje • czyta proste teksty informacyjne o charakterze poznawczym (np. artykuły z podręcznika) i praktycznym (np. proste instrukcje, polecenia) • odnajduje wartości estetyczne dzieła wskazane przez nauczyciela 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> • samodzielnie dochodzi do rozumienia czytanego tekstu na poziomie wyrazu (np. odczytuje znaczenie wyrazu na podstawie kontekstu), zdania (np. wskazuje zdania kluczowe), akapitu (np. wyjaśnia znaczenie akapitu dla struktury całości), większych całości kompozycyjnych odczytuje sensy naddane tekstów literackich (i innych) • samodzielnie odkrywa idee tekstów, wykorzystuje wiedzę teoretycznoliteracką przydatną dla zrozumienia tekstu • czyta teksty informacyjne o charakterze poznawczym (np. artykuły popularnonaukowe) i praktycznym o różnym stopniu trudności • czyta dla przyjemności • ocenia czytane teksty
czytanie ciche	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Świadomie ćwiczy rozpoznawanie coraz dłuższych grup wyrazowych jednym rzutem oka • pracuje nad eliminacją ruchów wstecznych oka i ruchów artykulacyjnych • czyta cicho dość szybko 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> • jednym rzutem oka obejmuje duże odcinki tekstu (ok. 5–7 wyrazów) • nie wykonuje podczas czytania niepotrzebnych ruchów wstecznych oka i ruchów artykulacyjnych • czyta cicho w szybkim tempie
czytanie głośne	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> • po uprzednim przygotowaniu czyta głośno trudny tekst z zachowaniem poprawności artykulacyjnej, poprawnej linii melodycznej 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> • poprawnie czyta głośno bez przygotowania • samodzielnie przygotowuje interpretację głosową tekstu literackiego

	<ul style="list-style-type: none"> • przy pomocy nauczyciela przygotowuje interpretację głosową tekstu literackiego 	
<p>„czytanie” dzieł sztuki posługujących się kodem pozajęzykowym (malarstwo, rzeźba, architektura, muzyka, teatr, opera, film, komiks)</p>	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> • zna podstawowe wyróżniki kodów pozajęzykowych różnych dziedzin sztuki (malarstwa, rzeźby, architektury, muzyki itp.) • przy pomocy nauczyciela odczytuje idee tekstów kultury posługujących się kodem pozajęzykowym • uczestniczy w przygotowanych przez szkoły’ (i inne środowiska) spotkaniach z dziełami sztuki • wyraża własne opinie na temat dzieł sztuki, próbuje formułować oceny • spostrzega synkretyczny charakter kodów różnych tekstów kultury 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> • wykorzystuje wiedzę o podstawowych wyróżnikach kodów pozajęzykowych do interpretacji dzieł sztuki (malarstwo, rzeźba, architektura, muzyka itp.) • samodzielnie dochodzi do odkrycia idei tekstów kultury posługujących się kodem pozajęzykowym • szuka kontaktu z dziełami sztuki • wyraża własne opinie, formułuje oceny na temat dzieł sztuki, uzasadnia swoje stanowisko • odczytuje funkcje poszczególnych elementów kodu o charakterze synkretycznym

B. Umiejętności nadawcze – wypowiedanie się w mowie i piśmie

Umiejętność	Zakładane osiągnięcia uczniów	
	<p>Podstawowe Stopień dopuszczający (2) Uczeń opanował treści przedmiotowe na poziomie koniecznym do dalszej edukacji. Zazwyczaj wykonuje proste, typowe zadania, a także rozwiązuje problemy o niskim stopniu trudności, powtarzające się w procesie edukacji. W miarę regularnie odrabia zadane prace, choć niektóre błędnie. Potrafi uczestniczyć w pracy na lekcji.</p>	<p>Ponadpodstawowe Stopień celujący (6) Uczeń wykonał większość zadań dodatkowych, a jego wiedza i umiejętności znacznie wykraczają ponad poziom programu ogólnego. Jest twórczy, aktywny i sumienny. Interesuje się przedmiotem i rozwija się indywidualnie. Osiąga także sukcesy w konkursach i olimpiadach przedmiotowych.</p>

	<p>Stopień niedostateczny (1) Uczeń nie zdobył podstawowych wiadomości i umiejętności niezbędnych do dalszego kształcenia. Nie interesuje się procesem dydaktycznym, nie uczestniczy w lekcji, jak również nie odrabia zadanych prac i lekceważy podstawowe obowiązki szkolne.</p>	<p>Stopień bardzo dobry (5) Uczeń opanował pełny zakres wiedzy i umiejętności. Sprawnie posługuje się zdobytymi wiadomościami i korzysta z różnych źródeł informacji. Jest samodzielny, aktywny i sumienny.</p> <p>Stopień dobry (4) Uczeń opanował treści istotne w strukturze przedmiotu i sprawnie stosuje wiadomości w sytuacjach typowych. Jest sumienny i dość aktywny. Potrafi samodzielnie rozwiązać typowe zadania.</p>
mówienie	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> • posługuje się poprawną wymową • pracuje nad dykcją • zachęcany i kontrolowany przez nauczyciela wykorzystuje środki ekspresji żywej mowy • przy niewielkiej pomocy przygotowuje interpretację głosową tekstu własnego i cudzego • nawiązuje kontakt językowy z innymi zgodnie z konwencjami różnych sytuacji i norm kultury • zachowuje życzliwą postawę w kontaktach z innymi • rozmawia z różnymi osobami na wybrane tematy • zna zasady uczestnictwa w dyskusji i stara się je stosować • przedstawia własne zdanie na określony temat • przygotowuje i wygłasza krótką wypowiedź (życzenia, podziękowanie) • wie, jakie znaczenie mają pozajęzykowe środki wyrazu (gest, mimika itp.) 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> • posługuje się poprawną dykcją • świadomie i zgodnie z potrzebą wykorzystuje środki ekspresji żywej mowy • poprawnie interpretuje głosowo teksty własne i cudze • skutecznie nawiązuje kontakt językowy z innymi zgodnie z konwencjami różnych sytuacji i norm kultury • podczas kontaktu językowego nastawiony jest na rozmówcę • ciekawie rozmawia z różnymi osobami na dowolne tematy • stosuje zasady uczestnictwa w dyskusji • potrafi grzecznie i stanowczo bronić własnego zdania • przygotowuje i wygłasza dłuższą wypowiedź na zadany temat (referuje zagadnienie) • korzysta z pozajęzykowych środków wyrazu (gest, mimika itp.) w procesie komunikacji

pisanie	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> • pracuje nad starannością graficznej postaci tekstu • świadomie pracuje nad ortograficzną poprawnością własnych tekstów • korzysta na polecenie nauczyciela ze słowników (ortograficznego, języka polskiego, poprawnej polszczyzny, wyrazów obcych) • poprawnie buduje zdania • stara się świadomie budować spójne teksty • tworzy przewidziane programem formy wypowiedzi (użytkowe) • zna różnice między językiem pisanym a językiem mówionym i wskazuje cechy tych odmian w tekstach • pracuje nad budowaniem indywidualnego stylu wypowiedzi 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> • posiada nawyk starannego pisania (wykorzystuje zasady kaligrafii), ma wykształcony charakter pisma • opanował nawyk pisania ortograficznego (w zakresie pisania wyrazów z własnego czynnego słownika) • posiada nawyk korzystania ze słowników (ortograficznego, języka polskiego, poprawnej polszczyzny, wyrazów obcych) • opanował biegle operacje zdaniotwórcze, wykorzystuje synonimię składniową • buduje spójne teksty, dobierając wyrażenia językowe zależnie od treści i funkcji tekstu • podejmuje samodzielne próby pisarskie także w zakresie form nieobjętych programem nauczania (np. poznanych na zajęciach pozalekcyjnych) • przekłada wypowiedź mówioną na pisaną i odwrotnie z zachowaniem równic między obiema odmianami języka • posługuje się stylem zindywidualizowanym
---------	--	---

C. Świadome posługiwanie się językiem ojczystym

Umiejętność	Zakładane osiągnięcia uczniów	
	<p>Podstawowe Stopień dopuszczający (2) Uczeń opanował treści przedmiotowe na poziomie koniecznym do dalszej edukacji. Zazwyczaj wykonuje proste, typowe zadania, a także rozwiązuje problemy o niskim stopniu trudności, powtarzające się w procesie edukacji. W miarę regularnie odrabia zadane prace, choć niektóre błędnie. Potrafi uczestniczyć w pracy na lekcji.</p>	<p>Ponadpodstawowe Stopień celujący (6) Uczeń wykonał większość zadań dodatkowych, a jego wiedza i umiejętności znacznie wykraczają ponad poziom programu ogólnego. Jest twórczy, aktywny i sumienny. Interesuje się przedmiotem i rozwija się indywidualnie. Osiąga także sukcesy w konkursach i olimpiadach przedmiotowych.</p>

	<p>Stopień niedostateczny (1) Uczeń nie zdobył podstawowych wiadomości i umiejętności niezbędnych do dalszego kształcenia. Nie interesuje się procesem dydaktycznym, nie uczestniczy w lekcji, jak również nie odrabia zadanych prac i lekceważy podstawowe obowiązki szkolne.</p>	<p>Stopień bardzo dobry (5) Uczeń opanował pełny zakres wiedzy i umiejętności. Sprawnie posługuje się zdobytymi wiadomościami i korzysta z różnych źródeł informacji. Jest samodzielny, aktywny i sumienny.</p>
		<p>Stopień dobry (4) Uczeń opanował treści istotne w strukturze przedmiotu i sprawnie stosuje wiadomości w sytuacjach typowych. Jest sumienny i dość aktywny. Potrafi samodzielnie rozwiązać typowe zadania.</p>
zasób języka	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> • rozumie konieczność bogacenia własnego języka • zachęcany i kierowany przez nauczyciela pracuje nad poszerzaniem zasobu słownictwa • wykorzystuje coraz więcej struktur składniowych 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> • dba o poszerzanie własnego zasobu leksykalnego (samodzielnie poszukuje znaczeń wyrazów nowych, szuka synonimicznych sposobów wyrażania tej samej treści)
nauka o języku	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> • opanował przewidzianą programem wiedzę o języku z zakresu fonetyki, fleksji, słowotwórstwa, składni, stylistyki, historii języka • rozpoznaje kategorie gramatyczne i wyjaśnia ich znaczenie • wykorzystuje wiedzę o języku do tworzenia tekstów własnych (mówionych i pisanych) • stosuje wiedzę o języku przy czytaniu tekstów literackich, zwłaszcza dawnych • ma świadomość zmienności języka 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> • świadomie wykorzystuje wiedzę z zakresu nauki o języku do tworzenia własnych tekstów • świadomie operuje strukturami gramatycznymi dla osiągnięcia zamierzonych funkcji wypowiedzi
poprawność językowa	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> • dostrzega u siebie i innych błędy w posługiwaniu się językiem, stara się je korygować 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> • świadomie i refleksyjnie posługuje się językiem w różnych sytuacjach mówienia

D. Samokształcenie

Umiejętność	Zakładane osiągnięcia uczniów	
	<p>Podstawowe Stopień dopuszczający (2) Uczeń opanował treści przedmiotowe na poziomie koniecznym do dalszej edukacji. Zazwyczaj wykonuje proste, typowe zadania, a także rozwiązuje problemy o niskim stopniu trudności, powtarzające się w procesie edukacji. W miarę regularnie odrabia zadane prace, choć niektóre błędnie. Potrafi uczestniczyć w pracy na lekcji.</p> <p>Stopień niedostateczny (1) Uczeń nie zdobył podstawowych wiadomości i umiejętności niezbędnych do dalszego kształcenia. Nie interesuje się procesem dydaktycznym, nie uczestniczy w lekcji, jak również nie odrabia zadanych prac i lekceważy podstawowe obowiązki szkolne.</p>	<p>Ponadpodstawowe Stopień celujący (6) Uczeń wykonał większość zadań dodatkowych, a jego wiedza i umiejętności znacznie wykraczają ponad poziom programu ogólnego. Jest twórczy, aktywny i sumienny. Interesuje się przedmiotem i rozwija się indywidualnie. Osiąga także sukcesy w konkursach i olimpiadach przedmiotowych.</p> <p>Stopień bardzo dobry (5) Uczeń opanował pełny zakres wiedzy i umiejętności. Sprawnie posługuje się zdobytymi wiadomościami i korzysta z różnych źródeł informacji. Jest samodzielny, aktywny i sumienny.</p> <p>Stopień dobry (4) Uczeń opanował treści istotne w strukturze przedmiotu i sprawnie stosuje wiadomości w sytuacjach typowych. Jest sumienny i dość aktywny. Potrafi samodzielnie rozwiązać typowe zadania.</p>
planowanie pracy	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> • regularnie odrabia zadane prace domowe, przygotowuje się do lekcji zgodnie z zaleceniami Nauczyciela 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> • samodzielnie planuje pracę własną, wykorzystując wiedzę o swoim charakterze, rodzaju pamięci itp.
dobór technik uczenia się	<ul style="list-style-type: none"> • stosuje techniki uczenia się zalecane w szkole 	<ul style="list-style-type: none"> • poszukuje własnych technik uczenia się, wykorzystując przy tym wiedzę z zakresu psychologii uczenia się

poszukiwanie wiedzy	<ul style="list-style-type: none"> • korzysta ze wskazanych przez nauczyciela źródeł wiedzy, przede wszystkim z zasobów biblioteki 	<ul style="list-style-type: none"> • korzysta z różnych źródeł wiedzy i samodzielnie ich poszukuje
ocena własnej wiedzy	<ul style="list-style-type: none"> • bazuje na ocenie nauczycieli, stara się sprostać wymaganiom stawianym przez szkołę • prosi o pomoc w razie potrzeby 	<ul style="list-style-type: none"> • analizuje przyczyny swoich sukcesów i porażek, a wnioski wykorzystuje do planowania pracy • zdaje sobie sprawę, że wartością dla niego jest wiedza, a nie ocena

→ [Do góry](#)

WYMAGANIA EDUKACYJNE Z **JĘZYKA ANGIELSKIEGO**

DLA KLAS I – III GIMNAZJUM

KRYTERIA OCEN

Ocenę celującą może otrzymać uczeń, który:

- *posiadał wiedzę i umiejętności znacznie wykraczające poza program nauczania i twórczo rozwija swoje zainteresowania
- *wykonuje nieobowiązkowe, dodatkowe zadania, biegle posługuje się zdobytymi wiadomościami i umiejętnościami
- *osiąga sukcesy w konkursach (zakwalifikował się do etapu wojewódzkiego konkursu przedmiotowego) lub posiada inne porównywalne osiągnięcia

Ocenę bardzo dobrą może uzyskać uczeń, który:

- *bardzo dobrze rozumie sens różnorodnych tekstów i rozmów, wydobywa z nich kluczowe informacje i przekształca je w formę pisemną
- *dysponuje dużym zakresem słownictwa i potrafi z powodzeniem przekazać swoje myśli, w naturalny sposób zabiera głos w rozmowie
- *swobodnie omawia tematy codzienne i te o charakterze bardziej złożonym/abstrakcyjnym
- bardzo dobrze operuje strukturami prostymi i złożonymi w mowie i piśmie

Ocenę dobrą może uzyskać uczeń, który:

- *bez problemu rozumie polecenia nauczyciela
- *potrafi zrozumieć większość kluczowych informacji, czy też sens różnorodnych tekstów i rozmów i przekształcić je w formę pisemną
- *zazwyczaj używa szerokiego zakresu słownictwa odpowiedniego do zadania
- *posługuje się w miarę poprawnym językiem, wypowiadając się na tematy codzienne i niektóre tematy o charakterze bardziej złożonym
- *poprawnie stosuje złożone struktury i słownictwo w mowie i piśmie

Ocenę dostateczną może uzyskać uczeń, który:

- *potrafi zrozumieć polecenia nauczyciela
- *potrafi czasem zrozumieć ogólny sens różnorodnych tekstów i rozmów, wydobyć z nich część potrzebnych informacji i przekształcić je w formę pisemną

*na ogół używa zakresu słownictwa odpowiedniego do zadania, choć niewiele o charakterze złożonym/abstrakcyjnym

*potrafi napisać zadanie zawierające proste struktury i słownictwo

Ocenę dopuszczającą może uzyskać uczeń, który:

*potrafi zazwyczaj zrozumieć polecenia nauczyciela

*potrafi sporadycznie zrozumieć ogólny sens różnorodnych tekstów i rozmów, wydobyć z nich kilka kluczowych informacji i przekształcić je w formę pisemną

*z trudnościami przekazuje wiadomość posługując się niedużą ilością struktur prostych w mowie i piśmie

*dysponuje ograniczonym zakresem słownictwa

*z trudnościami omawia codzienne tematy, ale rzadko te o charakterze złożonym/abstrakcyjnym

Ocenę niedostateczną otrzymuje uczeń, który nie spełnia kryteriów na ocenę dopuszczającą, czyli nie opanował podstawowej wiedzy i umiejętności określonych w nowej podstawie programowej a braki w wiadomościach i umiejętnościach uniemożliwiają dalszą naukę. Uczeń nie potrafi wykonać zadań o elementarnym stopniu trudności.

Szczegółowe kryteria oceniania dla oceny niedostatecznej:

-wypowiedź ustna: całkowicie niepoprawna konstrukcja wypowiedzi; uboga treść i słownictwo; brak opanowania podstawowej leksyki; nieprawidłowe użycie struktur składniowych; rażące błędy językowe uniemożliwiające porozumiewanie się; brak płynności wypowiedzi; niepoprawna wymowa i intonacja,

-wypowiedź pisemna: wypowiedź pozbawiona elementów określonych w poleceniu; znaczne odstępstwa od tematu lub praca nie na temat, niezgodna z założoną formą; wypowiedź niespójna, nie na temat; uboga treść i słownictwo; częste powtórzenia; rażące błędy gramatyczne i leksykalne uniemożliwiające zrozumienie treści; liczne błędy ortograficzne i interpunkcyjne.

→ [Do góry](#)

WYMAGANIA EDUKACYJNE Z **JĘZYKA FRANCUSKIEGO**

DLA KLAS I – III GIMNAZJUM

KRYTERIA OCEN

Skala ocen	Słuchanie Osiągnięcia ucznia
6	<ul style="list-style-type: none">• potrafi zrozumieć ogólny sens różnorodnych tekstów i rozmów opartych na materiale kursowym i wykraczającym poza niego, np. rozumie dialogi z filmów i sens popularnych piosenek• potrafi zrozumieć kluczowe informacje w różnorodnych tekstach i rozmowach i wyłonić z nich błędy• potrafi wydobyć szczegółowe informacje i stosownie do nich zareagować, np. zrobić na ich podstawie notatkę, uszeregować zdarzenia, czy wypełnić tabelkę• potrafi z łatwością rozpoznać uczucia i reakcje mówiącego• potrafi z łatwością rozróżniać dźwięki, głoski, akcent wyrazowy i zdaniowy• potrafi z łatwością zrozumieć polecenia nauczyciela
5	<ul style="list-style-type: none">• potrafi zrozumieć ogólny sens różnorodnych tekstów i rozmów opartych na materiale kursowym• potrafi zrozumieć kluczowe informacje w różnorodnych tekstach i rozmowach i wyłonić z nich błędy• potrafi wydobyć szczegółowe informacje i stosownie do nich zareagować, np. zrobić na ich podstawie notatkę, uszeregować zdarzenia, czy wypełnić tabelkę• potrafi z łatwością rozpoznać uczucia i reakcje mówiącego• potrafi z łatwością rozróżniać dźwięki, głoski, akcent wyrazowy i zdaniowy• potrafi z łatwością zrozumieć polecenia nauczyciela

<p style="text-align: center; font-size: 2em; font-weight: bold;">4</p>	<ul style="list-style-type: none"> • potrafi zazwyczaj zrozumieć ogólny sens różnorodnych tekstów i rozmów • potrafi zrozumieć większość kluczowych informacji w różnorodnych tekstach i rozmowach • potrafi wydobyć większość potrzebnych informacji i stosownie do nich zareagować, np. zrobić na ich podstawie krótką notatkę, uszeregować zdarzenia, czy wypełnić tabelkę • potrafi rozpoznać uczucia i reakcje mówiącego • potrafi rozróżniać dźwięki, głoski i akcent w większości wyrazów i zdań • potrafi zrozumieć polecenia nauczyciela
<p style="text-align: center; font-size: 2em; font-weight: bold;">3</p>	<ul style="list-style-type: none"> • potrafi czasami zrozumieć ogólny sens różnorodnych tekstów i rozmów • potrafi zrozumieć część kluczowych informacji w różnorodnych tekstach i rozmowach • potrafi wydobyć część potrzebnych informacji i stosownie do nich zareagować, np. dopasować różne elementy, uszeregować zdarzenia, czy wypełnić tabelkę • potrafi zazwyczaj rozpoznać uczucia i reakcje mówiącego • potrafi rozróżniać większość dźwięków i głosek, ale ma problemy z rozpoznaniem akcentu wyrazowego i zdaniowego • potrafi zazwyczaj zrozumieć polecenia nauczyciela
<p style="text-align: center; font-size: 2em; font-weight: bold;">2</p>	<ul style="list-style-type: none"> • rzadko potrafi zrozumieć ogólny sens różnorodnych tekstów i rozmów • potrafi zrozumieć kilka kluczowych informacji w różnorodnych tekstach i rozmowach • potrafi wydobyć niewielką część potrzebnych informacji, by stosownie do nich zareagować, np. dopasować różne elementy, uszeregować zdarzenia czy wypełnić tabelkę • potrafi czasami rozpoznać uczucia i reakcje mówiącego • potrafi rozróżnić niektóre dźwięki i głoski, ale rzadko rozpoznaje akcent wyrazowy i zdaniowy • potrafi zrozumieć polecenia nauczyciela, ale z pomocą lub podpowiedziami
<p style="text-align: center; font-size: 2em; font-weight: bold;">1</p>	<ul style="list-style-type: none"> • najczęściej nie potrafi zrozumieć ogólnego sensu tekstów ani rozmów • nie potrafi zrozumieć prawie żadnych kluczowych informacji w tekstach ani rozmowach • nie potrafi wydobyć żadnych potrzebnych informacji, by stosownie do nich zareagować, np. dopasować różne elementy,

1	<p>uszeregować zdarzenia czy wypełnić tabelkę</p> <ul style="list-style-type: none"> • prawie nigdy nie rozpoznaje uczuć ani reakcji mówiącego • nie potrafi rozróżnić dźwięków ani głosek, nie rozpoznaje akcentu wyrazowego ani zdaniowego • nie potrafi zrozumieć poleceń nauczyciela, nawet z pomocą i podpowiedziami
----------	--

Skala ocen	Mówienie Osiągnięcia ucznia
6	<ul style="list-style-type: none"> • potrafi płynnie wypowiadać się na dowolne tematy, zachowując przy tym dużą dokładność językową i bogactwo leksykalne znacznie wykraczające poza ramy nakreślone przez rozkład materiału • potrafi w naturalny i spontaniczny sposób zabierać głos w rozmowie • ma bardzo dobrą wymowę i intonację • można go z łatwością zrozumieć
5	<ul style="list-style-type: none"> • potrafi z powodzeniem przekazać wiadomość przeprowadzić wywiad z inną osobą • potrafi mówić płynnie i bez zawahań na tematy określone w rozkładzie materiału, np. podaje w rozbudowany sposób informacje o sobie i innych osobach, wypowiada się na temat filmów i programów telewizyjnych, różnych miejsc i obiektów w mieście, uroczystości, świąt i innych ważnych wydarzeń, zakazów, nakazów i obowiązków, zwyczajów w Polsce i krajach frankofońskiego obszaru językowego, planów na przyszłość • potrafi wyrazić swoje potrzeby, preferencje, stany, rady, sugestie, powinności, nakazy, zakazy, obowiązki i przypuszczenia • potrafi dokonać zakupów i zamówić posiłek w barze, kawiarni czy restauracji • posługuje się poprawnym językiem, popełniając niewiele błędów • dysponuje bogatym zakresem słownictwa dla wyrażenia myśli i idei • potrafi w naturalny sposób zabierać głos w rozmowie

	<ul style="list-style-type: none"> • można go z łatwością zrozumieć
4	<ul style="list-style-type: none"> • przeważnie potrafi z powodzeniem przekazać wiadomość lub zadać pytania stosowane w wywiadach innym osobom • potrafi mówić spójnie, choć z lekkim wahaniem na tematy określone w rozkładzie materiału • na ogół potrafi wyrazić swoje potrzeby, preferencje, stany, rady, sugestie, powinności, nakazy, zakazy, obowiązki i przypuszczenia • potrafi dokonać prostych zakupów i zamówić posiłek w barze, restauracji czy kawiarni • potrafi na ogół w naturalny sposób zabierać głos w rozmowie • można go zazwyczaj zrozumieć bez trudności
3	<ul style="list-style-type: none"> • czasami potrafi z powodzeniem przekazać wiadomość, zadać nieskomplikowane pytanie lub odpowiedzieć na pytania innych osób, choć popełnia przy tym błędy • potrafi mówić spójnie, ale z wyraźnym wahaniem na tematy określone w rozkładzie materiału • potrafi wyrazić swoje niektóre potrzeby, preferencje, stany, rady, sugestie, powinności, nakazy, zakazy, obowiązki i przypuszczenia • potrafi dokonać prostych zakupów i zamówić posiłek w barze, restauracji czy kawiarni, ale korzystając z pomocy nauczyciela lub innych osób • potrafi czasami w naturalny sposób zabierać głos w rozmowie, ale głównie wtedy, gdy temat go szczególnie interesuje lub dotyczy • można go zazwyczaj zrozumieć
2	<ul style="list-style-type: none"> • czasami potrafi przekazać wiadomość, zadać nieskomplikowane pytanie lub odpowiedzieć na pytania innych osób, ale z trudnościami • potrafi czasem mówić spójnie, ale z częstym wahaniem na tematy określone w rozkładzie materiału • potrafi wyrazić swoje niektóre potrzeby, preferencje, stany, rady, sugestie, powinności, nakazy, zakazy, obowiązki i przypuszczenia, ale w bardzo ograniczonym zakresie i z poważnymi błędami • potrafi dokonać prostych zakupów i zamówić posiłek w barze, restauracji czy kawiarni, ale korzystając z pomocy nauczyciela lub innych osób, słownika lub innych pomocy i używając pojedynczych słów, czy bardzo prostych i nie zawsze poprawnych wyrażeń

	<ul style="list-style-type: none"> • rzadko próbuje zabierać głos w rozmowie • można go zazwyczaj zrozumieć, ale z pewną trudnością
1	<ul style="list-style-type: none"> • nie potrafi samodzielnie przekazać wiadomości, zadać sensownego pytania, ani odpowiedzieć na pytania innych osób • nie potrafi samodzielnie wypowiadać się na żadne tematy określone w rozkładzie materiału • nie potrafi wyrazić swoich potrzeb, preferencji, stanów, rad, sugestii, powinności, nakazów, zakazów, obowiązków ani przypuszczeń; braki w wiadomościach i umiejętnościach uniemożliwiają mu jakąkolwiek komunikację • prawie nigdy nie zabiera głosu w rozmowie • robi tak duże błędy w wymowie, że jego wypowiedzi nie można zrozumieć

Skala ocen	Czytanie Osiągnięcia ucznia
6	<ul style="list-style-type: none"> • potrafi czytać dla przyjemności i zrozumieć główne myśli w dłuższych autentycznych tekstach, takich jak lektury, artykuły w prasie czy teksty z Internetu • potrafi korzystać ze strategii stosowanych podczas czytania, np. przewidywanie treści tekstu na podstawie tytułu, czytanie tekstu pod kątem pytań do tekstu, z którymi zapoznał się przed czytaniem, itp. • rozumie konstrukcję tekstu, potrafi uporządkować tekst poprzestawiany • bez trudu potrafi wybrać odpowiednie informacje z dłuższego tekstu • potrafi ocenić, czy podana informacja jest prawdziwa czy fałszywa i uzasadnić swoją decyzję
	<ul style="list-style-type: none"> • potrafi czytać dla przyjemności i zrozumieć główne myśli w uproszczonych lekturach i niezbyt trudnych tekstach autentycznych, takich jak artykuły w prasie, ogłoszenia, przewodniki i ulotki turystyczne, instrukcje, polecenia do gier komputerowych czy teksty z Internetu

<p style="text-align: center;">5</p>	<ul style="list-style-type: none"> • potrafi korzystać ze strategii stosowanych podczas czytania, np. przewidywanie treści tekstu na podstawie tytułu, czytanie tekstu pod kątem pytań do tekstu, z którymi zapoznał się przed czytaniem, itp. • rozumie konstrukcję tekstu, potrafi uporządkować tekst poprzestawiany • bez trudu potrafi wybrać odpowiednie informacje z dłuższego tekstu w podręczniku • potrafi ocenić, czy podana informacja jest prawdziwa czy fałszywa i uzasadnić swoją decyzję
<p style="text-align: center;">4</p>	<ul style="list-style-type: none"> • rozumie sens ogólny tekstów zaprezentowanych w podręczniku i umie znaleźć w nich większość potrzebnych informacji • potrafi zrozumieć główne myśli w interesujących go, dość prostych i popartych ilustracjami tekstach autentycznych, takich jak artykuły w prasie, ogłoszenia, instrukcje, polecenia do gier komputerowych, czy teksty z Internetu • najczęściej potrafi korzystać ze strategii stosowanych podczas czytania, np. przewidywanie treści tekstu na podstawie tytułu, czytanie tekstu pod kątem pytań do tekstu, z którymi zapoznał się przed czytaniem, itp. • na ogół rozumie konstrukcję tekstu, potrafi uporządkować tekst poprzestawiany • przeważnie potrafi ocenić, czy podana informacja jest prawdziwa czy fałszywa, ale miewa problemy z uzasadnieniem swojej decyzji
<p style="text-align: center;">3</p>	<ul style="list-style-type: none"> • naprowadzony pytaniami pomocniczymi, z pomocą nauczyciela lub kolegów / koleżanek w klasie, rozumie sens ogólny tekstów zaprezentowanych w podręczniku, ale potrafi znaleźć tylko niektóre z potrzebnych informacji • czasami potrafi zrozumieć główne myśli w interesujących go, dość prostych i popartych ilustracjami tekstach, takich jak artykuły w prasie, ogłoszenia, instrukcje, polecenia do gier komputerowych, czy teksty z Internetu • czasami potrafi korzystać ze strategii stosowanych podczas czytania, np. przewidywanie treści tekstu na podstawie tytułu, czytanie tekstu pod kątem pytań do tekstu, z którymi zapoznał się przed czytaniem, itp. • na ogół rozumie konstrukcję tekstu, ale ma kłopoty z poprawnym uporządkowaniem poprzestawianego tekstu • na ogół potrafi ocenić, czy podana informacja jest prawdziwa czy fałszywa, ale nie potrafi poprawnie uzasadnić swojej decyzji
<p style="text-align: center;">2</p>	<ul style="list-style-type: none"> • z pomocą nauczyciela, bardzo ogólnie rozumie sens przeczytanego tekstu lub innej informacji w podręczniku, ale nie potrafi z nich wyodrębnić szczegółowych informacji • rzadko potrafi korzystać ze strategii stosowanych podczas czytania, np. przewidywanie treści tekstu na podstawie tytułu, czytanie tekstu pod kątem pytań do tekstu, z którymi zapoznał się przed czytaniem, itp.

	<ul style="list-style-type: none"> • rozumie konstrukcje tylko bardzo prostych tekstów, ale nie potrafi samodzielnie uporządkować poprzestawianego tekstu • czasami trafnie odgaduje, czy dana informacja związana z tekstem jest prawdziwa czy fałszywa, ale nie potrafi uzasadnić swojej decyzji
1	<ul style="list-style-type: none"> • nawet z pomocą nauczyciela, nie rozumie sensu przeczytanego tekstu i nie potrafi z niego wyodrębnić żadnych informacji • nie potrafi korzystać ze strategii stosowanych podczas czytania

Skala ocen	Pisanie
	Osiągnięcia ucznia
6	<ul style="list-style-type: none"> • potrafi napisać wypowiedź pisemną zawierającą złożone struktury, słownictwo i własne przemyślenia na tematy różne, nawet wykraczające poza tematykę omawianą na zajęciach szkolnych • samodzielnie lub we współpracy z grupą sporządza pisemną pracę projektową, korzystając z różnych źródeł i materiałów • potrafi w spójny sposób zorganizować tekst • w zadaniu pisemnym zawiera wszystkie istotne punkty • pisze teksty o odpowiedniej długości • używa poprawnej pisowni i interpunkcji
5	<ul style="list-style-type: none"> • potrafi napisać wypowiedź pisemną zawierającą złożone struktury i słownictwo na tematy wyszczególnione w rozkładzie materiału, np. napisać list, pocztówkę, informacje o sobie i innych, sporządzić opis ludzi, zwierząt, rzeczy, miejsc i uroczystości, ulubionego programu telewizyjnego lub filmu, napisać dłuższą narrację w oparciu o podane wskazówki itp. • samodzielnie lub we współpracy z grupą sporządza pisemną pracę projektową, korzystając z różnych źródeł i materiałów

	<ul style="list-style-type: none"> • potrafi w spójny sposób zorganizować tekst • w zadaniu pisemnym zawiera wszystkie istotne punkty • pisze teksty o odpowiedniej długości • używa poprawnej pisowni i interpunkcji
<p style="text-align: center;">4</p>	<ul style="list-style-type: none"> • próbuje pisać teksty użytkowe, takie jak list, pocztówka, krótka notatka czy opis, z użyciem złożonych struktur i słownictwa; • teksty przez niego pisane, obejmujące tematy wyszczególnione w rozkładzie materiału, są na ogół dobrze zorganizowane i spójne, zawierają wszystkie istotne punkty, choć niektóre z nich są potraktowane marginalnie • czasami stosuje szyk wyrazów podobny do polskiego • pisze teksty nieco krótsze lub dłuższe od wymaganej długości • współpracuje z grupą kolegów / koleżanek przy tworzeniu wspólnej pisemnej pracy projektowej, korzystając z różnych źródeł i materiałów • używa przeważnie poprawnej pisowni i interpunkcji
<p style="text-align: center;">3</p>	<ul style="list-style-type: none"> • potrafi napisać zadanie zawierające proste struktury i słownictwo • współpracując z grupą kolegów / koleżanek tworzy wspólną pisemną pracę projektową, wykonując prace pomocnicze, typu: wyszukiwanie wiadomości, przepisywanie tekstu, rysunki, dbanie o stronę techniczno-artystyczną, itp. • pisze teksty na ogół zorganizowane, ale niezbyt spójne • w zadaniu pisemnym zawiera większość istotnych punktów • pisze teksty z elementami wyraźnie krótszymi lub dłuższymi od wymaganej długości • używa czasami niepoprawnej pisowni i interpunkcji
<p style="text-align: center;">2</p>	<ul style="list-style-type: none"> • próbuje pisać zdania zawierające proste struktury i słownictwo • niechętnie współpracuje z grupą przy pracach projektowych, jest raczej biernym obserwatorem • przeważnie pisze teksty źle zorganizowane, chaotyczne • w zadaniu pisemnym zawiera bardzo niewiele istotnych punktów • pisze teksty na ogół wyraźnie krótsze od wymaganej długości

	<ul style="list-style-type: none"> • używa przeważnie niepoprawnej pisowni i interpunkcji
1	<ul style="list-style-type: none"> • nawet nie próbuje pisać zadań otwartych • odmawia współpracy z grupą przy pracach projektowych • we wszystkich zadaniach pisemnych, nawet w przepisywaniu z tablicy, używa niepoprawnej pisowni i interpunkcji • nie prowadzi zeszytu przedmiotowego lub robi to bardzo niechlujnie, przez co zeszyt jest nieprzydatny w procesie uczenia się

Skala ocen	Gramatyka i słownictwo Osiągnięcia ucznia:
6	<ul style="list-style-type: none"> • dobrze opanował i swobodnie stosuje w praktyce zagadnienia gramatyczne określone w rozkładzie materiału i niektóre wykraczające poza nakreślone ramy • potrafi budować złożone zdania, poprawne pod względem gramatycznym i logicznym • posiada bogaty zasób słownictwa, obejmujący tematykę określoną w rozkładzie materiału i wykraczający poza nią • zna i stosuje w praktyce wyrażenia potoczne przedstawione w podręczniku i wiele wyrażeń z innych źródeł, jak prasa, telewizja i Internet • zna i z powodzeniem stosuje różne techniki wyszukiwania znaczenia wyrazów • samodzielnie posługuje się różnego rodzaju słownikami
5	<ul style="list-style-type: none"> • dobrze opanował i stosuje w praktyce zagadnienia gramatyczne określone w rozkładzie materiału • potrafi budować spójne zdania, poprawne pod względem gramatycznym i logicznym • posiada bogaty zasób słownictwa, obejmujący tematykę określoną w rozkładzie materiału • zna i stosuje w praktyce wyrażenia potoczne przedstawione w podręczniku

	<ul style="list-style-type: none"> • zna i stosuje różne techniki wyszukiwania znaczenia wyrazów • samodzielnie posługuje się różnego rodzaju słownikami
4	<ul style="list-style-type: none"> • dość dobrze opanował i stosuje w praktyce zagadnienia gramatyczne określone w rozkładzie materiału • potrafi budować w większości przypadków spójne zdania, na ogół poprawne pod względem gramatycznym i logicznym • posiada szeroki zasób słownictwa, obejmujący tematykę określoną w rozkładzie materiału • zna i stosuje w praktyce większość wyrażen potocznych przedstawionych w podręczniku • zna i stosuje różne techniki wyszukiwania znaczenia wyrazów • samodzielnie posługuje się słownikiem polsko-angielskim i angielsko-polskim
3	<p>poprawnie opanował i stosuje w praktyce niektóre zagadnienia gramatyczne określone w rozkładzie materiału</p> <ul style="list-style-type: none"> • nie zawsze potrafi budować spójne zdania – na ogół są one bardzo krótkie i proste – często popełnia błędy gramatyczne i logiczne • na ogół używa słownictwa odpowiedniego do zadania, choć w ograniczonym zakresie – zna niewiele słów o charakterze bardziej złożonym czy abstrakcyjnym • zna i stosuje w praktyce niektóre wyrażenia potoczne przedstawione w podręczniku • zna różne techniki wyszukiwania znaczenia wyrazów, ale ma problemy z wyborem wyrazu pasującego do kontekstu
2	<ul style="list-style-type: none"> • opanował niewiele zagadnień gramatycznych określonych w rozkładzie materiału • potrafi budować zdania, ale przeważnie niespójne, z dużą ilością błędów gramatycznych i logicznych • dysponuje bardzo ograniczonym zakresem słownictwa odpowiedniego do zadania • zna i stosuje w praktyce bardzo niewiele wyrażen potocznych i codziennego słownictwa, często popełnia błędy • ma duże problemy w korzystaniu ze słownika, wymaga pomocy ze strony nauczyciela przy wyszukiwaniu znaczenia wyrazów i wybieraniu wyrazu pasującego do kontekstu
1	<ul style="list-style-type: none"> • nie opanował zagadnień gramatycznych ani leksykalnych określonych w rozkładzie materiału • nie potrafi budować spójnych zdań, nawet z pomocą nauczyciela • nie potrafi skutecznie korzystać ze słownika

Skala ocen	Umiejętność samodzielnego uczenia się Osiągnięcia ucznia:
6	<ul style="list-style-type: none"> • uczeń potrafi zdobywać wiedzę niezależnie od nauczyciela, potrafi korzystać z różnych słowników, mediów i wykorzystywać wiedzę z innych przedmiotów nauczania • zna różne techniki uczenia się i stosuje te, które są dla niego najskuteczniejsze • jest uczniem refleksyjnym, odpowiedzialnym za własny proces uczenia się • potrafi dostrzec swoje mocne i słabsze strony, określić, czemu powinien poświęcić więcej czasu • chętnie poszukuje wiedzy dodatkowej, wykraczającej poza program nauczania obowiązujący na poziomie jego grupy
5	<ul style="list-style-type: none"> • uczeń w sposób skuteczny wykorzystuje strategie uczenia się sugerowane przez nauczyciela • podejmuje próby samodzielnego rozwiązywania problemów • potrafi wyciągać wnioski z własnych sukcesów i błędów • umie korzystać z różnych słowników i innych źródeł informacji
4	<ul style="list-style-type: none"> • czasami podejmuje próby samodzielnego rozwiązywania problemów, niezależnie od nauczyciela; zazwyczaj jednak potrzebuje pomocy i wskazówek odnośnie dodatkowych źródeł • stara się wyciągać wnioski z własnych błędów • korzysta jedynie ze słownika dwujęzycznego, ale czasami miewa kłopoty z wyborem odpowiedniego słowa
3	<ul style="list-style-type: none"> • rzadko podejmuje próby samodzielnego rozwiązywania problemów, czy zdobywania wiedzy dodatkowej • wymaga pomocy i wskazówek nauczyciela lub kolegów / koleżanek, dzięki którym wykonuje zadania obowiązkowe • zna zasady korzystania ze słownika dwujęzycznego, ale robi to niechętnie, woli zapytać o nieznaną słowo innych
2	<ul style="list-style-type: none"> • prawie nigdy nie podejmuje prób samodzielnego zdobywania wiedzy; wymaga ciągłej pomocy i wskazówek • z trudnością korzysta ze słownika dwujęzycznego • w niewielkim stopniu potrafi korzystać z podręcznika i własnych notatek

1	<ul style="list-style-type: none"> • uczeń niesamodzielny, nawet nie usiłuje samodzielnie rozpocząć żadnego zadania; z góry zakłada, że niczego nie wie i nie umie • nawet z pomocą nauczyciela i kolegów / koleżanek nie wykonuje zadań właściwie • nie potrafi korzystać z żadnych słowników, źródeł dodatkowych, ani materiału podręcznika
----------	--

Skala ocen	Współpraca w grupie Osiągnięcia ucznia:
6	<ul style="list-style-type: none"> • potrafi współpracować w grupie, zaplanować zadanie, podjąć jego realizację i doprowadzić do końca • wykazuje dużą dozę myślenia twórczego • w przypadku pracy grupowej czuje się współodpowiedzialny za proces i efekt końcowy, ale nie narzuca swojej wizji innym i nie stara się dominować • potrafi wykorzystywać informacje z innych dziedzin nauczania i odpowiednio je przetwarzać, a także uwzględnić w produkcie końcowym informacje i materiały przedstawione przez innych członków grupy • poza formą pisemną czy plastyczną, potrafi z powodzeniem wspólną pracę zaprezentować ustnie lub tak pokierować prezentacją, by każdy członek grupy miał w niej swój udział
5	<ul style="list-style-type: none"> • potrafi współpracować w grupie, zaplanować zadanie, podjąć jego realizację i doprowadzić do końca • wykazuje dużą dozę myślenia twórczego, ale zdarza mu się narzucać swoją wolę innym i dominować nad grupą • w przypadku pracy grupowej czuje się odpowiedzialny za proces i efekt końcowy; na ogół to on rozdziela zadania w grupie i dba o ich wykonanie • potrafi wykorzystywać informacje z różnych dziedzin nauczania i odpowiednio je przetwarzać • poza formą pisemną czy plastyczną, potrafi z powodzeniem zaprezentować pracę ustnie
4	<ul style="list-style-type: none"> • potrafi współpracować w grupie, choć najczęściej realizuje zadania zaproponowane przez bardziej twórczych członków grupy • najczęściej czuje się współodpowiedzialny za proces i efekt końcowy pracy • często wykorzystuje informacje z innych dziedzin nauczania, choć miewa kłopoty z ich przetworzeniem • najczęściej potrafi zaprezentować pracę ustnie, wskazując na elementy wykonane przez siebie

<p>3</p>	<ul style="list-style-type: none"> • w niewielkim stopniu przyczynia się do powstania pracy grupowej • zazwyczaj ogranicza się do dostarczenia materiałów w języku polskim, pozostawiając innym członkom grupy zadanie przetworzenia ich na język francuski • w bardzo ograniczony sposób potrafi zaprezentować pracę ustnie i wskazać w niej na swój udział
<p>2</p>	<ul style="list-style-type: none"> • jest bardzo biernym członkiem grupy, często jego rola ogranicza się do funkcji pomocniczych, mechanicznego przepisywania lub podawania materiałów służących do powstania grupowej pracy projektowej • bardzo niechętnie identyfikuje się z grupą i pracą, nie czuje się za nią odpowiedzialny w takim stopniu jak powinien • nie potrafi zaprezentować pracy ustnie
<p>1</p>	<ul style="list-style-type: none"> • nie chce pracować w grupie, nie czuje się za nią współodpowiedzialny, często utrudnia i dezorganizuje pracę innym • nawet w najmniejszym stopniu nie przyczynił się do powstania wspólnej pracy projektowej

→ [Do góry](#)

WYMAGANIA EDUKACYJNE Z JĘZYKA NIEMIECKIEGO

DLA KLAS I – III GIMNAZJUM

KRYTERIA OCEN

Ocena niedostateczna

Uczeń nie zapamiętał wiadomości i nie opanował podstawowych umiejętności w zakresie umożliwiającym kontynuację nauki języka na poziomie programowo wyższym.

Nie rozumie ogólnego sensu prostych sytuacji komunikacyjnych, prostych pytań i poleceń. Nie rozumie ogólnego sensu prostych tekstów podręcznikowych i nie potrafi udzielić odpowiedzi na proste pytania do tekstu.

Nie umie formułować prostych pytań i udzielać odpowiedzi na pytania. Nie potrafi zareagować słownie w sytuacjach życia codziennego omawianych na zajęciach. Wymowa uniemożliwiająca zrozumienie, brak podstawowego słownictwa i brak znajomości podstawowych struktur gramatycznych.

Nie potrafi napisać krótkiego tekstu np.: pozdrowień, życzeń okolicznościowych, nie umie pisemnie udzielić odpowiedzi na podstawowe pytania, nie rozróżnia graficznej i fonetycznej formy wyrazu, nie potrafi logicznie uzupełnić zdania brakującymi elementami.

Ocena dopuszczająca

Uczeń przynajmniej zapamiętał wiadomości z zakresu wymagań podstawowych i opanował elementarne umiejętności.

Sprawności receptywne

Rozumienie ze słuchu: uczeń rozumie ogólny sens prostych sytuacji komunikacyjnych, rozumie proste wypowiedzi, pytania i polecenia. Brak umiejętności wyselekcjonowania i zrozumienia informacji szczegółowych.

Rozumienie tekstu pisanego: uczeń rozumie globalny sens prostych tekstów i umie odpowiedzieć na proste pytania do tekstu lub rozumie tekst fragmentarycznie.

Sprawności produktywne

Mówienie: uczeń umie zadawać proste pytania i udzielać prostych odpowiedzi, umie się przedstawić i opowiedzieć krótko o sobie oraz umie zareagować słownie w sytuacjach życia codziennego omawianych na lekcji. Brak umiejętności samodzielnego nawiązania i prowadzenie rozmowy. Ubogie słownictwo, błędy leksykalne i gramatyczne mogą w znacznym stopniu utrudniać komunikację.

Pisanie: uczeń umie dostrzegać różnice między fonetyczną a graficzną formą wyrazu, potrafi napisać krótki tekst np.: pozdrowienia, życzenia, umie logicznie uzupełnić zdanie brakującymi elementami korzystając z załączonych wzorów i przykładów oraz z pomocy nauczyciela /sugestia/.

Ocena dostateczna

Uczeń zapamiętał i rozumiał wiadomości z zakresu wymagań podstawowych, a tym samym opanował umiejętności niezbędne w dalszej edukacji językowej.

Sprawności receptywne

Rozumienie ze słuchu: uczeń rozumie główne treści prostego tekstu, polecenia nauczyciela, wypowiedzi nauczyciela i kolegów i potrafi na nie zareagować.

Rozumienie tekstu pisanego: uczeń rozumie podstawowe napisy i ogłoszenia ułatwiające orientację w środowisku, umie wyszukiwać w tekstach o określonej treści potrzebne informacje. Niepełne zrozumienie tekstu.

Sprawności produktywne

Mówienie: uczeń zna zasady etykiety słownej, posługuje się podstawowymi zwrotami grzecznościowymi, umie poprawnie artykułować słowa z zakresu poznanego materiału językowego, umie wyrazić prostymi słowami myśli i spostrzeżenia oraz pytania dotyczące najbliższego otoczenia. Mogą występować trudności w nawiązaniu rozmowy, w prowadzeniu rozmowy lub w zbudowaniu dłuższej samodzielnej wypowiedzi. Proste ubogie słownictwo, błędy leksykalno-gramatyczne w nieznanym stopniu zakłócające komunikację, błędy w wymowie i intonacji utrudniające zrozumienie wypowiedzi.

Pisanie: uczeń umie prawidłowo przepisać krótki tekst, potrafi odpowiedzieć na polecenia zawarte w ćwiczeniach /pisanie odtwórcze/.

Ocena dobra

Uczeń wykorzystuje wiadomości i umiejętności z zakresu wymagań ponadpodstawowych w sytuacjach typowych.

Sprawności receptywne

Rozumienie ze słuchu: uczeń rozumie globalnie sens nieskomplikowanych typowych sytuacji komunikacyjnych, rozumie dłuższe wypowiedzi partnerów komunikacyjnych. Mogą wystąpić niewielkie nieścisłości w zrozumieniu tekstu.

Rozumienie tekstu pisanego: uczeń rozumie dłuższe teksty podręcznikowe, potrafi formułować pytania dotyczące ogólnej treści tekstu, zna podstawowe techniki czytania tekstu ze zrozumieniem /internacjonalizmy, słowa-klucze itp./ Dopuszczalne są drobne nieścisłości w zrozumieniu treści tekstu.

Sprawności produktywne

Mówienie: uczeń umie uzyskiwać i udzielać informacji w typowych sytuacjach dnia codziennego, posiada w miarę poprawną wymowę umożliwiającą komunikację. Wymowa i intonacja ogólnie poprawne, nie zakłócające możliwości porozumiewania się. Nieznaczne błędy gramatyczne i leksykalne nie utrudniają komunikacji.

Pisanie: uczeń umie napisać kartkę z życzeniami okolicznościowymi, krótki list inicjujący znajomość, wypełnić formularz podstawowymi informacjami o sobie, zaproszenia na określoną imprezę, ogłoszenie.

Ocena bardzo dobra

Uczeń wykorzystuje wiadomości i umiejętności z zakresu wymagań ponadpodstawowych w sytuacjach nietypowych /problemowych/.

Sprawności receptywne

Rozumienie ze słuchu: uczeń rozumie globalnie teksty podręcznikowe i sens informacji płynących z mediów, potrafi wyszukiwać informacje szczegółowe i reagować w sytuacjach komunikacyjnych wyznaczonych przez przekazywane treści.

Rozumienie tekstu pisanego: uczeń umie wyszukiwać w dłuższych fragmentach tekstu najważniejsze informacje, rozumie globalnie dłuższe teksty, dokonuje selekcji informacji zawartych w tekście. Pełne zrozumienie treści tekstu.

Sprawności produktywne

Mówienie: uczeń umie inicjować i podtrzymywać prostą rozmowę w sytuacji bezpośredniego kontaktu z rozmówcą i z jego pomocą, potrafi formułować krótkie wypowiedzi na określone tematy zachowując poprawność gramatyczno-językową. Bezbłędne, spontaniczne i naturalne reagowanie w sytuacjach dnia codziennego. Swoboda i bogactwo struktur gramatyczno-leksykalnych. Dopuszczalne są nieliczne, drobne błędy gramatyczne i leksykalne nie zakłócające komunikacji.

Pisanie: uczeń umie napisać krótki list i udzielić odpowiedzi na list nieformalny, umie sporządzić krótką notatkę stosując w miarę poprawne zasady ortografii i interpunkcji.

Ocena celująca

Wymagania na tę ocenę mogą znacznie wykraczać jakościowo poza realizowany program. Może się to wiązać na przykład z realizacją zainteresowań ucznia lub jego samodzielnej pracą w wybranym zakresie np. indywidualna lub zespołowa praca nad projektem w zakresie wykraczającym znacznie poza realizowany na zajęciach materiał, udział w olimpiadzie lub konkursie językowym.

Sprawności receptywne

Rozumienie ze słuchu: uczeń rozumie globalnie i szczegółowo teksty słuchane dłuższe wypowiediane przez rodzimych użytkowników języka lub nauczyciela, dotyczące sytuacji życia codziennego, potrafi domyślać się z kontekstu znaczenia nieznanych słów, rozumie sens wypowiedzi w różnych warunkach odbioru /np.: rozmowa telefoniczna, słuchowisko/ wykraczających poza materiał podręcznikowy.

Rozumienie tekstu pisanego: uczeń rozumie ogólny sens dłuższego tekstu z poza podręcznika po pobieżnym czytaniu i potrafi wyłowić potrzebne informacje oraz przekazać je w formie spójnych wypowiedzi.

Sprawności produktywne

Mówienie: uczeń potrafi formułować płynne, spójne i swobodne wypowiedzi na określone tematy wykraczające poza materiał podręcznikowy, stosuje zasady fonetyki w zakresie zapewniającym zrozumiałość wypowiedzi, prawidłowo stosuje zróżnicowane struktury językowo-

gramatyczne używając również konstrukcji nie ćwiczonych wcześniej na lekcjach. Całkowita poprawność językowa /intonacja, wymowa, struktury gramatyczne i leksykalne/. Bezbłędne, spontaniczne i naturalne reagowanie w sytuacjach komunikacyjnych.

Pisanie: uczeń umie napisać list /formalny i nieformalny/ zawierający opis zdarzeń, prośbę, zapytanie, formułuje różne typy wypowiedzi pisemnej na określone tematy przy zachowaniu zasad ortografii i interpunkcji, stosuje zróżnicowane struktury leksykalne i gramatyczne wykraczające poza nauczany na lekcjach materiał.

SZCZEGÓŁOWE KRYTERIA OCENY WYPOWIEDZI PISEMNEJ W ZAKRESIE JĘZYKA NIEMIECKIEGO

OCENA NIEDOSTATECZNA

KRYTERIUM TREŚCI: wypowiedź nie zawiera wymaganych informacji.

KRYTERIUM SŁOWNICTWA: słownictwo zbyt ubogie dla przekazania wymaganych informacji.

KRYTERIUM FORMY I OBJĘTOŚCI: wypowiedź nie spełnia warunków wymaganej formy i objętości.

KRYTERIUM POPRAWNOŚCI GRAMATYCZNEJ: wypowiedź nie jest poprawna i nie zawiera struktur wymaganych dla przekazania określonych informacji.

KRYTERIUM PŁYNNOŚCI: wypowiedź jest niespójna mimo pomocy nauczyciela przy jej formułowaniu.

KRYTERIUM PISOWNI I INTERPUNKCJI: wypowiedź niepoprawna w zakresie zapisu nawet podstawowych, najprostszych wyrażen.

OCENA DOPUSZCZAJĄCA

KRYTERIUM TREŚCI: wypowiedź uboga, zawierająca nieliczne wymagane informacje.

KRYTERIUM SŁOWNICTWA: słownictwo ubogie, ale pozwalające na przekazanie części informacji.

KRYTERIUM FORMY I OBJĘTOŚCI: wypowiedź zachowuje nieliczne cechy charakterystyczne dla danej formy.

KRYTERIUM POPRAWNOŚCI GRAMATYCZNEJ: wypowiedź niepoprawna, ale pozwalająca na zrozumienie części wymaganych informacji.

KRYTERIUM PŁYNNOŚCI: wypowiedź niekompletna, niesamodzielna, wspomagana przez nauczyciela.

KRYTERIUM PISOWNI I INTERPUNKCJI: wypowiedź zawierająca liczne usterki w zapisie, ale pozwalająca na zrozumienie wypowiedzi.

OCENA DOSTATECZNA

KRYTERIUM TREŚCI: wypowiedź zawierająca część wymaganych informacji

KRYTERIUM SŁOWNICTWA: słownictwo wystarczające dla przekazania najistotniejszych informacji.

KRYTERIUM FORMY I OBJĘTOŚCI: wypowiedź zachowuje niektóre cechy charakterystyczne dla danej formy.

KRYTERIUM POPRAWNOŚCI GRAMATYCZNEJ: wypowiedź zadowalająca w zakresie podstawowych struktur gramatycznych.

KRYTERIUM PŁYNNOŚCI: wypowiedź samodzielna jedynie we fragmentach, wspomagana przez nauczyciela.

KRYTERIUM PISOWNI I INTERPUNKCJI: wypowiedź poprawna w zakresie pisowni najważniejszych wyrazów, z usterkami nie uniemożliwiającymi zrozumienia wypowiedzi.

OCENA DOBRA

KRYTERIUM TREŚCI: wypowiedź treściwa, zawierająca większość wymaganych informacji.

KRYTERIUM SŁOWNICTWA: słownictwo odpowiednie dla przekazania wszystkich istotnych informacji.

KRYTERIUM FORMY I OBJĘTOŚCI: wypowiedź zachowująca zasadnicze cechy charakterystyczne dla danej formy.

KRYTERIUM POPRAWNOŚCI GRAMATYCZNEJ: wypowiedź poprawna w zastosowaniu struktur charakterystycznych dla danego zagadnienia.

KRYTERIUM PŁYNNOŚCI: wypowiedź w większej części samodzielna, spójna i logiczna, częściowo wspomagana przez nauczyciela.

KRYTERIUM PISOWNI I INTERPUNKCJI: wypowiedź zasadniczo poprawna, zawierająca nieliczne usterki w zakresie pisowni lub interpunkcji.

OCENA BARDZO DOBRA

KRYTERIUM TREŚCI: wypowiedź pełna, zawierająca wszystkie wymagane informacje.

KRYTERIUM SŁOWNICTWA: słownictwo bogate i zróżnicowane, pozwalające na swobodne przekazanie wszystkich wymaganych informacji.

KRYTERIUM FORMY I OBJĘTOŚCI: wypowiedź zachowująca wszystkie cechy charakterystyczne dla danej formy.

KRYTERIUM POPRAWNOŚCI GRAMATYCZNEJ: wypowiedź poprawna i zróżnicowana pod względem zastosowanych struktur.

KRYTERIUM PŁYNNOŚCI: wypowiedź samodzielna, swobodna i spójna

KRYTERIUM PISOWNI I INTERPUNKCJI: wypowiedź poprawna pod względem pisowni i interpunkcji.

OCENA CELUJĄCA

KRYTERIUM TREŚCI: wypowiedź pełna, zawierająca wszystkie wymagane w poleceniu informacje.

KRYTERIUM SŁOWNICTWA: słownictwo bogate i zróżnicowane, wykraczające poza materiał podręcznikowy, pozwalające na swobodne przekazanie wszystkich wymaganych w zadaniu informacji.

KRYTERIUM FORMY I OBJĘTOŚCI: wypowiedź zachowująca wszystkie cechy charakterystyczne dla danej formy.

KRYTERIUM POPRAWNOŚCI GRAMATYCZNEJ: wypowiedź w pełni poprawna i zróżnicowana pod względem zastosowanych struktur pochodzących w dużej mierze z poza materiału znanego uczniowi z zajęć lekcyjnych.

KRYTERIUM PŁYNNOŚCI: wypowiedź samodzielna, swobodna i spójna pod względem logicznego układu treści, argumentowania i wnioskowania na podstawie przytaczanych argumentów formułowanych samodzielnie na podstawie wiedzy własnej i doświadczenia .

KRYTERIUM PISOWNI I INTERPUNKCJI: wypowiedź bez jakichkolwiek usterek w zakresie pisowni i interpunkcji.

SZCZEGÓŁOWE KRYTERIA OCENY WYPOWIEDZI USTNEJ W ZAKRESIE JĘZYKA NIEMIECKIEGO

OCENA NIEDOSTATECZNA

KRYTERIUM TREŚCI: wypowiedź nie zawiera wymaganych informacji.

KRYTERIUM SŁOWNICTWA: słownictwo zbyt ubogie dla przekazania wymaganych informacji.

KRYTERIUM FORMY I OBJĘTOŚCI: wypowiedź niekomunikatywna, ze względu na niezrozumienie pytań lub nieudzielenie oczekiwanych.

KRYTERIUM POPRAWNOŚCI GRAMATYCZNEJ: wypowiedź nie jest poprawna i nie zawiera struktur wymaganych dla przekazania określonych informacji.

KRYTERIUM PŁYNNOŚCI: wypowiedź jest niespójna mimo pomocy nauczyciela przy jej formułowaniu.

KRYTERIUM WYMOWY: wypowiedź niezrozumiała z powodu niewłaściwej wymowy i akcentu wyrazowego i zdaniowego.

OCENA DOPUSZCZAJĄCA

KRYTERIUM TREŚCI: wypowiedź uboga, zawierająca nieliczne wymagane informacje.

KRYTERIUM SŁOWNICTWA: słownictwo ubogie, ale pozwalające na przekazanie części informacji.

KRYTERIUM FORMY I OBJĘTOŚCI: wypowiedź jest niepowiązanym ciągiem na ogół zrozumiałych pytań i odpowiedzi.

KRYTERIUM POPRAWNOŚCI GRAMATYCZNEJ: wypowiedź niepoprawna, ale pozwalająca na zrozumienie części wymaganych informacji.

KRYTERIUM PŁYNNOŚCI: wypowiedź niekompletna, niesamodzielna, wspomagana przez nauczyciela.

KRYTERIUM WYMOWY: wypowiedź częściowo zrozumiała, pomimo błędnej wymowy niektórych wyrazów i niewłaściwego akcentu

OCENA DOSTATECZNA

KRYTERIUM TREŚCI: wypowiedź zawierająca część wymaganych informacji

KRYTERIUM SŁOWNICTWA: słownictwo wystarczające dla przekazania najistotniejszych informacji.

KRYTERIUM FORMY I OBJĘTOŚCI: wypowiedź jest schematyczna, ale w większej części stanowi logiczny ciąg pytań i odpowiedzi.

KRYTERIUM POPRAWNOŚCI GRAMATYCZNEJ: wypowiedź zadowalająca w zakresie podstawowych struktur gramatycznych.

KRYTERIUM PŁYNNOŚCI: wypowiedź samodzielna jedynie we fragmentach, wspomagana przez nauczyciela.

KRYTERIUM WYMOWY: wypowiedź zrozumiała, pomimo błędów w zakresie niektórych wyrazów lub akcentów

OCENA DOBRA

KRYTERIUM TREŚCI: wypowiedź treściwa, zawierająca większość wymaganych informacji.

KRYTERIUM SŁOWNICTWA: słownictwo odpowiednie dla przekazania wszystkich istotnych informacji.

KRYTERIUM FORMY I OBJĘTOŚCI: wypowiedź zachowująca zasadnicze cechy charakterystyczne dla danej formy.

KRYTERIUM POPRAWNOŚCI GRAMATYCZNEJ: wypowiedź poprawna w zastosowaniu struktur charakterystycznych dla danego zagadnienia.

KRYTERIUM PŁYNNOŚCI: wypowiedź w większej części samodzielna, spójna i logiczna, częściowo wspomagana przez nauczyciela.

OCENA BARDZO DOBRA

KRYTERIUM TREŚCI: wypowiedź pełna, zawierająca wszystkie wymagane informacje.

KRYTERIUM SŁOWNICTWA: słownictwo bogate i zróżnicowane, pozwalające na swobodne przekazanie wszystkich wymaganych informacji.

KRYTERIUM FORMY I OBJĘTOŚCI: wypowiedź zachowująca wszystkie cechy charakterystyczne dla danej formy.

KRYTERIUM POPRAWNOŚCI GRAMATYCZNEJ: wypowiedź poprawna i zróżnicowana pod względem zastosowanych struktur.

KRYTERIUM PŁYNNOŚCI: wypowiedź samodzielna, swobodna i spójna

OCENA CELUJĄCA

KRYTERIUM TREŚCI: wypowiedź pełna, zawierająca wszystkie wymagane w poleceniu informacje.

KRYTERIUM SŁOWNICTWA: słownictwo bogate i zróżnicowane, wykraczające poza materiał podręcznikowy, pozwalające na swobodne przekazanie wszystkich wymaganych w zadaniu informacji.

KRYTERIUM FORMY I OBJĘTOŚCI: wypowiedź zachowująca wszystkie cechy charakterystyczne dla danej formy.

KRYTERIUM POPRAWNOŚCI GRAMATYCZNEJ: wypowiedź w pełni poprawna i zróżnicowana pod względem zastosowanych struktur pochodzących w dużej mierze z poza materiału znanego uczniowi z zajęć lekcyjnych.

KRYTERIUM PŁYNNOŚCI: wypowiedź samodzielna, swobodna i spójna pod względem logicznego układu treści, argumentowania i wnioskowania na podstawie przytaczanych argumentów formułowanych samodzielnie na podstawie wiedzy własnej i doświadczenia .

→ [Do góry](#)

WYMAGANIA EDUKACYJNE Z HISTORII

DLA KLAS I – III GIMNAZJUM

KRYTERIA OCEN

Stopień celujący (6)

Uczeń wykazuje się wiedzą i umiejętnościami na stopień bardzo dobry, ale ponadto dysponuje wiedzą wykraczającą poza treści obowiązkowe. Osiąga sukcesy w konkursach szkolnych i pozaszkolnych (np. w olimpiadach historycznych).

Bierze czynny udział w życiu szkoły, wykazuje się aktywną i pro społeczną postawą, np. pomagając słabszym koleżankom i kolegom w nauce.

Stopień bardzo dobry (5)

Uczeń samodzielnie wyjaśnia najważniejsze terminy i zagadnienia, a także prezentuje wątki poboczne omówionych tematów - opanował więc pełen zakres wiedzy i umiejętności przewidzianych w danej klasie. Logicznie kojarzy fakty.

Formułuje własne opinie i wnioski oraz potrafi przekonująco uzasadnić swoje zdanie.

Posługuje się bogatym i poprawnym językiem, słowa artykułuje w sposób wyraźny. Dbą o styl wystąpienia.

Aktywnie współpracuje z grupą, zachęca inne osoby do aktywności oraz troszczy się o dobrą jakość efektów pracy drużyny.

Wykazuje inicjatywę, nie będąc zachęcany przez nauczyciela. Bierze aktywny udział w życiu klasy.

Stopień dobry (4)

Uczeń samodzielnie wyjaśnia najważniejsze terminy i zagadnienia oraz wykonuje zadania złożone.

Potrafi kojarzyć fakty, formułować własne opinie i wnioski. Dbą o styl wystąpienia.

Z zaangażowaniem pracuje w grupie i zachęca inne osoby do aktywności. Często sam zgłasza się do odpowiedzi.

Stopień dostateczny (3)

Uczeń potrafi z pomocą nauczyciela wyjaśnić najważniejsze terminy i zagadnienia oraz wykonać typowe zadania o średnim stopniu trudności.

Potrafi kojarzyć niektóre fakty. Nie popełnia zbyt często błędów składniowych ani językowych.

Aktywnie współpracuje z grupą, czasami sam zgłasza się do odpowiedzi.

Stopień dopuszczający (2)

Uczeń potrafi z pomocą nauczyciela wyjaśnić niektóre z terminów i zagadnień omówionych na lekcjach oraz wykonać najprostsze zadania.

Nie potrafi kojarzyć faktów. Posługuje się ubogim słownictwem. Popełnia liczne błędy językowe i składniowe.

Nie unika współpracy z grupą, ale nie wykazuje się własną inicjatywą. Uaktywnia się tylko na wyraźne polecenie nauczyciela.

Stopień niedostateczny (1)

Uczeń nie potrafi wyjaśnić najważniejszych terminów ani zagadnień omówionych na lekcjach, nie jest w stanie wykonać najprostszych zadań, nawet z pomocą nauczyciela. Nie interesuje się tematyką zajęć oraz nie współpracuje z grupą.

→ [Do góry](#)

WYMAGANIA EDUKACYJNE **Z WOS**

DLA KLAS II – /dla kl III od 2011/2012/GIMNAZJUM

Temat lekcji	Zagadnienia	Wymagania na poszczególne oceny				
		dopuszczająca	dostateczna	dobra	bardzo dobra	celująca
Rozdział I: Ja i moje otoczenie						
1. Ja, czyli kto?	<ul style="list-style-type: none"> - tożsamość - tożsamość osobista i społeczna - samoocena - praca nad sobą - styl życia - aktywny i bierny styl życia - sposoby spędzania wolnego czasu - samorealizacja - konsumpcyjny styl życia - współczesne autorytety 	<ul style="list-style-type: none"> - wyjaśnia terminy: samoocena, samorealizacja, autorytet - dokonuje samooceny - tłumaczy, czym jest styl życia - podaje przykłady aktywnego i biernego spędzania wolnego czasu 	<ul style="list-style-type: none"> - wyjaśnia terminy: tożsamość, konsumpcjonizm - wymienia elementy tożsamości - odróżnia tożsamość osobistą od społecznej - charakteryzuje własny styl życia - omawia różnice pomiędzy aktywnym i biernym stylem życia - wskazuje współczesne autorytety 	<ul style="list-style-type: none"> - podejmuje działania mające na celu eliminację swoich wad i wykorzystywanie atutów - wymienia czynniki kształtujące styl życia - przedstawia negatywne i pozytywne strony konsumpcyjnego stylu życia, na podstawie tekstu źródłowego - wyjaśnia terminy: konformizm, nonkonformizm 	<ul style="list-style-type: none"> - wskazuje sposoby poprawienia samooceny - uzasadnia, jaki sposób spędzania wolnego czasu jest najkorzystniejszy dla człowieka - wskazuje osobę, którą uważa za autorytet, i uzasadnia swój wybór 	<ul style="list-style-type: none"> - omawia negatywne skutki zaniżonej lub zawyżonej samooceny - odróżnia autorytety rzeczywiste od pozornych
2. Człowiek istotą społeczną	<ul style="list-style-type: none"> - socjalizacja - czynniki ułatwiające i utrudniające socjalizację 	<ul style="list-style-type: none"> - tłumaczy, co to znaczy, że człowiek jest istotą społeczną - wlicza pełnione przez siebie role 	<ul style="list-style-type: none"> - wyjaśnia termin: socjalizacja - wymienia role społeczne, jakie może odgrywać 	<ul style="list-style-type: none"> - wyjaśnia, co decyduje o dobrych relacjach z innymi ludźmi - określa, w jakich 	<ul style="list-style-type: none"> - wskazuje czynniki sprzyjające socjalizacji i ją ograniczające 	<ul style="list-style-type: none"> - wymienia przyczyny konfliktu ról społecznych

	<ul style="list-style-type: none"> - role społeczne - konflikt ról 	społeczne	człowiek	<p>sytuacjach człowiek może utracić swoją indywidualność, na podstawie tekstu źródłowego</p>		
3. Porozumiewamy się	<ul style="list-style-type: none"> - komunikacja werbalna i niewerbalna - nadawca i odbiorca - zasady skutecznej komunikacji - mowa ciała - umiejętność publicznych wystąpień - prowadzenie dyskusji i debaty - praca zespołowa 	<ul style="list-style-type: none"> - wyjaśnia, na czym polega komunikacja werbalna i niewerbalna - prowadzi rozmowę w sposób kulturalny - wskazuje sposoby podejmowania decyzji w grupie 	<ul style="list-style-type: none"> - podaje zasady skutecznego porozumiewania się - wymienia podstawowe zasady publicznych wystąpień 	<ul style="list-style-type: none"> - przekazuje komunikat w sposób werbalny i niewerbalny - odczytuje w sposób prawidłowy gesty rozmówcy - określa reguły przemawiania w sytuacjach oficjalnych - podaje zalety pracy zespołowej 	<ul style="list-style-type: none"> - wyjaśnia znaczenie mowy ciała w akcie komunikacji - uczestniczy w dyskusji lub debacie na wybrany temat 	<ul style="list-style-type: none"> - prezentuje publicznie przygotowane wystąpienie - tłumaczy, na czym polega debata oksfordzka
4. Nie taki konflikt straszny	<ul style="list-style-type: none"> - przyczyny powstawania konfliktów - najczęstsze sytuacje konfliktowe - sposoby rozwiązywania konfliktów - skuteczne prowadzenie negocjacji 	<ul style="list-style-type: none"> - wyjaśnia terminy: konflikt, negocjacje, kompromis - podaje przykłady sytuacji konfliktowych w codziennym życiu 	<ul style="list-style-type: none"> - wymienia różne typy zachowań i postaw w sytuacjach konfliktowych - wskazuje sposoby rozwiązywania konfliktów - tłumaczy, na czym polega konflikt pokoleń, na podstawie 	<ul style="list-style-type: none"> - określa najczęstsze przyczyny konfliktów we współczesnym świecie - wskazuje problemy, z którymi najczęściej wiąże się konflikt pokoleń, na podstawie tekstu 	<ul style="list-style-type: none"> - podaje negatywne skutki różnych zachowań w sytuacjach konfliktowych 	<ul style="list-style-type: none"> - symuluje prowadzenie mediacji pomiędzy zwaśnionymi stronami

			tekstu źródłowego	źródłowego		
5. Grupy społeczne	<ul style="list-style-type: none"> - zbiorowość a grupa społeczna - przyczyny powstawania grup społecznych - podział grup społecznych - hierarchia w grupie - rodzina jako podstawowa grupa społeczna - funkcje rodziny 	<ul style="list-style-type: none"> - wyjaśnia, czym jest zbiorowość, a czym – grupa społeczna - podaje nazwy grup społecznych, do których należy - wymienia funkcje rodziny 	<ul style="list-style-type: none"> - określa rolę kontaktów i więzi z innymi ludźmi w życiu człowieka - przedstawia podział grup społecznych 	<ul style="list-style-type: none"> - wymienia korzyści płynące z przynależności do różnych grup społecznych - dostrzega wpływ grupy na jednostkę - charakteryzuje współczesny model rodziny 	<ul style="list-style-type: none"> - omawia hierarchię grupy - przedstawia cechy, jakie powinien mieć przywódca grupy - tłumaczy, na czym polega wartość i rola rodziny oraz specyfika więzi rodzinnych 	<ul style="list-style-type: none"> - wyjaśnia terminy: rodzina niepełna, rodzina przybrana, rodzina zastępcza
6. Życie szkoły	<ul style="list-style-type: none"> - władze szkolne - statut szkoły - prawa i obowiązki ucznia - zadania samorządu uczniowskiego 	<ul style="list-style-type: none"> - wyjaśnia, czym jest statut szkoły - wymienia podstawowe prawa i obowiązki ucznia 	<ul style="list-style-type: none"> - omawia strukturę władz szkoły - podaje przykłady działań samorządu uczniowskiego 	<ul style="list-style-type: none"> - określa zadania poszczególnych organów władz szkoły - przedstawia historię swojej szkoły i biografię jej patrona 	<ul style="list-style-type: none"> - podaje sposoby aktywnego uczestniczenia w życiu szkoły 	<ul style="list-style-type: none"> - omawia wybrany problem społeczności szkolnej i wskazuje sposoby jego rozwiązania
7. Normy i zasady	<ul style="list-style-type: none"> - formalne i nieformalne normy społeczne - funkcje norm społecznych - prawa obywatelskie - tolerancja i rodzaje nietolerancji - dyskryminacja osób i grup społecznych 	<ul style="list-style-type: none"> - rozpoznaje podstawowe zasady i normy współżycia społecznego - wymienia podstawowe prawa obywatelskie Polaków - omawia przyczyny dyskryminacji w szkole 	<ul style="list-style-type: none"> - wyjaśnia, dlaczego należy przestrzegać norm społecznych - tłumaczy, na czym polega tolerancja i nietolerancja - podaje przyczyny nietolerancji 	<ul style="list-style-type: none"> - podaje przykłady postępowania zgodne z określonymi normami - omawia skutki nieprzestrzegania norm społecznych - przedstawia prawa i wolności obywatelskie Polaków 	<ul style="list-style-type: none"> - uzasadnia, które normy społeczne uważa za najważniejsze - wymienia przykłady nietolerancji we współczesnym świecie 	<ul style="list-style-type: none"> - przedstawia sposoby zapobiegania dyskryminacji w szkole

Rozdział II: Naród i społeczeństwo						
1. Mój udział w życiu społecznym	<ul style="list-style-type: none"> - społeczność - społeczność lokalna - tradycja lokalna - lokalne stowarzyszenia i organizacje - potrzeby człowieka i ich podział - hierarchia potrzeb 	<ul style="list-style-type: none"> - wyjaśnia terminy: społeczność, społeczność lokalna - tłumaczy, czym są potrzeby - wskazuje potrzeby niższego i wyższego rzędu 	<ul style="list-style-type: none"> - wymienia elementy składające się na tradycję lokalną swojego miejsca zamieszkania - podaje informacje na temat swojej najbliższej okolicy - wymienia różne sposoby realizacji tej samej potrzeby 	<ul style="list-style-type: none"> - wymienia korzyści płynące z życia w społeczności - podaje przykłady stowarzyszeń i organizacji lokalnych - charakteryzuje działalność lokalnego stowarzyszenia, na podstawie tekstu źródłowego - przedstawia hierarchię potrzeb według A. Masłowa 	<ul style="list-style-type: none"> - określa zadania lokalnych stowarzyszeń i organizacji - omawia problemy występujące w społeczności lokalnej 	<ul style="list-style-type: none"> - inicjuje działania mające na celu rozwiązanie lokalnych problemów
2. Razem stanowimy naród	<ul style="list-style-type: none"> - naród - tożsamość narodowa - dziedzictwo narodowe - symbole narodowe i ich historia - kształtowanie się narodu polskiego 	<ul style="list-style-type: none"> - wyjaśnia termin: naród - wymienia polskie symbole narodowe 	<ul style="list-style-type: none"> - wyjaśnia terminy: tożsamość narodowa, dziedzictwo narodowe - podaje daty polskich świąt narodowych - omawia czynniki sprzyjające kształtowaniu się narodów 	<ul style="list-style-type: none"> - podaje przykłady polskiego dziedzictwa narodowego - określa rolę symboli narodowych 	<ul style="list-style-type: none"> - przedstawia etapy powstawania narodu polskiego - wyjaśnia, dlaczego utrata niepodległości i okres zaborów wpłynęły na kształtowanie świadomości narodowej Polaków 	<ul style="list-style-type: none"> - wymienia zalety uczestnictwa w tworzeniu kultury narodowej - omawia dobre oraz złe strony wielonarodowości
3. Od patriotyzmu do	<ul style="list-style-type: none"> - ojczyzna - mała ojczyzna 	<ul style="list-style-type: none"> - wyjaśnia terminy: ojczyzna, patriotyzm 	<ul style="list-style-type: none"> - tłumaczy, na czym polega 	<ul style="list-style-type: none"> - wskazuje różnice pomiędzy 	<ul style="list-style-type: none"> - charakteryzuje współczesne 	<ul style="list-style-type: none"> - wyjaśnia znaczenie

szowinizmu	<ul style="list-style-type: none"> - patriotyzm - patriotyzm lokalny - nacjonalizm, szowinizm, rasizm, kosmopolityzm - stereotypy narodowe 	<ul style="list-style-type: none"> - przedstawia obowiązki obywateli wobec ojczyzny 	<ul style="list-style-type: none"> patriotyzm lokalny - wymienia rodzaje patriotyzmu, na podstawie tekstu źródłowego - charakteryzuje różne postawy patriotyczne – nacjonalizm, szowinizm i kosmopolityzm - określa, czym jest stereotyp i wymienia jego cechy - wyjaśnia, czym był Holocaust 	<ul style="list-style-type: none"> patriotyzmem a nacjonalizmem i szowinizmem 	<ul style="list-style-type: none"> formy patriotyzmu - omawia przyczyny Holocaustu 	<ul style="list-style-type: none"> stereotypu w odniesieniu do narodów - podaje przykłady pozytywnych stereotypów narodowych
4. Mniejszości narodowe	<ul style="list-style-type: none"> - mniejszości narodowe i etniczne - prawa mniejszości narodowych i etnicznych - emigracja i imigracja - Polonia na świecie 	<ul style="list-style-type: none"> - wyjaśnia terminy: mniejszości narodowe, mniejszości etniczne - wymienia mniejszości narodowe i etniczne mieszkające w Polsce 	<ul style="list-style-type: none"> - podaje podstawowe prawa mniejszości narodowych i etnicznych w Polsce - uzasadnia konieczność poszanowania odrębności kulturowej mniejszości narodowych - wskazuje największe skupiska Polonii 	<ul style="list-style-type: none"> - omawia prawa mniejszości narodowych i etnicznych w Polsce - wskazuje na mapie państwo, w którym znajduje się największe skupisko Polonii - podaje czynniki wpływające na kształtowanie poczucia odrębności kulturowej, na 	<ul style="list-style-type: none"> - wskazuje więzi łączące Polonię z państwem i narodem polskim - wymienia dziedziny aktywności Polonii - omawia pozytywne i negatywne skutki emigracji Polaków 	<ul style="list-style-type: none"> - ocenia stosunek Polaków do mniejszości narodowych

			na świecie	podstawie tekstu źródłowego		
5. Społeczeństwo i hierarchia społeczna	<ul style="list-style-type: none"> - społeczeństwo - społeczeństwo informacyjne - globalna wioska - klasy i warstwy społeczne - awans społeczny i degradacja społeczna 	<ul style="list-style-type: none"> - wyjaśnia termin: społeczeństwo - wymienia klasy społeczne 	<ul style="list-style-type: none"> - wyjaśnia termin: globalna wioska - tłumaczy, czym jest społeczeństwo informacyjne - wskazuje różnice między życiem społeczeństwa pierwotnego i współczesnego - charakteryzuje klasę średnią 	<ul style="list-style-type: none"> - charakteryzuje klasy i warstwy społeczne - wymienia korzyści wynikające z obecności w społeczeństwie klasy średniej, na podstawie tekstu źródłowego 	<ul style="list-style-type: none"> - opisuje funkcjonowanie wybranego społeczeństwa pierwotnego - przedstawia dobre i złe strony przynależności do wybranej klasy społecznej 	<ul style="list-style-type: none"> - wyjaśnia, na czym polega awans społeczny i degradacja społeczna
6. Polskie społeczeństwo	<ul style="list-style-type: none"> - współczesne społeczeństwo polskie - podział klasowy polskiego społeczeństwa 	<ul style="list-style-type: none"> - wymienia klasy społeczne występujące w Polsce 	<ul style="list-style-type: none"> - charakteryzuje współczesne społeczeństwo polskie - przedstawia kwestie związane ze szkolnictwem wyższym w Polsce, na podstawie tekstu źródłowego 	<ul style="list-style-type: none"> - charakteryzuje problemy społeczne występujące w Polsce 	<ul style="list-style-type: none"> - omawia poziom wykształcenia społeczeństwa polskiego - przedstawia korzyści i zagrożenia, jakie niesie ze sobą powszechny dostęp do internetu 	<ul style="list-style-type: none"> - tłumaczy przyczyny małej liczebności polskiej klasy średniej
Rozdział III: Państwo						
1. Po co ludziom państwo?	<ul style="list-style-type: none"> - państwo - państwa federacyjne i unitarne - cechy państwa - funkcje państwa - obywatelstwo - narodowość 	<ul style="list-style-type: none"> - wyjaśnia termin: państwo - przyporządkowuje Polskę do właściwego rodzaju państwa - wymienia cechy państwa 	<ul style="list-style-type: none"> - podaje nazwy trzech państw federacyjnych i unitarnych - określa funkcje państwa - rozróżnia pojęcia <i>obywatelstwo</i> i <i>narodowość</i> 	<ul style="list-style-type: none"> - omawia cechy państwa - opisuje wewnętrzne i zewnętrzne funkcje państwa - wyjaśnia termin: repatriacja 	<ul style="list-style-type: none"> - wskazuje na mapie państwa federacyjne i unitarne - przedstawia sposoby uzyskania obywatelstwa polskiego 	<ul style="list-style-type: none"> - samodzielnie tworzy definicje państwa federacyjnego i państwa unitarnego - ocenia relacje państwo – obywatel

2. Ustroje polityczne	<ul style="list-style-type: none"> - państwa demokratyczne, autorytarne i totalitarne - republika - monarchia - system prezydencki, parlamentarny i mieszany 	<ul style="list-style-type: none"> - charakteryzuje ustroje: demokratyczny, autorytarny i totalitarny - wskazuje różnice między monarchią a republiką 	<ul style="list-style-type: none"> - wymienia nazwy dwóch państw demokratycznych, autorytarnych i totalitarnych - podaje nazwy dwóch monarchii i republik - opisuje, na czym polegają mechanizmy wpajania społeczeństwu określonej ideologii, na podstawie tekstu źródłowego 	<ul style="list-style-type: none"> - charakteryzuje rolę obywateli w państwie demokratycznym, autorytarnym i totalitarnym - wyjaśnia terminy: ideologia, gospodarka centralnie sterowana, kadencja 	<ul style="list-style-type: none"> - opisuje sposoby powstawania trzech typów ustrojów politycznych - wyjaśnia genezę różnych form rządów - wskazuje na mapie państwa demokratyczne, autorytarne i totalitarne - odszukuje na mapie monarchie i republiki 	<ul style="list-style-type: none"> - rozpoznaje przywódców najważniejszych państw współczesnych - wyjaśnia terminy: indoktrynacja, pucz, system prezydencki, parlamentarny i mieszany
3. Demokracja	<ul style="list-style-type: none"> - demokracja bezpośrednia i pośrednia - istota demokracji - termin: prawa człowieka - prawa i wolności obywatelskie w państwie demokratycznym 	<ul style="list-style-type: none"> - wyjaśnia istotę demokracji - wymienia prawa i wolności obywatelskie w państwie demokratycznym - wyjaśnia terminy: radni, posłowie, referendum 	<ul style="list-style-type: none"> - odróżnia demokrację bezpośrednią od pośredniej - podaje przykłady zastosowania różnych form demokracji bezpośredniej i pośredniej - tłumaczy, czym jest kultura polityczna, na podstawie tekstu źródłowego - uczestniczy w dyskusji na temat stosowania zasad 	<ul style="list-style-type: none"> - wyjaśnia, w jaki sposób państwo demokratyczne dba o dobro obywateli - wymienia przykłady praw przysługujących obywatelom w krajach demokratycznych - przyporządkowuje prawa obywateli do odpowiednich kategorii praw 	<ul style="list-style-type: none"> - tłumaczy, na czym polegają różne rodzaje demokracji - uzasadnia wyższość demokracji nad innymi ustrojami politycznymi 	<ul style="list-style-type: none"> - ocenia znaczenie kultury politycznej dla funkcjonowania państwa demokratycznego

			demokratycznych w życiu codziennym - wyjaśnia terminy: inicjatywa obywatelska, plebiscyt, konsultacje społeczne			
4. Zalety i wady demokracji	- zalety i wady demokracji - demokracja większościowa i konstytucyjna - dobro państwa a dobro partii	- wymienia zalety i wady ustroju demokratycznego	- tłumaczy, na czym polega demokracja większościowa i demokracja konstytucyjna - wyjaśnia, na czym polegają działania dla dobra państwa	- omawia zagrożenia, które wiążą się z demokracją większościową - przedstawia znaczenie współpracy i kompromisu dla funkcjonowania demokracji, na podstawie tekstu źródłowego	- rozróżnia pojęcia <i>dobro państwa</i> i <i>dobro partii</i> - wymienia cechy charakteru i osobowości, którymi powinien się odznaczać dobry polityk	- przedstawia swoją opinię na temat polskiej demokracji
5. Społeczeństwo obywatelskie	- obywatelstwo - inicjatywa obywatelska i społeczeństwo obywatelskie - formy społecznego protestu - obywatelskie nieposłuszeństwo	- wyjaśnia termin: obywatelstwo - wymienia prawa i obowiązki obywatela Polski - omawia cechy charakteryzujące dobrego obywatela	- tłumaczy, na czym polega istota społeczeństwa obywatelskiego - przedstawia formy udziału obywateli w życiu publicznym - rozróżnia formy społecznego protestu	- wymienia cechy, którymi powinny charakteryzować się osoby chcące brać aktywny udział w życiu społecznym, na podstawie tekstu źródłowego - uzasadnia konieczność udziału obywateli	- wyjaśnia terminy: „weto ludowe”, strajk pracowniczy, organizacja pożytku publicznego - uczestniczy w dyskusji dotyczącej wpływu obywateli na	- wskazuje sposoby rozwiązań problemów lokalnych i ogólnokrajowych z wykorzystaniem różnych form inicjatywy obywatelskiej - prowadzi dyskusję

				w życiu publicznym	sprawy ważne dla całego państwa	dotyczącą wpływu obywateli na sprawy ważne dla całego państwa
6. Organizacje pozarządowe	- organizacje pozarządowe - wolontariat - stowarzyszenia i fundacje	- rozróżnia trzy sektory życia społecznego - wyjaśnia termin: wolontariat - wyjaśnia termin: organizacja pozarządowa	- wskazuje różnice między działalnością fundacji i stowarzyszenia - omawia zadania organizacji pozarządowych	- przedstawia zasady wolontariatu - tłumaczy, jaką rolę odgrywają w społeczeństwie organizacje non profit, na podstawie tekstu źródłowego	- podaje przykłady organizacji non profit działających w najbliższej okolicy	- wskazuje korzyści wynikające z pracy wolontariuszy dla obywatela i społeczeństwa
7. Patologie w państwie demokratycznym	- demagogia - populizm - przykłady patologii władzy: korupcja, biurokratyzacja, centralizacja	- wymienia patologie władzy - wskazuje przykłady nadmiernej biurokratyzacji	- wyjaśnia terminy: demagogia, populizm - tłumaczy, na czym polegają: korupcja, biurokratyzacja, centralizacja	- rozpoznaje wystąpienie o charakterze populistycznym - wymienia skutki korupcji	- uczestniczy w dyskusji lub debacie na temat sposobów zwalczania patologii władzy	- prowadzi dyskusję lub debatę na temat sposobów zwalczania patologii władzy - opracowuje szkolną kampanię walki z korupcją
Rozdział IV: Mój udział w życiu gospodarczym						
1. Po co ludziom pieniądze?	- historia pieniądza - karty płatnicze - konto bankowe - funkcje pieniądza	- wymienia funkcje pieniądza - wyjaśnia, jak należy posługiwać się kartą płatniczą	- przedstawia historię pieniądza - omawia funkcje pieniądza	- uczestniczy w dyskusji na temat przyszłości pieniądza - przedstawia pozytywne strony posiadania karty płatniczej	- wymienia pozytywne i negatywne skutki nieograniczonego dostępu do pieniędzy	- tłumaczy ideę wprowadzania wspólnej europejskiej waluty – euro
2. ABC	- gospodarka i jej	- wyjaśnia, czym jest	- charakteryzuje	- wskazuje różnice	- charakteryzuje	- wyjaśnia, czym

gospodarki	<ul style="list-style-type: none"> - działy centralnie planowana - gospodarka wolnorynkowa - popyt i podaż - równowaga rynkowa - konkurencja i monopol 	gospodarka <ul style="list-style-type: none"> - wyjaśnia terminy: konkurencja, monopol 	poszczególne działy gospodarki <ul style="list-style-type: none"> - wyjaśnia terminy: popyt, podaż 	między gospodarką centralnie planowaną i gospodarką wolnorynkową <ul style="list-style-type: none"> - tłumaczy, na czym polega monopol i konkurencja 	polską gospodarkę <ul style="list-style-type: none"> - określa zależność między popytem i podażą 	jest koniunktura gospodarcza
3. Ekonomia w moim domu	<ul style="list-style-type: none"> - gospodarstwo domowe - źródła dochodów gospodarstw domowych - budżet domowy - wydatki stałe i zmienne - konsument - prawa konsumenta - obowiązki sprzedawcy - umowa kupna-sprzedaży - gwarancja towaru - reklamacja - dochodzenie praw konsumenta 	<ul style="list-style-type: none"> - wyjaśnia, czym jest gospodarstwo domowe - przedstawia różne źródła dochodów w gospodarstwach domowych - planuje swoje wydatki - wyjaśnia, kim jest konsument - wymienia podstawowe prawa konsumenta - tłumaczy, czym jest gwarancja towaru 	<ul style="list-style-type: none"> - wymienia rodzaje gospodarstw domowych - podaje sposoby zgłaszania reklamacji - wskazuje instytucje zajmujące się ochroną praw konsumenta 	<ul style="list-style-type: none"> - planuje budżet domowy - wyjaśnia, czym są wydatki stałe i zmienne - podaje, na co należy zwrócić uwagę przy dokonywaniu zakupu towaru - omawia prawa konsumenta i obowiązki sprzedawcy - prawidłowo wypełnia formularz reklamacyjny 	<ul style="list-style-type: none"> - określa liczebność i rodzaje współczesnych polskich gospodarstw domowych 	<ul style="list-style-type: none"> - wymienia zadania rzecznika konsumentów - tłumaczy, czym zajmuje się Urząd Ochrony Konkurencji i Konsumentów
4. Podatki i budżet państwa	<ul style="list-style-type: none"> - idea podatków - rodzaje podatków w 	<ul style="list-style-type: none"> - wyjaśnia termin: podatek - uzasadnia potrzebę 	<ul style="list-style-type: none"> - wymienia rodzaje podatków w Polsce 	<ul style="list-style-type: none"> - charakteryzuje rodzaje podatków w Polsce 	<ul style="list-style-type: none"> - wyjaśnia terminy: deficyt budżetowy, NIP, 	<ul style="list-style-type: none"> - opisuje sposoby pokrywania deficytu

	<p>Polsce - budżet państwa</p>	<p>płacenia podatków - wyjaśnia, czym jest budżet państwa</p>	<p>- podaje wysokość stawek podatkowych obowiązujących w Polsce - wskazuje źródła dochodów i wydatków państwa</p>	<p>- tłumaczy, na czym polega zjawisko „szarej strefy”</p>	<p>PIT, CIT, VAT - oblicza wysokość podatku dochodowego płaconego przez obywatela</p>	<p>budżetowego - ocenia skalę podatkową obowiązującą w Polsce na tle innych państw - przedstawia własne propozycje inicjatyw, które można by finansować z dochodów państwa</p>
<p>5. System bankowy</p>	<p>- system pieniężny - rodzaje banków i ich specyfika - usługi bankowe - reklama usług bankowych</p>	<p>- wyjaśnia terminy: waluta, konto bankowe, lokata, kredyt - określa istotę działalności banków</p>	<p>- wyjaśnia terminy: emisja, NBP, Rada Polityki Pieniężnej - omawia prawo popytu i podaży</p>	<p>- wskazuje szanse i zagrożenia wynikające z korzystania z różnorodnych usług bankowych</p>	<p>- wymienia zadania Narodowego Banku Polskiego i Rady Polityki Pieniężnej - określa czynniki kształtujące prawo popytu i podaży - omawia rolę reklamy w sektorze bankowym</p>	<p>- wyjaśnia, co wpływa na tworzenie systemu pieniężnego w danym państwie - porównuje i ocenia jakość usług bankowych - prezentuje ofertę wybranych banków internetowych</p>
<p>6. Giełda papierów wartościowych</p>	<p>- giełda i jej rodzaje - rodzaje papierów wartościowych - specyfika gry</p>	<p>- wyjaśnia terminy: giełda, makler, akcja, obligacja</p>	<p>- wyjaśnia terminy: indeks giełdowy, hossy, bessy - wskazuje różnice między akcjami a</p>	<p>- wymienia nazwy miast, w których znajdują się największe współczesne giełdy papierów</p>	<p>- opisuje, na czym polega praca maklera i gra na giełdzie - ocenia ryzyko związane z grą na</p>	<p>- odszukuje w internecie informacje o wynikach indeksów giełdowych</p>

	na giełdzie		obligacjami	wartościowych	giełdzie	- przedstawia zasady funkcjonowania funduszy inwestycyjnych
7. Ożywienie gospodarcze i kryzys	<ul style="list-style-type: none"> - warunki rozwoju gospodarczego państwa - przyczyny kryzysu gospodarczego - wpływ władz państwowych na rozwój gospodarczy - produkt krajowy brutto i inne wskaźniki gospodarki: produkt narodowy brutto, produkt krajowy brutto na osobę 	<ul style="list-style-type: none"> - wyjaśnia terminy: koniunktura, recesja, inflacja - wymienia skutki ożywienia i kryzysu gospodarczego dla obywateli 	<ul style="list-style-type: none"> - wyjaśnia terminy: produkt krajowy brutto, produkt krajowy brutto na osobę - tłumaczy, za pomocą jakich wskaźników można ocenić stan gospodarki 	<ul style="list-style-type: none"> - określa czynniki wpływające na ożywienie i kryzys gospodarczy w państwie - wymienia skutki ożywienia i kryzysu gospodarczego dla państwa i przedsiębiorców - wskazuje szanse i zagrożenia wynikające z ingerencji władz państwowych w gospodarkę danego kraju 	<ul style="list-style-type: none"> - odszukuje w rocznikach statystycznych i internecie informacje o wartości wskaźników stanu gospodarki w Polsce - opisuje mechanizm powstawania inflacji 	<ul style="list-style-type: none"> - ocenia aktualny stan polskiej gospodarki - porównuje obecny stan polskiej gospodarki z sytuacją gospodarczą w innych krajach Unii Europejskiej - porównuje wskaźniki poziomu polskiej gospodarki ze wskaźnikami stanu gospodarki innych państw

Wymagania na poszczególne oceny dla kl III/ 2011/2012

KRYTERIA OCEN

Temat lekcji	Zagadnienia	Wymagania na poszczególne oceny				
		dopuszczająca	dostateczna	dobra	bardzo dobra	celująca
Rozdział I: System polityczny państwa polskiego						
1. Konstytucja	<ul style="list-style-type: none"> - ustawa zasadnicza - zasady ustrojowe III RP - prawa i obowiązki obywatela Polski 	<ul style="list-style-type: none"> - wyjaśnia terminy: konstytucja, suwerenność narodu - omawia różnicę między prawami a obowiązkami konstytucyjnymi - wymienia podstawowe prawa obywatelskie Polaków - określa obowiązki obywatelskie Polaków 	<ul style="list-style-type: none"> - wyjaśnia terminy: preambuła, trójpodział władzy, państwo prawa, decentralizacja władzy - odszukuje w Konstytucji III RP rozdziały, w których zawarte są podstawowe zasady ustroju oraz wolności, prawa i obowiązki obywateli - na podstawie tekstu źródłowego podaje prawa dzieci zapisane w Konstytucji III RP 	<ul style="list-style-type: none"> - wyjaśnia znaczenie naczelnych zasad konstytucyjnych dla określenia ustroju państwa - omawia znaczenie praw i obowiązków wynikających z Konstytucji III RP - wymienia przykłady sytuacji, w których doszło do naruszenia praw obywateli - klasyfikuje prawa (osobiste, polityczne, ekonomiczne, socjalne i kulturalne) i podaje przykłady 	<ul style="list-style-type: none"> - uzasadnia znaczenie nadrzędności konstytucji nad innymi aktami prawnymi - interpretuje wybrane fragmenty Konstytucji III RP 	<ul style="list-style-type: none"> - ocenia jakość Konstytucji i prawa stanowionego w Polsce - porównuje Konstytucję III RP z rozwiązaniami ustrojowymi innych państw
2. Sejm i senat	<ul style="list-style-type: none"> - uprawnienia polskiego parlamentu - funkcjonowanie polskiego parlamentu 	<ul style="list-style-type: none"> - wyjaśnia termin: immunitet - opisuje rolę parlamentu w koncepcji trójpodziału 	<ul style="list-style-type: none"> - wyjaśnia terminy: próg wyborczy, Zgromadzenie Narodowe, inicjatywa 	<ul style="list-style-type: none"> - wymienia podmioty, którym przysługuje inicjatywa ustawodawcza - opisuje, na czym 	<ul style="list-style-type: none"> - przedstawia genezę polskiego parlamentaryzmu - ocenia pracę wybranego parlamentarzysty 	<ul style="list-style-type: none"> - ocenia jakość prawa stanowionego przez polski sejm i senat - opisuje na podstawie ilustracji

	<ul style="list-style-type: none"> - przebieg procesu ustawodawczego 	<p>władzy</p> <ul style="list-style-type: none"> - określa funkcje sejmu i senatu - wymienia warunki, które musi spełnić kandydat na posła lub senatora 	<p>ustawodawcza, ordynacja wyborcza, wotum zaufania, wotum nieufności</p> <ul style="list-style-type: none"> - omawia funkcjonowanie polskiego parlamentu - przedstawia kwestie związane z zasadami wyborczymi - tłumaczy, na czym polega proces ustawodawczy - wylicza uprawnienia sejmu i senatu w Polsce - charakteryzuje poszczególne etapy procesu ustawodawczego 	<p>polega praca parlamentarzysty</p> <ul style="list-style-type: none"> - odszukuje w źródłach dodatkowe informacje na temat regulaminu pracy sejmu i senatu - interpretuje wybrane fragmenty Konstytucji III RP 	<ul style="list-style-type: none"> - określa rolę Prezydenta RP i Trybunału Konstytucyjnego w procesie ustawodawczym - aktywnie uczestniczy w symulacji procesu ustawodawczego - wymienia i rozróżnia funkcje sejmu i senatu 	<p>lub schematu sale posiedzeń sejmu</p> <ul style="list-style-type: none"> - w czasie symulacji procesu ustawodawczego występuje z inicjatywą ustawodawczą i umiejętnie ją argumentuje - orientuje się w bieżących wydarzeniach związanych z funkcjonowaniem parlamentu
3. Rząd i prezydent	<ul style="list-style-type: none"> - organy władzy wykonawczej - funkcje i uprawnienia Rady Ministrów - rola i kompetencje Prezydenta RP - sposoby powoływania i 	<ul style="list-style-type: none"> - opisuje rolę władzy wykonawczej w koncepcji trójpodziału władzy - podaje imię i nazwisko obecnego Prezydenta RP 	<ul style="list-style-type: none"> - wymienia podstawowe kompetencje Prezydenta RP i Rady Ministrów - przedstawia procedury wyboru Prezydenta RP i Rady Ministrów 	<ul style="list-style-type: none"> - wyjaśnia terminy: dymisja, Rada Gabinetowa, kontrasygnata, ratyfikacja - wymienia imiona i nazwiska wszystkich prezydentów Polski 	<ul style="list-style-type: none"> - opisuje procedury odwołania Prezydenta RP i Rady Ministrów - porównuje kompetencje Prezydenta RP z uprawnieniami prezesa Rady 	<ul style="list-style-type: none"> - wyjaśnia zasadność tworzenia tzw. „gabinetów cieni” - prawidłowo interpretuje skutki finansowe realizacji różnych przedsięwzięć władzy

	odwoływania Rady Ministrów	oraz aktualnego Prezesa Rady Ministrów		po 1989 r. - interpretuje wybrane fragmenty Konstytucji III RP	Ministrów - ocenia pracę obecnego Prezydenta RP oraz aktualnych członków Rady Ministrów	wykonawczej
4. Władza sądownicza	- rola i specyfika władzy sądowniczej - rodzaje sądów i trybunałów w Polsce - struktura sądów w Polsce - rola sędziego, prokuratury i policji	- wyjaśnia termin: prawo - charakteryzuje specyfikę władzy sądowniczej w koncepcji trójpodziału władzy - opisuje rolę sędziego w sprawowaniu władzy sądowniczej - uzasadnia konieczność niezawisłości władzy sądowniczej	- wyjaśnia terminy: adwokat, radca prawny - wymienia rodzaje sądów i trybunałów w Polsce - tłumaczy, na czym polega zasada niezawisłości sędziów - rozróżnia specyfikę pracy prokuratury i policji - na podstawie tekstu źródłowego określa wpływ władzy sądowniczej na życie obywateli oraz jej rolę we współczesnym państwie demokratycznym	- wymienia kompetencje poszczególnych organów władzy sądowniczej w Polsce - wyjaśnia, na czym polega zasada instancyjności sądów	- ocenia działalność sądów, prokuratury i policji w Polsce - podaje nazwy instytucji, do których można się zwrócić w przypadku bycia świadkiem naruszenia prawa	- wyjaśnia rolę międzynarodowych organów sądowniczych - identyfikuje i objaśnia problemy polskiego wymiaru sprawiedliwości - uzasadnia konieczność niezależności władzy sądowniczej od innych władz
5. Idziemy na wybory	- legitymizacja władzy	- podaje nazwy organów władzy,	- wyjaśnia terminy:	- omawia znaczenie udziału	- ocenia zasadność istnienia	- odszukuje informacje o

	<ul style="list-style-type: none"> - ordynacja wyborcza - rodzaje ordynacji wyborczej - zasady demokratycznych wyborów - rodzaje prawa wyborczego - procedury wyborcze do parlamentu 	<p>do których społeczeństwo wybiera swoich przedstawicieli</p> <ul style="list-style-type: none"> - wymienia zasady demokratycznych wyborów 	<p>legitymizacja władzy, ordynacja wyborcza</p> <ul style="list-style-type: none"> - opisuje zasady demokratycznych wyborów - rozróżnia czynne i bierne prawo wyborcze 	<p>obywateli w wyborach</p> <ul style="list-style-type: none"> - uzasadnia konieczność obowiązywania zasad demokratycznych wyborów - opisuje procedury wyborcze do parlamentu - odszukuje informacje o wynikach wyborów i zasadach ich przeprowadzania 	<p>przymusu wyborczego</p> <ul style="list-style-type: none"> - wskazuje korzyści i zagrożenia wynikające z częstego przeprowadzania referendum - wymienia zalety oraz wady proporcjonalnego i większościowego systemu liczenia głosów 	<p>wynikach wyborów w innych państwach</p> <ul style="list-style-type: none"> - ocenia i porównuje polityczne kampanie wyborcze
6. Partie polityczne	<ul style="list-style-type: none"> - partie polityczne - funkcje partii politycznych - systemy partyjne - typy partii politycznych - polska scena polityczna 	<ul style="list-style-type: none"> - wyjaśnia termin: partia polityczna - podaje nazwy partii politycznych istniejących w Polsce 	<ul style="list-style-type: none"> - omawia funkcje partii politycznych - określa typy systemów partyjnych - wymienia nazwy krajów, w których obowiązują poszczególne systemy partyjne - charakteryzuje typy partii politycznych - na podstawie tekstu źródłowego wskazuje cechy ideologii 	<ul style="list-style-type: none"> - określa rolę partii politycznych we współczesnym świecie - opisuje procedury zakładania partii i podstawy jej działania - na podstawie tekstu źródłowego omawia tezę o częstej niejednoznaczności i podziału na lewicę i prawicę w Polsce 	<ul style="list-style-type: none"> - wskazuje zalety i wady poszczególnych typów systemów partyjnych - charakteryzuje polską scenę polityczną - odszukuje informacje o programach partii politycznych istniejących w Polsce 	<ul style="list-style-type: none"> - uzasadnia, jaki model finansowania partii politycznych jest najkorzystniejszy - ocenia jakość proponowanych przez partie polityczne haseł programowych

			konserwatywnej			
7. Mass media i opinia publiczna	<ul style="list-style-type: none"> - opinia publiczna - mass media i ich funkcje - termin „czwarta władza” - cenzura 	<ul style="list-style-type: none"> - wyjaśnia terminy: opinia publiczna, mass media, cenzura - wymienia funkcje mass mediów 	<ul style="list-style-type: none"> - wyjaśnia termin „czwarta władza” - opisuje funkcje mass mediów 	<ul style="list-style-type: none"> - wymienia nazwy ośrodków badania opinii publicznej - rozróżnia i charakteryzuje rodzaje cenzury - korzysta z różnych źródeł informacji 	<ul style="list-style-type: none"> - podaje sposoby przeprowadzania badań opinii publicznej - wyjaśnia wpływ mass mediów oraz opinii publicznej na działalność władz i zachowania społeczne 	<ul style="list-style-type: none"> - dostrzega wady i zalety różnych metod badania opinii publicznej - rozumie i wyjaśnia problem manipulowania społeczeństwem za pomocą wyników badań oraz odpowiednio formułowanych informacji
8. Służba publiczna	<ul style="list-style-type: none"> - administracja publiczna - służba cywilna - prawa i obowiązki obywatela - prawa i obowiązki urzędnika 	<ul style="list-style-type: none"> - wskazuje obowiązki urzędników służby cywilnej - wymienia prawa przysługujące obywatelom korzystającym z usług urzędów publicznych 	<ul style="list-style-type: none"> - omawia strukturę administracji publicznej - na podstawie tekstu źródłowego określa najważniejsze zasady moralne i etyczne obowiązujące urzędników służby cywilnej 	<ul style="list-style-type: none"> - uzasadnia znaczenie apolityczności urzędników służby cywilnej - bierze udział w dyskusji na temat funkcjonowania idealnego urzędu oraz cech idealnego urzędnika 	<ul style="list-style-type: none"> - wskazuje różnice między pracownikami służby cywilnej a urzędnikami mianowanymi służby cywilnej 	<ul style="list-style-type: none"> - lokalizuje urzędy na terenie swojej gminy, powiatu i województwa oraz określa ich zakres zadań
Rozdział II: Samorządna Rzeczpospolita						
1. Władza centralna a samorząd terytorialny	<ul style="list-style-type: none"> - idea samorządności - rodzaje samorządów - podział administracyjny Polski - zadania 	<ul style="list-style-type: none"> - przedstawia ideę samorządności - tłumaczy, na czym polega zasada pomocniczości 	<ul style="list-style-type: none"> - wyjaśnia termin: decentralizacja władzy - opisuje założenia reformy samorządu terytorialnego z 1999 r. 	<ul style="list-style-type: none"> - wyjaśnia terminy: prawo lokalne, subwencja, Regionalna Izba Obrachunkowa - wymienia rodzaje 	<ul style="list-style-type: none"> - omawia, kto i w jaki sposób nadzoruje samorząd terytorialny - uzasadnia konieczność sprawowania 	<ul style="list-style-type: none"> - przedstawia genezę samorządności w Polsce i na świecie - omawia przykłady realizacji zasady pomocniczości w

	samorządu terytorialnego - nadzór nad samorządem terytorialnym			samorządów w Polsce - rozróżnia zadania własne samorządu od zadań zleconych	nadzoru nad samorządem terytorialnym - określa, jaką rolę odgrywają Samorządowe Kolegia Odwoławcze	UE
2. Samorząd gminny	- rodzaje gmin - władze gminne i ich uprawnienia - zadania i budżet gminy - rola obywatela w życiu gminy	- wymienia typy gmin - charakteryzuje specyfikę poszczególnych typów gmin - wyjaśnia, w jaki sposób obywatele mogą wpływać na decyzje władz gminy	- omawia różnice między uprawnieniami władzy wykonawczej a kompetencjami władzy uchwałodawczej w gminie - określa zadania władz gminnych - podaje przykłady spraw urzędowych, które można załatwić na poziomie gminy - wskazuje źródła gminnych dochodów i wydatków	- opisuje sposób wyboru kandydatów do władz gminnych - wskazuje miejsce urzędowania władz gminy, na której terenie mieszka - wymienia imiona i nazwiska osób pełniących najważniejsze funkcje w gminie (wójta, burmistrza lub prezydenta, przewodniczącego rady gminy bądź przewodniczącego rady miasta)	- przedstawia własne propozycje inicjatyw, które można by finansować z dochodów gminnych - podaje przykładowe rozwiązania problemów zaistniałych w gminie - ocenia pracę władz swojej gminy	- inicjuje działania, które wpłynęłyby na podniesienie jakości życia mieszkańców w jego gminie - wskazuje sposoby pozyskiwania funduszy unijnych na realizację gminnych przedsięwzięć
3. Samorząd powiatowy	- rodzaje powiatów - władze powiatowe i ich uprawnienia - zadania i budżet powiatu	- wymienia typy powiatów - charakteryzuje specyfikę poszczególnych typów powiatów	- omawia różnice między uprawnieniami władzy wykonawczej a kompetencjami władzy	- opisuje sposób wyboru kandydatów do władz powiatowych - wskazuje miejsce urzędowania	- przedstawia własne propozycje inicjatyw, które można by finansować z dochodów powiatowych	- inicjuje działania, które wpłynęłyby na podniesienie jakości życia mieszkańców w jego powiecie - wskazuje sposoby

			<p>uchwałodawczej w powiecie</p> <ul style="list-style-type: none"> - określa zadania władz powiatowych - podaje przykłady spraw urzędowych, które można załatwić na poziomie powiatu - wskazuje źródła powiatowych dochodów i wydatków - na podstawie tekstu źródłowego przedstawia propozycje zmian, które warto byłoby wprowadzić w funkcjonowaniu powiatów 	<p>władz powiatu, na którego terenie mieszka</p> <ul style="list-style-type: none"> - wymienia imiona i nazwiska osób pełniących najważniejsze funkcje w powiecie (starosty, przewodniczącego rady powiatu) 	<ul style="list-style-type: none"> - podaje przykładowe rozwiązania problemów zaistniałych w powiecie - ocenia pracę władz swojego powiatu 	<p>pozyskiwania funduszy unijnych na realizację przedsięwzięć powiatowych</p>
4. Samorząd wojewódzki	<ul style="list-style-type: none"> - cechy województwa - władze wojewódzkie i ich uprawnienia - zadania samorządu wojewódzkiego - budżet województwa - przedstawiciel rządu w województwie 	<ul style="list-style-type: none"> - wyjaśnia, jaka jest rola wojewody - podaje przykłady spraw urzędowych, które można załatwić na poziomie województwa 	<ul style="list-style-type: none"> - wymienia różnice między uprawnieniami władzy wykonawczej a kompetencjami władzy uchwałodawczej w województwie - określa zadania samorządu wojewódzkiego - wskazuje źródła 	<ul style="list-style-type: none"> - opisuje sposób wyboru kandydatów do władz wojewódzkich - wskazuje miejsce urzędowania władz województwa, na którego terenie mieszka - wymienia imiona i nazwiska osób 	<ul style="list-style-type: none"> - omawia zmiany w podziale administracyjnym Polski, które zaszły od 1950 r. - przedstawia własne propozycje inicjatyw, które można by finansować z dochodów wojewódzkich 	<ul style="list-style-type: none"> - rozpoznaje herb swojej gminy, powiatu oraz województwa i wyjaśnia ich symbolikę

			wojewódzkich dochodów i wydatków - na podstawie tekstu źródłowego przedstawia główne problemy dotyczące współpracy między różnymi organami władzy samorządu wojewódzkiego	pełniących najważniejsze funkcje w województwie (wojewody, marszałka wojewódzkiego)	- podaje przykładowe rozwiązania problemów zaistniałych w województwie - ocenia pracę władz swojego województwa	
5. Jak załatwić sprawę w urzędzie?	- urzędy publiczne i ich funkcjonowanie - proces informatyzacji urzędów - Biuletyn Informacji Publicznej - elektroniczny podpis	- wypełnia wybrane formularze urzędowe, np. wniosek o wydanie dowodu osobistego - pobiera z internetu wybrane druki urzędowe	- wyjaśnia termin: Biuletyn Informacji Publicznej - odszukuje w różnych źródłach informacje na temat działalności wskazanych urzędów - tłumaczy, do czego służą karty opisu usługi	- wskazuje lokalizację najważniejszych urzędów w miejscu swojego zamieszkania - wymienia rodzaje usług świadczonych przez urzędy za pośrednictwem internetu	- podaje własne propozycje zmian w funkcjonowaniu urzędów - wyjaśnia konieczność informatyzacji administracji publicznej - podaje szanse i zagrożenia wynikające z informatyzacji urzędów	- wyjaśnia pojęcie biurokracji i podaje jej cechy pozytywne (idealne) oraz negatywne - proponuje zmiany na stronie internetowej urzędu w swojej miejscowości lub tworzy własną stronę WWW
Rozdział III: Polska i świat						
1. Polska polityka zagraniczna	- racja stanu - polityka zagraniczna - współpraca międzynarodowa - podmioty polityki	- wyjaśnia termin: polityka zagraniczna - wymienia podmioty uprawnione w Polsce do	- wyjaśnia terminy: racja stanu, służba dyplomatyczna i konsularna - przedstawia kierunki polskiej	- charakteryzuje różne sposoby działania w polityce zagranicznej - na podstawie mapy przedstawia	- ocenia bieżącą politykę zagraniczną Polski - wymienia zadania polskiej dyplomacji	- ocenia znaczenie takich elementów polskiej polityki zagranicznej, jak: wejście w strukturę NATO, UE, Rady Europy

	zagranicznej - służba dyplomatyczna i konsularna	prowadzenia polityki zagranicznej - wskazuje główne kierunki polskiej polityki zagranicznej	polityki zagranicznej - na podstawie tekstu źródłowego omawia tezę o wpływie techniki na politykę międzynarodową	kierunki polskiej polityki zagranicznej w Europie i na świecie	- uzasadnia konieczność współpracy międzynarodowej	czy uczestnictwo w konfliktach zbrojnych w Iraku i Afganistanie
2. Integracja europejska	- geneza integracji europejskiej - trzy filary Unii Europejskiej - funkcjonowanie i organy Unii Europejskiej - przebieg integracji europejskiej - miejsce Polski w Unii Europejskiej - fundusze unijne	- przedstawia najważniejsze etapy integracji europejskiej - wymienia nazwy organów Unii Europejskiej	- wyjaśnia znaczenie Traktatu z Lizbony dla procesu integracji europejskiej - wskazuje na mapie państwa członkowskie Unii Europejskiej	- przedstawia przyczyny integracji europejskiej - omawia szczegółowo etapy integracji europejskiej - charakteryzuje organy Unii Europejskiej	- wskazuje korzyści i zagrożenia wynikające z integracji Polski z Unią Europejską - uczestniczy w dyskusji na temat dalszego pogłębiania i poszerzania integracji Unii Europejskiej oraz wprowadzenia euro w Polsce	- poszukuje informacji na temat programów unijnych oraz budżetu UE - ocenia różnorodne aspekty funkcjonowania UE: finansowy, polityczny, społeczny, kulturowy itp.
3. Polska w organizacjach międzynarodowych	- organizacje międzynarodowe - rodzaje organizacji międzynarodowych - charakterystyka wybranych organizacji międzynarodowych - miejsce Polski	- wyjaśnia termin: organizacja między-narodowa - rozwija skrótowce: ONZ, NATO, ZSRR	- rozwija skrótowiec: OBWE - określa zasadnicze cele wybranych organizacji międzynarodowych, do których należy Polska	- wymienia typy organizacji międzynarodowych - wskazuje na mapie zasięg wybranych organizacji międzynarodowych	- ocenia zaangażowanie Polski w funkcjonowanie organizacji międzynarodowych (np. NATO) - odszukuje informacje na temat wybranych organizacji międzynarodowych	- porównuje skuteczność działania poszczególnych organizacji międzynarodowych - zna aktualnych liderów poszczególnych organizacji międzynarodowych

	w organizacjach międzynarodowych				wych	
4. Organizacja Narodów Zjednoczonych	<ul style="list-style-type: none"> - geneza ONZ - struktura i cele ONZ - misje pokojowe - organizacje wyspecjalizowane ONZ 	<ul style="list-style-type: none"> - podaje nazwy najważniejszych organów ONZ - wymienia najważniejsze organizacje wyspecjalizowane ONZ 	<ul style="list-style-type: none"> - omawia przyczyny utworzenia ONZ - określa założenia i cele ONZ - charakteryzuje działalność UNESCO i UNICEF 	<ul style="list-style-type: none"> - przedstawia genezę ONZ - charakteryzuje poszczególne organy ONZ - lokalizuje na mapie miejsca misji pokojowych ONZ 	<ul style="list-style-type: none"> - ocenia skuteczność działań podejmowanych przez ONZ - uczestniczy w dyskusji na temat przyszłości i reformy ONZ 	<ul style="list-style-type: none"> - wyjaśnia mechanizmy funkcjonowania ONZ (wybór przedstawicieli, sposób nabywania i utraty członkostwa, podejmowanie decyzji w ZO i RB) - ocenia wkład Polski w funkcjonowanie ONZ
5. Konflikty międzynarodowe	<ul style="list-style-type: none"> - konflikty na świecie i ich przyczyny - migracje ludności - główne formy migracji - terroryzm 	<ul style="list-style-type: none"> - wyjaśnia terminy: migracja, terroryzm - wymienia potencjalne skutki konfliktów zbrojnych i działań terrorystycznych 	<ul style="list-style-type: none"> - charakteryzuje aktualne konflikty i wskazuje na mapie miejsca, w których do nich doszło - opisuje różnorodne formy działań terrorystycznych 	<ul style="list-style-type: none"> - charakteryzuje różne formy migracji - tłumaczy, na czym polega uchodźstwo - opisuje wybrane zamachy terrorystyczne w XXI w. 	<ul style="list-style-type: none"> - ocenia działalność terrorystyczną, uwzględniając zasady moralne, prawo oraz skuteczność działania - odszukuje informacje na temat najważniejszych konfliktów zbrojnych na świecie 	<ul style="list-style-type: none"> - wskazuje miejsca potencjalnych konfliktów w przyszłości i uzasadnia swój wybór - proponuje działania lokalne, państwowe i międzynarodowe zmierzające do rozwiązania problemów migracyjnych
6. Problemy współczesnego świata	<ul style="list-style-type: none"> - państwa Trzeciego Świata - podział na 	<ul style="list-style-type: none"> - wyjaśnia terminy: Trzeci Świat, pomoc 	<ul style="list-style-type: none"> - wyjaśnia termin: globalizacja - charakteryzuje 	<ul style="list-style-type: none"> - przedstawia sposoby rozwiązywania 	<ul style="list-style-type: none"> - uzasadnia konieczność niesienia pomocy 	<ul style="list-style-type: none"> - ocenia skuteczność różnorodnych form

	<p>bogatą Północ i biedne Południe</p> <ul style="list-style-type: none"> - problemy współczesnego świata - pomoc humanitarna - globalizacja 	<p>humanitarna</p> <ul style="list-style-type: none"> - wskazuje na mapie kraje bogatej Północy i biednego Południa 	<p>problemy współczesnego świata</p>	<p>problemów współczesnego świata</p> <ul style="list-style-type: none"> - charakteryzuje działalność organizacji humanitarnych - opisuje różne wymiary globalizacji 	<p>humanitarnej w wybranych rejonach świata</p> <ul style="list-style-type: none"> - wskazuje pozytywne i negatywne strony globalizacji 	<p>przeciwdziałania problemom współczesnego świata (pomoc humanitarna organizacji rządowych i pozarządowych, działalność MWF, BŚ, WHO, WTO)</p>
Rozdział IV: Moja przyszłość zawodowa						
1. Wybór szkoły i zawodu	<ul style="list-style-type: none"> - predyspozycje wymagane w poszczególnych typach zawodów - typy szkół ponadgimnazjalnych i studiów wyższych - poradnictwo zawodowe - ścieżka kariery zawodowej 	<ul style="list-style-type: none"> - podaje umiejętności i predyspozycje osobiste niezbędne do wykonywania określonych zawodów - wskazuje własne predyspozycje zawodowe - wymienia rodzaje szkół w Polsce - omawia możliwości dalszego kształcenia 	<ul style="list-style-type: none"> - planuje własną ścieżkę edukacji i kariery zawodowej - na podstawie tekstu źródłowego wyjaśnia ideę zmian w polskim systemie kształcenia - na podstawie tekstu źródłowego przedstawia przyczyny funkcjonowania dotychczasowego systemu kształcenia na wybranych kierunkach 	<ul style="list-style-type: none"> - wymienia sposoby pozyskiwania informacji dotyczących dalszego kształcenia - ocenia skuteczność różnorodnych sposobów pozyskiwania informacji 	<ul style="list-style-type: none"> - uzasadnia dokonany przez siebie wybór dalszej ścieżki edukacyjnej i kariery zawodowej - wskazuje zalety i wady wykonywania określonych zawodów 	<ul style="list-style-type: none"> - oddziela kwestię prestiżu zawodowego od wysokości zarobków związanych z wykonywaniem określonych zawodów - ocenia wady i zalety prowadzenia własnej działalności gospodarczej, pracy na podstawie umowy o pracę i umowy cywilnej, pracy w pełnym i niepełnym wymiarze godzin
2. Rynek pracy	<ul style="list-style-type: none"> - rynek pracy - krajowy i lokalny rynek pracy - mobilność 	<ul style="list-style-type: none"> - wyjaśnia terminy: rynek pracy, mobilność zawodowa, aktywność 	<ul style="list-style-type: none"> - charakteryzuje potrzeby lokalnego rynku pracy - omawia działania instytucji 	<ul style="list-style-type: none"> - określa stopę bezrobocia w powiecie, na którego terenie mieszka 	<ul style="list-style-type: none"> - ocenia sposoby przeciwdziałania bezrobociu - proponuje własne sposoby 	<ul style="list-style-type: none"> - ocenia skutki emigracji zarobkowej z perspektywy społecznej,

	<ul style="list-style-type: none"> - zawodowa - emigracja zarobkowa - kierunki emigracji zarobkowej - bezrobocie 	<ul style="list-style-type: none"> zawodowa, bezrobocie, bezrobotny, stopa bezrobocia - podaje przyczyny emigracji zarobkowej Polaków - wymienia zawody najbardziej poszukiwane na rynku pracy 	<ul style="list-style-type: none"> wpływających na rynek pracy - wskazuje na mapie kierunki emigracji zarobkowej Polaków - przedstawia korzyści i zagrożenia wynikające z istnienia emigracji zarobkowej - tłumaczy, na czym polega „drenaż mózgów” 	<ul style="list-style-type: none"> - wskazuje przyczyny i skutki bezrobocia 	<ul style="list-style-type: none"> przeciwdziałania bezrobociu 	<ul style="list-style-type: none"> ekonomicznej, politycznej i kulturowej - analizuje zjawisko bezrobocia w UE i na świecie
3. Moja pierwsza praca	<ul style="list-style-type: none"> - zasady poszukiwania pracy - staż zawodowy - CV i list motywacyjny - targi pracy - etapy procesu poszukiwania zatrudnienia - metody wyboru odpowiedniego kandydata na dane stanowisko 	<ul style="list-style-type: none"> - redaguje CV 	<ul style="list-style-type: none"> - redaguje list motywacyjny - wskazuje źródła informacji o ofertach pracy - umie odpowiednio się zachować w trakcie rozmowy kwalifikacyjnej 	<ul style="list-style-type: none"> - wskazuje korzyści wynikające ze zdobywania doświadczenia zawodowego w trakcie odbywania stażu - odszukuje w internecie wzory CV i listu motywacyjnego 	<ul style="list-style-type: none"> - ocenia skuteczność różnych form poszukiwania pracy - określa cechy dobrego pracownika w zależności od charakteru pracy 	<ul style="list-style-type: none"> - przeprowadza rozmowę kwalifikacyjną z perspektywy pracodawcy
4. Pracownik i jego prawa	<ul style="list-style-type: none"> - prawa i obowiązki pracownika oraz pracodawcy - kodeks pracy 	<ul style="list-style-type: none"> - wymienia podstawowe prawa i obowiązki pracownika oraz pracodawcy 	<ul style="list-style-type: none"> - tłumaczy, na czym polega mobbing - na podstawie tekstu źródłowego 	<ul style="list-style-type: none"> - wymienia zasady zatrudniania młodocianych - podaje nazwy instytucji, do 	<ul style="list-style-type: none"> - wyjaśnia wpływ związków zawodowych i Państwowej Inspekcji Pracy 	<ul style="list-style-type: none"> - wyjaśnia znaczenie ustalania tzw. płacy minimalnej z perspektywy rządu, związków

	<ul style="list-style-type: none"> - prawa nieletnich pracowników - mobbing - związki zawodowe - Państwowa Inspekcja Pracy 		określa obowiązki pracodawcy zatrudniającego osobę niepełnoletnią	których można zwrócić się o pomoc w przypadku łamania praw pracowniczych i mobbingu	na warunki pracy <ul style="list-style-type: none"> - opisuje rolę NSZZ „Solidarność” w walce o prawa pracownicze w czasach PRL i obecnie - redaguje pismo w sprawie łamania praw pracowniczych 	zawodowych, pracodawców i pracowników <ul style="list-style-type: none"> - poszukuje informacji na temat sposobów zawierania umów o pracę
5. Jak założyć własną firmę?	<ul style="list-style-type: none"> - procedury zakładania firmy - biznesplan - formy działalności gospodarczej - marketing i zarządzanie przedsiębiorstwem 	<ul style="list-style-type: none"> - wyjaśnia terminy: biznesplan, marketing - wymienia podstawowe procedury związane z założeniem firmy 	- określa rodzaje działalności gospodarczej	<ul style="list-style-type: none"> - przedstawia biznes-plan dla własnej firmy - charakteryzuje różne rodzaje działalności gospodarczej 	<ul style="list-style-type: none"> - wymienia korzyści i zagrożenia związane z założeniem własnej firmy - omawia zasady marketingu i zarządzania 	<ul style="list-style-type: none"> - opracowuje plan finansowy własnej firmy - poszukuje informacji o możliwościach pozyskania funduszy na rozpoczęcie działalności gospodarczej (kredyt bankowy, projekt UE, programy UP)
6. Etyka życia gospodarczego	<ul style="list-style-type: none"> - nieuczciwe praktyki rynkowe – plagiat, piractwo - szara strefa - etyka zawodowa - zawody zaufania publicznego 	<ul style="list-style-type: none"> - wyjaśnia terminy: norma moralna (etyczna), zaufanie publiczne - omawia rodzaje nieuczciwych praktyk - wymienia zawody zaufania 	<ul style="list-style-type: none"> - wyjaśnia zjawisko szarej strefy - na podstawie tekstu źródłowego gromadzi argumenty do dyskusji na temat braku możliwości 	<ul style="list-style-type: none"> - wymienia przyczyny nieuczciwych praktyk rynkowych - odszukuje informacje o kodeksach etyki zawodowej 	<ul style="list-style-type: none"> - przedstawia rozwiązania, które mogłyby ograniczyć tzw. szarą strefę i nieetyczne zachowania w życiu gospodarczym 	<ul style="list-style-type: none"> - wyjaśnia zjawiska nieuczciwej konkurencji i dumpingu - udowadnia pozytywną rolę kapitału zaufania (teoria gier) w biznesie

		publicznego	prawnego usankcjonowania zaufania		- ocenia etyczność określonych działań w życiu gospodarczym	- analizuje kodeksy etyki zawodowej
--	--	-------------	---	--	---	--

→ [Do góry](#)

WYMAGANIA EDUKACYJNE Z MATEMATYKI

DLA KLAS I – III GIMNAZJUM

KRYTERIA OCEN

1. Ocenę *niedostateczną* otrzymuje uczeń, który:
 - ✓ nie opanował wiadomości i umiejętności określonych programem, które są konieczne do dalszego kształcenia,
 - ✓ nie potrafi rozwiązywać zadań teoretycznych lub praktycznych o elementarnym stopniu trudności nawet z pomocą nauczyciela.

2. Ocenę *dopuszczającą* otrzymuje uczeń, który:
 - ✓ definiuje podstawowe pojęcia, podaje ich przykłady,
 - ✓ nazywa symbole matematyczne,
 - ✓ intuicyjnie rozumie pojęcia i twierdzenia,
 - ✓ wymienia zasady stosowania podstawowych algorytmów,
 - ✓ z pomocą nauczyciela stosuje podstawowe algorytmy,
 - ✓ odczytuje dane z prostych tabel i diagramów.

3. Ocenę *dostateczną* otrzymuje uczeń, który:
 - ✓ opanował wymagania na ocenę dopuszczającą,
 - ✓ stosuje podstawowe zależności w rozwiązywaniu zadań,
 - ✓ odczytuje definicje i twierdzenia zapisane za pomocą symboli matematycznych,
 - ✓ stosuje podstawowe algorytmy w typowych zadaniach,
 - ✓ rozwiązuje typowe zadania o niewielkim stopniu trudności.

4. Ocenę *dobrą* otrzymuje uczeń, który:
- ✓ opanował wymagania na niższe oceny,
 - ✓ formułuje i zapisuje definicje z użyciem symboli matematycznych,
 - ✓ formułuje podstawowe twierdzenia,
 - ✓ samodzielnie rozwiązuje mniej typowe zadania praktyczne,
 - ✓ samodzielnie rozwiązuje typowe zadania problemowe,
 - ✓ interpretuje informacje na podstawie diagramów, tabel i wykresów,
 - ✓ potrafi przeprowadzić proste wnioskowania.
5. Ocenę *bardzo dobrą* otrzymuje uczeń, który:
- ✓ opanował wymagania na niższe oceny,
 - ✓ potrafi wnioskować, uogólniać i klasyfikować,
 - ✓ samodzielnie rozwiązuje nietypowe zadania praktyczne i problemowe,
 - ✓ sprawnie posługuje się językiem matematycznym.
6. Ocenę *celującą* otrzymuje uczeń, który:
- ✓ opanował wymagania na niższe oceny,
 - ✓ wykazuje się wiadomościami i umiejętnościami wykraczającymi poza program nauczania,
 - ✓ potrafi rozwiązywać zadania w sposób niestereotypowy,
 - ✓ korzysta z różnych źródeł informacji,
 - ✓ osiąga sukcesy w konkursach przedmiotowych na szczeblu wojewódzkim, powiatowym, rejonowym.

→ [Do góry](#)

WYMAGANIA EDUKACYJNE Z INFORMATYKI

DLA KLAS I – III GIMNAZJUM

KRYTERIA OCEN

Komputer i grafika komputerowa

Posługiwanie się komputerem i jego oprogramowaniem				
2	3	4	5	6
Uczeń:	Uczeń:	Uczeń:	Uczeń:	Uczeń:
<p>podaje kilka zastosowań komputera;</p> <p>wymienia części składowe zestawu komputerowego;</p> <p>posługuje się komputerem i urządzeniami TI w podstawowym zakresie;</p> <p>podaje kilka przykładów urządzeń współpracujących z komputerem;</p> <p>wie, że nadmierna ilość czasu spędzonego przy komputerze zagraża zdrowiu psychicznemu i fizycznemu;</p>	<p>wskazuje kilka przykładów zastosowania komputera, np. w szkole, zakładach pracy i życiu społecznym;</p> <p>definiuje komputer jako zestaw urządzeń elektronicznych i określa ich przeznaczenie;</p> <p>zna jednostki pojemności pamięci;</p> <p>wymienia i omawia różne typy komputerów oraz budowę i działanie wybranych urządzeń współpracujących</p>	<p>omawia zastosowanie komputera w różnych dziedzinach życia, nauki i gospodarki;</p> <p>zna pojęcia: program komputerowy, pamięć, system dwójkowy, bit, bajt, RAM;</p> <p>omawia podstawowe układy mieszczące się na płycie głównej;</p> <p>wymienia i omawia różne typy komputerów oraz budowę i działanie wybranych urządzeń</p>	<p>omawia schemat działania komputera, m.in. przekształcanie informacji w dane, przetwarzanie danych oraz wyjaśnia funkcje procesora odpowiedzialnego za te procesy; wyjaśnia, czym jest BIOS;</p> <p>podaje przykłady kart rozszerzeń, które można zainstalować w komputerze;</p> <p>omawia różne typy komputerów oraz budowę</p>	<p>potrafi określić podstawowe parametry części składowych komputera i urządzeń współpracujących z komputerem;</p> <p>opisuje wybrane zastosowania informatyki, z uwzględnieniem swoich zainteresowań, oraz ich wpływ na osobisty rozwój, rynek pracy i rozwój ekonomiczny;</p> <p>samodzielnie wyszukuje w Internecie informacje o nowych urządzeniach współpracujących</p>

<p>zdaje sobie sprawę, że można uzależnić się od komputera; zna i stosuje sposoby zapobiegania uzależnieniu się od komputera</p>	<p>z komputerem</p>	<p>współpracujących z komputerem, np. skanera, aparatu cyfrowego</p>	<p>i działanie wybranych urządzeń współpracujących z komputerem, np. kamery cyfrowej i internetowej</p>	<p>z komputerem; korzysta z dokumentacji urządzeń komputerowych</p>
<p>zna podstawowe zasady pracy z programem komputerowym (uruchamianie, wybór opcji z menu, kończenie pracy z programem)</p>	<p>omawia przeznaczenie poszczególnych rodzajów programów użytkowych, podając przykłady konkretnych programów; wie, na czym polega uruchamianie i instalowanie programów; podaje przykłady nośników pamięci</p>	<p>umieszcza skrót programu na pulpicie, wybiórczo korzysta z pomocy do programów; wyjaśnia rolę pamięci operacyjnej w czasie uruchamiania programu; wie, jak odinstalować program komputerowy</p>	<p>potrafi skorzystać w razie potrzeby z pomocy do programu; wyjaśnia procesy zachodzące w czasie uruchamiania i instalowania programu; potrafi zainstalować i odinstalować prosty program, np. edukacyjny, grę</p>	<p>określa pojemność pamięci, ilość wolnego i zajętego miejsca na dysku; wyszukuje w Internecie lub innych źródłach informacje na temat nowych programów użytkowych i nośników pamięci</p>
<p>wie, jaka jest rola systemu operacyjnego</p>	<p>zna podstawowe funkcje systemu operacyjnego</p>	<p>podaje przykłady systemów operacyjnych</p>	<p>omawia cechy wybranych systemów operacyjnych, m.in.: Windows, Linux, Mac OS</p>	<p>porównuje wybrane systemy operacyjne, podając różnice</p>
<p>wie, że należy posiadać licencję na używany program komputerowy; wie, na czym polega piractwo komputerowe i jakie grożą sankcje za nielegalne uzyskanie programu komputerowego w celu osiągnięcia korzyści</p>	<p>wie, co to jest licencja na program i wymienia jej rodzaje; wymienia przykłady przestępczości komputerowej</p>	<p>zna pojęcie: prawo autorskie, omawia przykładowe rodzaje darmowych licencji</p>	<p>wyjaśnia różnicę między różnymi rodzajami licencji; potrafi ze zrozumieniem przeczytać treść licencji na używany program</p>	<p>korzystając z Internetu lub innych źródeł, odszukuje więcej informacji na temat darmowych licencji</p>

majątkowych				
-------------	--	--	--	--

Opracowywanie za pomocą komputera rysunków				
2	3	4	5	6
Uczeń:	Uczeń:	Uczeń:	Uczeń:	Uczeń:
<p>przy użyciu wybranego edytora grafiki tworzy prosty rysunek, używając podstawowych narzędzi graficznych;</p> <p>potrafi zapisać dokument komputerowy w pliku w określonym miejscu (dysku, folderze); odczytuje rysunek zapisany w pliku, wprowadza zmiany i zapisuje ponownie</p>	<p>zna zasady tworzenia dokumentu komputerowego na przykładzie tworzenia rysunku w programie graficznym;</p> <p>rozumie, dlaczego należy zapisać dokument na nośniku pamięci masowej;</p> <p>przy użyciu wybranego edytora grafiki tworzy rysunki, stosując operacje na obrazie i jego fragmentach, przekształca obrazy; umieszcza napisy na obrazie;</p> <p>tworzy proste animacje komputerowe</p>	<p>zna podstawowe formaty plików graficznych;</p> <p>posługuje się narzędziami malarskimi trzech wybranych programów graficznych do tworzenia kompozycji z figur;</p> <p>wykonuje operacje na obrazie i jego fragmentach, m.in.: zaznacza, kopiuje i wkleja fragmenty rysunku i zdjęcia, stosując wybrane programy graficzne;</p> <p>tworzy animacje komputerowe;</p> <p>drukuję rysunek</p>	<p>przekształca formaty plików graficznych;</p> <p>umieszcza napisy na obrazie, porównując możliwości trzech wybranych programów graficznych;</p> <p>tworzy rozbudowane animacje komputerowe;</p> <p>zmienia kolory i inne efekty na zdjęciu, stosując wybrane programy graficzne;</p> <p>drukuję obraz, ustalając samodzielnie wybrane parametry wydruku</p>	<p>samodzielnie wyszukuje możliwości trzech wybranych programów graficznych, porównując je;</p> <p>przygotowuje animacje według własnego pomysłu, korzystając z różnych możliwości wybranego programu do tworzenia animacji</p>
<p>kopiuje, przenosi i kasuje pliki wybraną przez siebie metodą;</p>	<p>rozumie, dlaczego należy wykonywać kopie dokumentów;</p>	<p>pakuje i rozpakowuje pliki lub foldery;</p> <p>omawia ogólne zasady</p>	<p>omawia inne rodzaje zagrożeń (konie trojańskie, programy szpiegujące);</p>	<p>utrzymuje na bieżąco porządek w zasobach komputerowych; pamięta o tworzeniu kopii</p>

rozumie, jakie szkody może wyrządzić wirus komputerowy	potrafi kopiować, przenosić i usuwać pliki i foldery metodą przez Schowek oraz metodą przeciągnij i upuść; stosuje podstawowe zasady ochrony przed wirusami komputerowymi	działania wirusów komputerowych; zna zasady ochrony przed złośliwymi programami; posługuje się programem antywirusowym w celu wykrycia wirusów	wie, jak ochronić się przed włamaniem się do komputera; wyjaśnia czym jest firewall	ważniejszych plików na innym nośniku; korzystając z dodatkowych źródeł, wyszukuje informacje na temat programów szpiegujących określanych jako adware i spyware
--	--	--	---	--

Praca z dokumentem tekstowym

Opracowywanie tekstu przy użyciu edytora tekstu				
2	3	4	5	6
Uczeń:	Uczeń:	Uczeń:	Uczeń:	Uczeń:
tworzy prosty dokument tekstowy; stosuje wyróżnienia w tekście, korzystając ze zmian parametrów czcionki; wykonuje podstawowe operacje na fragmentach tekstu – kopiowanie, wycinanie, wklejanie;	zna i stosuje podstawowe zasady formatowania i redagowania tekstu; formatuje tekst: wybiera atrybuty tekstu, sposób wyrównywania tekstu między marginesami, parametry czcionek;	zna ogólne możliwości edytorów tekstu i zasady pracy z dokumentem tekstowym; zna i stosuje podstawowe zasady redagowania tekstu; dostosowuje formatowanie tekstu do jego przeznaczenia;	zna i stosuje sposoby usprawniające pracę nad tekstem (m.in. stosowanie gotowych szablonów, wbudowanych słowników); stosuje różne typy tabulatorów, potrafi zmienić ich ustawienia w całym tekście;	samodzielnie wyszukuje opcje menu potrzebne do rozwiązania dowolnego problemu; przygotowuje profesjonalny tekst – pismo, sprawozdanie, z zachowaniem poznanych zasad redagowania i formatowania tekstów;

<p>ozdabia tekst gotowymi rysunkami, obiektami z galerii obrazów, stosując wybraną przez siebie metodę; zapisuje dokument w pliku</p>	<p>formatuje rysunek (obiekt) wstawiony do tekstu; zmienia jego rozmiary, oblewa tekstem lub stosuje inny układ rysunku względem tekstu; wstawia tabelę i wykonuje podstawowe operacje na jej komórkach</p>	<p>wykorzystuje możliwości automatycznego wyszukiwania i zamiany znaków; stosuje tabulacje, wcięcia, interlinie; stosuje automatyczną numerację i wypunktowanie; wykorzystuje edytor równań do pisania prostych wzorów; zna podstawowe zasady pracy z długim tekstem (redaguje nagłówek, stopkę wstawia numery stron); potrafi podzielić tekst na kolumny</p>	<p>wstawia dowolne wzory, wykorzystując edytor równań; osadza obraz w dokumencie tekstowym, wstawia obraz do dokumentu tekstowego z zachowaniem połączenia oraz omawia różnice między tymi dwoma metodami; stosuje przypisy; zna rodzaje tabulatorów i potrafi je właściwie zastosować; stosuje odpowiednio spacje nierozdzielającą; drukuję dokumenty tekstowe, dobierając odpowiednie parametry drukowania</p>	<p>rozumie działanie mechanizmu „łącz z plikiem” i omawia różnicę między obiektem osadzonym a połączonym</p>
---	---	---	--	--

Komputer jako źródło informacji				
2	3	4	5	6
Uczeń:	Uczeń:	Uczeń:	Uczeń:	Uczeń:
<p>wymienia kilka zastosowań Internetu;</p> <p>otwiera stronę o podanym adresie;</p> <p>wyszukuje informacje w Internecie według prostego hasła;</p> <p>porusza się po stronie WWW</p>	<p>zna podstawowe zasady pracy w szkolnej (lokalnej) sieci komputerowej;</p> <p>zna pojęcia: Internet, strona internetowa, WWW;</p> <p>omawia wybrane usługi internetowe;</p> <p>potrafi wyszukiwać informacje w Internecie: korzysta z wyszukiwarek</p>	<p>wymienia zalety łączenia komputerów w sieć;</p> <p>zna pojęcia: witryna, strona główna, serwer internetowy, hiperłącze, hipertekst;</p> <p>potrafi wyszukiwać informacje w Internecie: korzysta z katalogów stron WWW;</p> <p>wyszukuje informacje w internetowych zasobach danych</p>	<p>opisuje sieci lokalne i globalne oraz podstawowe klasy sieci; potrafi udostępniać zasoby, np. foldery;</p> <p>wie, jak uzyskać dostęp do Internetu;</p> <p>potrafi zastosować różne narzędzia do wyszukiwania informacji; stosuje złożony sposób wyszukiwania;</p> <p>porządkuje najczęściej odwiedzane strony</p>	<p>potrafi formułować własne wnioski i spostrzeżenia dotyczące rozwoju Internetu, jego znaczenia dla różnych dziedzin gospodarki i dla własnego rozwoju;</p> <p>potrafi właściwie zawęzić obszar poszukiwań, aby szybko odszukać informacje</p>
<p>redaguje i wysyła prosty list elektroniczny, korzystając z podstawowych zasad netykiety;</p> <p>potrafi skorzystać z wybranych form</p>	<p>dołącza załączniki do listu; korzysta z książki adresowej;</p> <p>zna i stosuje zasady netykiety pocztowej;</p> <p>omawia inne sposoby komunikowania się przez</p>	<p>dba o formę listu i jego pojemność; ozdabia listy, załączając rysunek, dodaje tło; stosuje podpis automatyczny; zakłada książkę adresową;</p> <p>potrafi założyć konto</p>	<p>omawia wybrane usługi internetowe (m.in.: nauka i praca w Internecie, książki czasopisma, muzea, banki, zakupy i aukcje, podróże, rozrywka);</p> <p>uczestniczy w dyskusji na</p>	<p>potrafi znaleźć interesującą grupę dyskusyjną i przejrzeć dyskusję na dany temat;</p> <p>zapisuje się do grupy i uczestniczy w dyskusji, stosując zasady netykiety</p>

komunikacji, np. z komunikatora, stosując zasady netykiety	Sieć	pocztowe, korzystając z programu do obsługi poczty i przez stronę WWW; podaje i omawia przykłady usług internetowych oraz różnych form komunikacji	forum dyskusyjnym, stosując zasady netykiety	
zna zagrożenia i ostrzeżenia dotyczące korzystania z komunikacji za pomocą Internetu; zdaje sobie sprawę z anonimowości kontaktów w Sieci	stosuje przepisy prawa związane z pobieraniem materiałów z Internetu; zdaje sobie sprawę z konieczności racjonalnego gospodarowania czasem spędzonym w Sieci	zna podstawowe przepisy dotyczące korzystania z e-usług	na przykładach uzasadnia zalety i zagrożenia wynikające z pojawienia się Internetu	potrafi przedstawić własne wnioski z analizy zalet i wad uzależniania różnych dziedzin życia od Internetu
zna ogólne zasady projektowania stron WWW i wie, jakie narzędzia umożliwiają ich tworzenie; wie, w jaki sposób zbudowane są strony WWW	potrafi, korzystając z podstawowych znaczników HTML, tworzyć prostą strukturę strony; umie tworzyć akapity i wymuszać podział wiersza, dodawać nagłówki do tekstu, zmieniać krój i wielkość czcionki	zna funkcje i zastosowanie najważniejszych znaczników HTML; potrafi wstawiać obrazy do utworzonych stron; umie tworzyć listy wypunktowane i numerowane i wstawiać hiperłącza	formatuje tekst na stronie, wstawia tabele, publikuje utworzone strony w Internecie; wie, jak założyć internetowy dziennik – blog; umieszcza informacje w odpowiednich serwisach internetowych; współpracuje w grupie przy tworzeniu projektu, wykonując samodzielnie zadania szczegółowe	zna większość znaczników HTML; posługuje się wybranym programem przeznaczonym do tworzenia stron WWW; potrafi tworzyć proste witryny składające się z kilku połączonych ze sobą stron; dba o poprawność merytoryczną i redakcyjną tekstów; publikuje stronę WWW w Internecie

Opracowywanie za pomocą komputera prezentacji multimedialnych				
2	3	4	5	6
Uczeń:	Uczeń:	Uczeń:	Uczeń:	Uczeń:
<p>wie, co to jest prezentacja multimedialna i posługuje się programem do jej tworzenia;</p> <p>zna podstawowe zasady tworzenia prezentacji;</p> <p>tworzy prezentację składającą się z kilku slajdów z zastosowaniem animacji niestandardowych; wstawia do slajdu tekst i grafikę;</p> <p>zapisuje prezentację, potrafi uruchomić pokaz slajdów</p>	<p>zna cechy dobrej prezentacji;</p> <p>podaje przykładowe programy do tworzenia prezentacji;</p> <p>wykonuje przejścia między slajdami;</p> <p>stosuje tło we wszystkich slajdach; potrafi ustawić tło inne dla każdego slajdu;</p> <p>zmienia kolejność slajdów; usuwa niepotrzebne slajdy</p>	<p>przygotowuje plan prezentacji; planuje wygląd slajdów;</p> <p>korzysta z szablonów; dobiera odpowiedni szablon do danej prezentacji; potrafi ustawić tło jednakowe dla wszystkich slajdów;</p> <p>wstawia na slajd hiperłącza, umieszcza przyciski akcji;</p> <p>dba o poprawność redakcyjną tekstów</p>	<p>umieszcza w prezentacji efekty dźwiękowe;</p> <p>przygotowuje prezentację w postaci albumu fotograficznego;</p> <p>współpracuje w grupie przy tworzeniu projektu, wykonując samodzielnie zadania szczegółowe</p>	<p>potrafi samodzielnie zaprojektować i przygotować multimedialną prezentację na wybrany temat, cechującą się ciekawym ujęciem zagadnienia, interesującym układem slajdów</p>

Obliczenia w arkuszu kalkulacyjnym

Opracowywanie za pomocą komputera danych liczbowych				
2	3	4	5	6
Uczeń:	Uczeń:	Uczeń:	Uczeń:	Uczeń:
<p>zna zastosowania arkusza kalkulacyjnego i omawia budowę dokumentu arkusza;</p> <p>pisze formułę wykonującą jedno z czterech podstawowych działań arytmetycznych (dodawanie, odejmowanie, mnożenie, dzielenie);</p> <p>potrafi zastosować kopiowanie i wklejanie formuł;</p> <p>zna ogólne zasady przygotowania wykresu w arkuszu kalkulacyjnym;</p> <p>korzysta z kreatora wykresów do utworzenia prostego wykresu;</p> <p>zapisuje utworzony arkusz we wskazanym folderze</p>	<p>zna i stosuje zasadę adresowania względnego;</p> <p>potrafi tworzyć formuły wykonujące bardziej zaawansowane obliczenia;</p> <p>stosuje funkcje arkusza kalkulacyjnego, tj.: SUMA, ŚREDNIA;</p> <p>modyfikuje tabele w celu usprawnienia obliczeń, m.in.: wstawia i usuwa wiersze (kolumny); zmienia szerokość kolumn i wysokość wierszy tabeli; wie, jak wprowadzić do komórek długie teksty i duże liczby;</p> <p>tworzy wykres składający się z dwóch serii danych, potrafi dodać do niego</p>	<p>potrafi prawidłowo zaprojektować tabelę arkusza kalkulacyjnego (m.in.: wprowadza opisy do tabeli, formatuje komórki arkusza; ustala format danych, dostosowując go do wprowadzanych informacji);</p> <p>rozdziela zasady adresowania względnego, bezwzględnego i mieszanego;</p> <p>stosuje arkusz do kalkulacji wydatków i do obliczania ceny z podatkiem VAT; dostosowuje odpowiednio rodzaj adresowania;</p> <p>zna zasady doboru typu wykresu do danych i wyników; drukuje tabelę</p>	<p>potrafi układać rozbudowane formuły z zastosowaniem funkcji JEŻELI;</p> <p>potrafi samodzielnie zastosować adres bezwzględny lub mieszany, aby ułatwić obliczenia;</p> <p>wykonuje w arkuszu proste obliczenia z dziedziny fizyki, matematyki, geografii, np. tworzy tabelę do obliczania wartości funkcji liniowej i tworzy odpowiedni wykres;</p> <p>tworzy, zależnie od danych, różne typy wykresów: XY (punktowy), liniowy, kołowy;</p> <p>wstawia tabelę arkusza do dokumentu tekstowego</p>	<p>zna działanie i zastosowanie wielu funkcji dostępnych w arkuszu kalkulacyjnym;</p> <p>wyjaśnia różnicę między tabelą osadzoną a połączoną;</p> <p>samodzielnie wyszukuje opcje menu potrzebne do rozwiązania określonego problemu;</p> <p>projektuje samodzielnie tabelę arkusza z zachowaniem poznanych zasad wykonywania obliczeń w arkuszu kalkulacyjnym</p>

docelowym	odpowiednie opisy	arkusza, dobierając odpowiednie parametry drukowania; rozróżnia linie siatki i obramowania	jako obiekt osadzony i jako obiekt połączony; wstawia tabelę arkusza kalkulacyjnego do dokumentu tekstowego z pliku
-----------	-------------------	--	--

Bazy danych

Opracowywanie za pomocą komputera bazy danych				
2	3	4	5	6
Uczeń:	Uczeń:	Uczeń:	Uczeń:	Uczeń:
<p>podaje przykłady baz danych ze swojego otoczenia, np. w szkolnym sekretariacie, bibliotece;</p> <p>na przykładzie gotowego pliku bazy danych potrafi omówić jej strukturę – określić, jakie informacje są w niej pamiętane i wyjaśnić pojęcia: tabela, rekord, pole;</p> <p>korzystając z gotowego formularza, potrafi</p>	<p>podaje przykłady zbiorów informacji, które mogą być gromadzone w bazach danych;</p> <p>podaje przykłady oprogramowania do tworzenia baz danych; wymienia obiekty, jakie może zawierać plik bazy danych;</p> <p>wyjaśnia pojęcie klucza; potrafi ustalić porządek malejący lub rosnący w bazie według podanych</p>	<p>wyjaśnia, na czym polega przetwarzanie danych w bazach danych;</p> <p>projektuje tabelę, stosując podstawowe zasady tworzenia tabel;</p> <p>tworzy prosty formularz za pomocą kreatora zadań;</p> <p>tworzy kwerendy w widoku projektu; w zapytaniach stosuje proste kryterium wyboru (dotyczące jednego lub dwóch pól);</p>	<p>tworzy formularze, dostosowując formularz do wprowadzanych danych; potrafi skorzystać z kreatora zadań i modyfikować formularz w widoku projektu;</p> <p>umieszcza w raporcie podsumowania, określające dane statystyczne (minimum, maksimum), porządkuje dane w raporcie według zadanych kryteriów;</p>	<p>potrafi samodzielnie zaprojektować poprawną strukturę bazy danych na wybrany przez siebie temat, w tym ustalić pola, zaprojektować formularz, zaplanować odpowiednie zapytania i raporty oraz je utworzyć;</p> <p>podaje przykłady systemów informatycznych z otoczenia i wyjaśnia ich zastosowanie;</p>

zaktualizować dane w rekordzie i dopisać nowy rekord; potrafi wyświetlić wynik gotowego zapytania i omówić czego zapytanie dotyczyło; prezentuje informacje, korzystając z przygotowanych raportów	przez nauczyciela kluczy; wyjaśnia funkcję formularzy i raportów; tworzy proste zapytanie na podstawie gotowej tabeli, korzystając z kreatora zadań	przygotowuje raporty na podstawie tabeli lub kwerendy; drukuję raporty	wymienia i omawia etapy projektowania systemów informatycznych; współpracuje w grupie, wykonując samodzielnie zadania szczegółowe	rozumie różnicę między wynikiem wyszukiwania dowolnego ciągu znaków z wykorzystaniem opcji Znajdź i z użyciem zapytania; potrafi skorzystać z tego samego raportu do wydrukowania danych na podstawie różnych zapytań
--	---	---	--	--

Algorytmika

Rozwiązywanie problemów i podejmowanie decyzji z wykorzystaniem komputera, stosowanie podejścia algorytmicznego				
2	3	4	5	6
Uczeń:	Uczeń:	Uczeń:	Uczeń:	Uczeń:
zapisuje prosty algorytm liniowy w postaci listy kroków; zna podstawowe zasady prezentacji algorytmów w postaci schematów blokowych (zna podstawowe bloki potrzebne do budowania schematu blokowego);	wyjaśnia pojęcie algorytmu; określa dane do zadania oraz wyniki i zapisuje prosty algorytm liniowy w postaci listy kroków; określa sytuacje warunkowe, tj. takie, które wyprawdzają różne	omawia etapy rozwiązywania problemu (zadania); wie, na czym polega iteracja; analizuje algorytmy, w których występują powtórzenia i określa, od czego zależy liczba powtórzeń;	wyjaśnia pojęcie specyfikacji problemu; prezentuje algorytmy iteracyjne za pomocą listy kroków i schematu blokowego, korzystając z programu edukacyjnego; realizuje algorytm z warunkami	potrafi samodzielnie napisać specyfikację określonego zadania; potrafi samodzielnie zapoznać się z programem edukacyjnym przeznaczonym do konstrukcji schematów blokowych; buduje schemat blokowy

<p>analizuje gotowy schemat blokowy prostego algorytmu</p>	<p>wyniki – zależnie od spełnienia narzuconych warunków;</p> <p>buduje schemat blokowy prostego algorytmu liniowego, korzystając z programu edukacyjnego; analizuje schemat blokowy algorytmu z rozgałęzieniami</p>	<p>buduje schemat blokowy algorytmu z warunkiem prostym, korzystając z programu edukacyjnego; realizuje algorytm liniowy i z warunkami w arkuszu kalkulacyjnym</p>	<p>w arkuszu kalkulacyjnym</p>	<p>algorytmu, w których wystąpią złożone sytuacje warunkowe;</p> <p>określa, kiedy może nastąpić zapętlenie w algorytmie iteracyjnym i potrafi rozwiązać ten problem;</p> <p>buduje schemat blokowy określonego algorytmu iteracyjnego, np. algorytmu Euklidesa, korzystając z programu edukacyjnego</p>
<p>pisze proste programy w Logo, używając podstawowych poleceń</p>	<p>pisze proste programy w Logo, używając podstawowych poleceń, realizuje proste algorytmy w programie Baltie</p>	<p>definiuje procedury w Logo z parametrami i bez parametrów oraz wywołuje je;</p> <p>realizuje prostą sytuację warunkową w Logo;</p> <p>realizuje algorytmy iteracyjne w programie Baltie</p>	<p>zna pojęcia: translacja, kompilacja, interpretacja;</p> <p>wyjaśnia, na czym polega prezentacja algorytmu w postaci programu;</p> <p>wyjaśnia pojęcia: parametr formalny i aktualny; zapisuje algorytmy iteracyjne w Logo</p>	<p>wyjaśnia zasady programowania i kompilowania oraz wie, jak są pamiętane wartości zmiennych; rozróżnia kompilację od interpretacji;</p> <p>pisze programy w języku Logo, stosując procedury</p>
<p>opisuje algorytm, znajdowania wybranego elementu w zbiorze nieuporządkowanym, na przykładzie wyboru najwyższego ucznia spośród pięciu</p>	<p>opisuje algorytm, znajdowania wybranego elementu w zbiorze nieuporządkowanym, na przykładzie wyboru największej liczby spośród n liczb – stosuje przeszukiwanie liniowe;</p>	<p>omawia algorytm sortowania przez wybór na konkretnym przykładzie; analizuje gotową listę kroków tego algorytmu;</p> <p>omawia algorytm sortowania bąbelkowego na</p>	<p>opisuje algorytm znajdowania wybranego elementu w zbiorze uporządkowanym – stosuje algorytm poszukiwania przez połowienie;</p> <p>analizuje gotowy schemat blokowy algorytmu</p>	<p>tworzy schematy blokowe wybranych algorytmów, korzystając z programu edukacyjnego</p>

	stosuje algorytm poszukiwania przez polowanie w zabawie w zgadywanie liczby	konkretnym przykladzie	sortowania babelkowego, korzystajac z programu ELI	
oglada, korzystajac z gotowych plikow, modele zjawisk	analizuje i omawia gotowe modele roznych zjawisk, np. przyrodniczych	wyjasnia, na czym polega modelowanie rzeczywistosci; omawia, korzystajac z gotowego przykladu, np. modelu rzutu kostka sześcienną do gry, na czym polega modelowanie	wykonuje prosty model, np. rzutu monetą, korzystajac z arkusza kalkulacyjnego	korzystajac z dodatkowych zrodel, np. Internetu, wyszukuje informacje na temat modelowania

→ [Do góry](#)

WYMAGANIA EDUKACYJNE Z **WYCHOWANIA FIZYCZNEGO**

DLA KLAS I – III GIMNAZJUM

KRYTERIA OCEN

1. Postawa ucznia:

- a) Aktywność i zaangażowanie ucznia w procesie rozwijania własnej sprawności. Ocenę może otrzymać uczeń:
za aktywne uczestnictwo w lekcji i pomoc nauczycielowi (np. pokaz, przeprowadzenie rozgrzewki, propozycje ciekawych rozwiązań dotyczących tematu lekcji) oraz za negatywny stosunek do przedmiotu (niezdyscyplinowanie, brak chęci do wykonywania ćwiczeń).
- b) Systematyczne przygotowanie się do lekcji – uczeń może raz w semestrze zgłosić nauczycielowi nieprzygotowanie do lekcji (brak wymaganego stroju – koszulki gimnastycznej, spodenek lub obuwia).
- c) Uczestnictwo w zajęciach pozalekcyjnych i godne reprezentowanie szkoły na zawodach sportowych.

2. Umiejętności z zakresu programu nauczania:

Ocenię podlega technika wykonania ćwiczeń z gimnastyki, zespołowych gier sportowych, pływania, lekkiej atletyki, sprawności ogólnej.

3. Sprawdzian poziomu cech motorycznych:

Siła, szybkość, wytrzymałość, moc (skoczność) – wg załączonych tabel

KRYTERIA OCEN

Ocenę celującą otrzymuje uczeń, który:

- Prezentuje dobry poziom umiejętności i rozwoju sprawności koordynacyjno – kondycyjnej w zakresie przewidzianym programem nauczania
- Jest aktywny podczas lekcji, bardzo chętnie i z zaangażowaniem wykonuje polecenia nauczyciela, a także samodzielnie doskonali swoje umiejętności i sprawność koordynacyjno – ruchową

- Swoją postawą społeczną i stosunkiem do przedmiotu nie budzi zastrzeżeń. Jest zdyscyplinowany, koleżeński, posiada prawidłowe nawyki higieniczno – zdrowotne, zawsze posiada właściwy ubiór na lekcji WF
- Szanuje i dba o sprzęt sportowy i potrafi wykorzystywać go zgodnie z przeznaczeniem
- Wykazuje się bardzo dobrą znajomością przepisów gier zespołowych i umiejętnością pomocy przy ich organizacji
- Potrafi samodzielnie przeprowadzić prawidłową rozgrzewkę, zna nazewnictwo postaw wyjściowych
- Aktywnie bierze udział w pozalekcyjnych i pozaszkolnych zajęciach sportowo – rekreacyjnych, godnie reprezentuje szkołę w międzyszkolnych zawodach sportowych (miejskich, rejonowych, wojewódzkich i ogólnopolskich)

Ocenę bardzo dobrą otrzymuje uczeń, który:

- Prezentuje dobry poziom umiejętności i rozwoju sprawności koordynacyjno – kondycyjnej w zakresie przewidzianym programem nauczania
- Jest aktywny podczas lekcji, chętnie i z zaangażowaniem wykonuje polecenia nauczyciela, w miarę możliwości samodzielnie doskonali swoje umiejętności i sprawność koordynacyjno – ruchową
- Swoją postawą społeczną i stosunkiem do przedmiotu nie budzi zastrzeżeń. Jest zdyscyplinowana, koleżeńska, posiada prawidłowe nawyki higieniczno – zdrowotne, zawsze posiada właściwy ubiór na lekcji WF
- Szanuje i dba o sprzęt sportowy i potrafi wykorzystywać go zgodnie z przeznaczeniem
- Wykazuje się dobrą znajomością przepisów gier zespołowych i umiejętności pomocy przy ich organizacji
- Potrafi samodzielnie przeprowadzić prawidłową rozgrzewkę, zna nazewnictwo postaw wyjściowych
- Aktywnie bierze udział w pozalekcyjnych i pozaszkolnych zajęciach sportowo – rekreacyjnych

Ocenę dobrą otrzymuje uczeń, który:

- Prezentuje dobry poziom umiejętności i rozwoju sprawności koordynacyjno – kondycyjnej w zakresie przewidzianym programem nauczania
- Jest aktywny podczas lekcji, wykonuje polecenia nauczyciela, stara się samodzielnie doskonalić swoje umiejętności i sprawność koordynacyjno – ruchową

- Swoją postawą społeczną i stosunkiem do przedmiotu nie budzi większych zastrzeżeń. Jest zdyscyplinowany, koleżeński, posiada prawidłowe nawyki higieniczno – zdrowotne, zawsze posiada właściwy ubiór na lekcji WF
- Szanuje i dba o szkolny sprzęt sportowy, nie zawsze potrafi wykorzystywać go zgodnie z przeznaczeniem
- Wykazuje się dobrą znajomością przepisów gier zespołowych i umiejętnością pomocy przy ich organizacji
- Z pomocą nauczyciela potrafi przeprowadzić prawidłową rozgrzewkę, zna nazewnictwo postaw wyjściowych
- Sporadycznie bierze udział w pozalekcyjnych i pozaszkolnych zajęciach sportowo – rekreacyjnych

Ocenę dostateczną otrzymuje uczeń, który:

- Prezentuje słaby poziom umiejętności i rozwoju sprawności koordynacyjno – kondycyjnej w zakresie poniżej wymagań przewidzianych programem nauczania
- Nie wykazuje się aktywnością podczas lekcji, niechętnie wykonuje polecenia nauczyciela, nie wykazuje starań w kierunku samodzielnego doskonalenia swoich umiejętności i sprawności koordynacyjno – ruchowej
- Jego postawa społeczna i stosunek do przedmiotu budzi pewne zastrzeżenia. Jest mało zdyscyplinowany, jego nawyki higieniczno – zdrowotne przedstawiają pewne braki, nie zawsze posiada właściwy ubiór na lekcji WF
- Szanuje sprzęt sportowy, lecz nie potrafi wykorzystywać go zgodnie z przeznaczeniem
- Wykazuje się słabą znajomością przepisów gier zespołowych i umiejętnością pomocy przy ich organizacji
- Z pomocą nauczyciela potrafi przeprowadzić prawidłową rozgrzewkę, wykazuje bardzo słabą znajomość nazewnictwa postaw wyjściowych
- Nie uczestniczy w pozalekcyjnych i pozaszkolnych zajęciach sportowo – rekreacyjnych

Ocenę dopuszczającą otrzymuje uczeń, który:

- Prezentuje bardzo słaby poziom umiejętności i rozwoju sprawności koordynacyjno – kondycyjnej w dużo niższym zakresie niż przewiduje program nauczania

- Nie wykazuje się aktywnością podczas lekcji, z dużym oporem wykonuje polecenia nauczyciela, nie widzi potrzeby samodzielnego doskonalenia swoich umiejętności i sprawności koordynacyjno – ruchowej
- Jego postawa społeczna i stosunek do przedmiotu budzi wiele zastrzeżeń. Jest niezdyscyplinowany, wykazuje duże braki prawidłowych nawyków higieniczno – zdrowotnych, bardzo często nie posiada właściwego ubioru na lekcji WF
- Nie szanuje szkolnego sprzętu sportowego, nie potrafi wykorzystywać go zgodnie z przeznaczeniem
- Nie zna przepisów gier zespołowych i nie potrafi pomóc przy organizacji zawodów sportowych
- Nawet z pomocą nauczyciela ma duże problemy z przeprowadzeniem rozgrzewki, nie zna nazewnictwa postaw wyjściowych
- Nie uczestniczy w żadnych dodatkowych formach aktywności ruchowej w szkole

Ocenę niedostateczną otrzymuje uczeń, który:

- Prezentuje bardzo słaby poziom umiejętności i rozwoju sprawności koordynacyjno – kondycyjnej w zakresie uniemożliwiającym realizację programu nauczania
- Nie przejawia żadnej aktywności podczas lekcji, nie wykonuje poleceń nauczyciela, nie widzi potrzeby samodzielnego doskonalenia swoich umiejętności i sprawności koordynacyjno – ruchowej
- Kolejne nieusprawiedliwione nie przygotowanie do lekcji
- Jego postawa społeczna i stosunek do przedmiotu budzi wiele zastrzeżeń. Jest niezdyscyplinowany, nie posiada prawidłowych nawyków higieniczno – zdrowotnych, regularnie nie posiada właściwego ubioru na lekcji WF
- Niszczy szkolny sprzęt sportowy, nie potrafi wykorzystywać go zgodnie z przeznaczeniem
- Nie zna przepisów gier zespołowych i nie potrafi pomóc przy organizacji zawodów sportowych
- Nie chce nawet z pomocą nauczyciela przeprowadzić rozgrzewki, nie zna nazewnictwa postaw wyjściowych
- Nie uczestniczy w żadnych dodatkowych formach aktywności ruchowej w szkole

DZIEWCZĘTA													
Skok w dal z miejsca		Skok w dal z rozbiegu		Rzut piłką lekarską		Pchnięcie kulą		100m		300m		600m	
Kl. I		Kl. I		Kl. I		Kl. I		Kl. I		Kl. I		Kl. I	
cel	180	cel	3,80	cel	6,5	cel	6,5	cel	15,99	cel	1.00	cel	2.15
bdb	160	bdb	3,50	bdb	5,5	bdb	5,5	bdb	16,99	bdb	1.03	bdb	2.35
db	140	db	3,20	db	4,5	db	4,5	db	17,99	db	1.09	db	2.55
dst	120	dst	2,90	dst	3,5	dst	3,5	dst	18,99	dst	1.15	dst	3.15
dop	zal.	dop	zal.	dop	zal.	dop	zal.	dop	zal.	dop	zal.	dop	zal.
Kl. II		Kl. II		Kl. II		Kl. II		Kl. II		Kl. II		Kl. II	
cel	185	cel	3,90	cel	7,0	cel	7,0	cel	15,49	cel	0,58	cel	2.14
bdb	165	bdb	3,60	bdb	6,0	bdb	6,0	bdb	16,49	bdb	1.01	bdb	2.34
db	145	db	3,30	db	5,0	db	5,0	db	17,49	db	1.07	db	2.54
dst	125	dst	3,00	dst	4,0	dst	4,0	dst	18,49	dst	1.13	dst	3.14
dop	zal.	dop	zal.	dop	zal.	dop	zal.	dop	zal.	dop	zal.	dop	zal.
Kl. III		Kl. III		Kl. III		Kl. III		Kl. III		Kl. III		Kl. III	
cel	190	cel	4,00	cel	7,5	cel	7,5	cel	14,99	cel	0,56	cel	2.13
bdb	170	bdb	3,70	bdb	6,5	bdb	6,5	bdb	15,99	bdb	0,59	bdb	2.33
db	150	db	3,40	db	5,5	db	5,5	db	16,99	db	1.05	db	2.53
dst	130	dst	3,10	dst	4,5	dst	4,5	dst	17,99	dst	1.11	dst	3.13
dop	zal.	dop	zal.	dop	zal.	dop	zal.	dop	zal.	dop	zal.	dop	zal.

CHŁOPCY													
Skok w dal z miejsca		Skok w dal z rozbiegu		Rzut piłką lekarską		Pchnięcie kulą		100m		1000m		Tor przeszkód (%min)	
Kl. I		Kl. I		Kl. I		Kl. I		Kl. I		Kl. I		Kl. I	
cel	200	cel	4,20	cel	9,0	cel	7,0	cel	15,00	cel	3.51	cel	105
bdb	180	bdb	3,80	bdb	7,0	bdb	6,0	bdb	15,90	bdb	3.58	bdb	115
db	160	db	3,40	db	5,0	db	5,0	db	16,60	db	4.18	db	135
dst	140	dst	3,00	dst	4,0	dst	4,0	dst	17,70	dst	4.50	dst	155
dop	zal.	dop	zal.	dop	zal.	dop	zal.	dop	zal.	dop	zal.	dop	zal.
Kl. II		Kl. II		Kl. II		Kl. II		Kl. II		Kl. II		Kl. II	
cel	210	cel	4,40	cel	10,0	cel	8,0	cel	14,20	cel	3.45	cel	105
bdb	190	bdb	4,00	bdb	8,00	bdb	7,0	bdb	15,00	bdb	3.52	bdb	115
db	170	db	3,60	db	6,00	db	6,0	db	15,80	db	4.16	db	135
dst	150	dst	3,20	dst	5,00	dst	5,0	dst	16,80	dst	4.45	dst	155
dop	zal.	dop	zal.	dop	zal.	dop	zal.	dop	zal.	dop	zal.	dop	zal.
Kl. III		Kl. III		Kl. III		Kl. III		Kl. III		Kl. III		Kl. III	
cel	220	cel	4,60	cel	11,00	cel	9,0	cel	13,40	cel	3.39	cel	105
bdb	200	bdb	4,20	bdb	9,00	bdb	8,0	bdb	14,10	bdb	3.50	bdb	115
db	180	db	3,80	db	7,00	db	7,0	db	14,80	db	4.14	db	135
dst	160	dst	3,40	dst	6,00	dst	6,0	dst	15,80	dst	4.40	dst	155
dop	zal.	dop	zal.	dop	zal.	dop	zal.	dop	zal.	dop	zal.	dop	zal.

→ [Do góry](#)

WYMAGANIA EDUKACYJNE Z **BIOLOGII**

DLA KLAS I – III GIMNAZJUM

Ocenę celującą otrzymuje uczeń, który:

- posługuje się wiedzą podręcznikową, będącą efektem jego samodzielnej pracy;
- stawia trafne pytania i hipotezy; przedstawia różne sposoby ich weryfikacji;
- objaśnia zjawiska biologiczne z wykorzystaniem wiedzy z innych przedmiotów;
- samodzielnie realizuje projekty badawcze;
- bierze udział w działaniach dodatkowych (np. konkursy przedmiotowe).

Ocenę bardzo dobrą otrzymuje uczeń, który:

- dostrzega i analizuje związki oraz zależności między zjawiskami, faktami i procesami biologicznymi;
- potrafi stosować zdobytą wiedzę teoretyczną do interpretowania zjawisk obserwowanych w otoczeniu;
- formułuje problemy (także badawcze), planuje i realizuje ich rozwiązania, wykorzystując przy tym wiedzę teoretyczną;
- formułuje wnioski, opinie i potrafi je uzasadnić;
- samodzielnie i twórczo korzysta z różnych źródeł informacji;
- planuje obserwacje, doświadczenia i hodowle biologiczne, estetyczne jej prowadzenie, a następnie interpretuje ich wyniki.

Ocenę dobrą otrzymuje uczeń, który:

- wyjaśnia fakty, zjawiska biologiczne; dostrzega zależności między nimi;
- poprawnie posługuje się terminologią biologiczną;
- rozwiązuje typowe problemy;
- samodzielnie pracuje z instrukcją, kartą zadań;
- za pomocą tekstu źródłowego, obserwacji i doświadczeń zdobywa informacje;
- stosuje w praktyce zdobytą wiedzę.

Ocenę dostateczną otrzymuje uczeń, który:

- opisuje podstawowe fakty, zjawiska i procesy biologiczne;
- z pomocą nauczyciela lub podczas prac w grupie rozwiązuje typowe problemy o małym stopniu trudności;
- z pomocą nauczyciela lub podczas pracy w grupie wykonuje proste zadania i posługuje się instrukcją;

- odpowiada na proste pytania, korzystając z treści podręcznika lub innych znanych mu źródeł.

Ocenę dopuszczającą otrzymuje uczeń, który:

- z pomocą nauczyciela opisuje fakty, zjawiska i procesy;
- wykonuje proste zadania z pomocą nauczyciela podczas prac w grupie.

Ocenę niedostateczną otrzymuje uczeń, który:

- mimo pomocy nauczyciela i uczniów, możliwości korzystania z podręcznika lub innych stosowanych na lekcji źródeł informacji nie podejmuje zadań lub nie rozwiązuje zadań odnoszących się do elementarnych faktów, procesów, zjawisk;
- nie potrafi przeprowadzić prostych obserwacji biologicznych;
- nie opanował treści niezbędnych do kontynuowania nauki.

Ocenę celującą otrzymuje uczeń, który:

- posługuje się wiedzą podręcznikową, będącą efektem jego samodzielnej pracy;
- stawia trafne pytania i hipotezy; przedstawia różne sposoby ich weryfikacji;
- objaśnia zjawiska biologiczne z wykorzystaniem wiedzy z innych przedmiotów;
- samodzielnie realizuje projekty badawcze;
- bierze udział w działaniach dodatkowych (np. konkursy przedmiotowe).

Ocenę bardzo dobrą otrzymuje uczeń, który:

- dostrzega i analizuje związki oraz zależności między zjawiskami, faktami i procesami biologicznymi;
- potrafi stosować zdobytą wiedzę teoretyczną do interpretowania zjawisk obserwowanych w otoczeniu;
- formułuje problemy (także badawcze), planuje i realizuje ich rozwiązania, wykorzystując przy tym wiedzę teoretyczną;
- formułuje wnioski, opinie i potrafi je uzasadnić;
- samodzielnie i twórczo korzysta z różnych źródeł informacji;
- planuje obserwacje, doświadczenia i hodowle biologiczne, estetyczne jej prowadzenie, a następnie interpretuje ich wyniki.

Ocenę dobrą otrzymuje uczeń, który:

- wyjaśnia fakty, zjawiska biologiczne; dostrzega zależności między nimi;
- poprawnie posługuje się terminologią biologiczną;
- rozwiązuje typowe problemy;
- samodzielnie pracuje z instrukcją, kartą zadań;
- za pomocą tekstu źródłowego, obserwacji i doświadczeń zdobywa informacje;

- stosuje w praktyce zdobytą wiedzę.

Ocenę dostateczną otrzymuje uczeń, który:

- opisuje podstawowe fakty, zjawiska i procesy biologiczne;
- z pomocą nauczyciela lub podczas prac w grupie rozwiązuje typowe problemy o małym stopniu trudności;
- z pomocą nauczyciela lub podczas pracy w grupie wykonuje proste zadania i posługuje się instrukcją;
- odpowiada na proste pytania, korzystając z treści podręcznika lub innych znanych mu źródeł.

Ocenę dopuszczającą otrzymuje uczeń, który:

- z pomocą nauczyciela opisuje fakty, zjawiska i procesy;
- wykonuje proste zadania z pomocą nauczyciela podczas prac w grupie.

Ocenę niedostateczną otrzymuje uczeń, który:

- mimo pomocy nauczyciela i uczniów, możliwości korzystania z podręcznika lub innych stosowanych na lekcji źródeł informacji nie podejmuje zadań lub nie rozwiązuje zadań odnoszących się do elementarnych faktów, procesów, zjawisk;
- nie potrafi przeprowadzić prostych obserwacji biologicznych;
- nie opanował treści niezbędnych do kontynuowania nauki.

→ [Do góry](#)

WYMAGANIA EDUKACYJNE Z CHEMII

DLA KLAS I – III GIMNAZJUM

KRYTERIA OCEN

Ocenę niedostateczną otrzymuje uczeń, który:

- nie opanował wiadomości i umiejętności określonych programem, które są konieczne dla dalszego kształcenia się,
- nie potrafi rozwiązać zadań teoretycznych lub praktycznych o elementarnym stopniu trudności nawet przy pomocy nauczyciela, nie zna symboliki chemicznej
- nie potrafi napisać prostych wzorów chemicznych i najprostszych równań chemicznych nawet z pomocą nauczyciela,
- nie potrafi bezpiecznie posługiwać się prostym sprzętem laboratoryjnym i odczynnikami chemicznymi

Ocenę dopuszczającą otrzymuje uczeń, który:

- ma braki w opanowaniu wiadomości określonych programem nauczania, ale braki te nie przekreślają możliwości dalszego kształcenia.
- rozwiązuje z pomocą nauczyciela typowe zadania teoretyczne lub praktyczne o niewielkim stopniu trudności,
- z pomocą nauczyciela potrafi bezpiecznie wykonywać bardzo proste eksperymenty chemiczne, pisać proste wzory chemiczne i równania chemiczne

Ocenę dostateczną otrzymuje uczeń, który:

- opanował w podstawowym zakresie te wiadomości i umiejętności określone programem, które są konieczne do dalszego kształcenia,
- poprawnie stosuje wiadomości i umiejętności do rozwiązywania, z pomocą nauczyciela, typowe zadania teoretyczne lub praktyczne o niewielkim stopniu trudności,
- potrafi korzystać, przy pomocy nauczyciela, z takich źródeł wiedzy, jak układ okresowy pierwiastków, wykresy, tablice oraz potrafi przy pomocy nauczyciela pisać i uzgadniać równania reakcji chemicznych.
- z pomocą nauczyciela potrafi bezpiecznie wykonać doświadczenie chemiczne,

Ocenę dobrą otrzymuje uczeń, który:

- opanował w dużym zakresie wiadomości i umiejętności określone programem,
- poprawnie stosuje wiadomości i umiejętności do samodzielnego rozwiązywania typowych zadań i problemów, natomiast zadania o stopniu trudniejszym wykonuje przy pomocy nauczyciela,

- potrafi korzystać ze wszystkich poznanych na lekcji źródeł informacji (układ okresowy pierwiastków, wykresy, tablice)
- potrafi pisać i uzgadniać równania reakcji chemicznych oraz bezpiecznie wykonywać doświadczenia chemiczne
- jest aktywny w czasie lekcji

Ocenę bardzo dobrą otrzymuje uczeń, który:

- opanował w pełnym zakresie wiadomości i umiejętności przewidziane programem,
- potrafi stosować zdobytą wiedzę do rozwiązania problemów i zadań w nowych sytuacjach,
- wskazuje dużą samodzielność i potrafi bez nauczyciela korzystać z różnych źródeł wiedzy, np. układu okresowego pierwiastków, wykresów, tablic, zestawień,
- sprawnie korzysta ze wszystkich dostępnych i wskazanych przez nauczyciela, dotrzeć do innych źródeł wiadomości,
- potrafi planować i bezpiecznie przeprowadzać eksperymenty chemiczne,
- potrafi pisać i samodzielnie uzgadniać równania reakcji chemicznych,
- wykazuje się aktywną postawą w czasie lekcji,
- bierze udział w konkursie chemicznym lub wymagającym wiedzy i umiejętności związanych z chemią,

Ocenę celującą otrzymuje uczeń, który:

- posiada wiadomości i umiejętności znacznie wykraczające poza program nauczania,
- potrafi korzystać z różnych źródeł informacji nie tylko tych wskazanych przez nauczyciela,
- potrafi stosować wiadomości w sytuacjach nietypowych (problemowych),
- proponuje rozwiązania nietypowe,
- umie formułować problemy i dokonywać analizy syntezy nowych zjawisk,
- potrafi precyzyjnie rozumować posługując się wieloma elementami wiedzy, nie tylko z zakresu chemii
- osiąga sukcesy w konkursach i olimpiadach chemicznych lub wymagających wiedzy chemicznej, szczebla wyższego niż szkolny.

→ [Do góry](#)

WYMAGANIA EDUKACYJNE Z GEOGRAFII

DLA KLAS I – III GIMNAZJUM

KRYTERIA OCEN

OCENA NIEDOSTATECZNA

Ocenę tę otrzymuje uczeń, który:

- nie potrafi nawet przy pomocy nauczyciela wykonać najprostszych ćwiczeń i zadań, oraz podać podstawowych faktów
- nie wykazuje najmniejszych chęci współpracy w celu uzupełnienia braków oraz nabycia podstawowej wiedzy i umiejętności

OCENA DOPUSZCZAJĄCA

Uczeń opanował wiadomości i umiejętności przewidziane podstawą programową w takim zakresie, że potrafi:

- z pomocą nauczyciela wykonać ćwiczenia i zadania o niewielkim stopniu trudności
- wykazać się znajomością i rozumieniem najprostszych pojęć i terminów geograficznych,
- wskazać elementarne związki pomiędzy składnikami środowiska geograficznego
- przy pomocy nauczyciela udzielać pozytywnych odpowiedzi na postawione pytania wyszukać artykuły prasowe na dany temat

OCENA DOSTATECZNA

Ocenę tę otrzymuje uczeń, który spełnia wymogi na ocenę dopuszczającą, oraz opanował wiadomości i umiejętności przewidziane podstawą programową, co pozwala mu na:

- wykazanie się znajomością i rozumieniem podstawowych pojęć i terminów geograficznych
- stosowanie poznanych pojęć i terminów w sytuacjach typowych
- wskazywanie elementarnych związków przyczynowo-skutkowych zachodzących pomiędzy elementami środowiska geograficznego,
- samodzielne rozwiązywanie elementarnych zadań geograficznych
- przy niewielkiej pomocy nauczyciela lokalizować obiekty na mapie
- odczytywać informacje z map tematycznych

OCENA DOBRA

Ocenę tę otrzymuje uczeń, który spełnia wymogi na ocenę dostateczną, oraz opanował wiadomości przewidziane podstawą programową i potrafi:

- samodzielnie wyjaśniać typowe zależności

- posługiwać się terminologią geograficzną z nielicznymi potknięciami i błędami
- sprawnie rozwiązywać zadania geograficzne
- przeprowadzić prostą analizę związków przyczynowo-skutkowych zachodzących pomiędzy elementami środowiska geograficznego
- samodzielnie dokonać analizy danych statystycznych przedstawionych w różnej formie
- odpowiada samodzielnie, poprawnie językowo, ale nie wyczerpuje tematu
- dostrzega i wyjaśnia związki przyczynowo-skutkowe
- odczytuje wykresy, tabele
- sprawnie posługuje się mapą
- dynamicznie ujmuje zjawiska na podstawie danych
- podaje przykłady wskazujące współzależność środowiska przyrodniczego i sposobów gospodarowania

OCENA BARDZO DOBRA

Ocenę tę otrzymuje uczeń, który opanował pełen zakres wiadomości i umiejętności przewidzianych programem nauczania i potrafi:

- sprawnie poruszać się w tematyce geograficznej
- samodzielnie rozwiązywać problemy
- wykazać się znajomością pojęć i terminów oraz umiejętnością poprawnego ich zastosowania w sytuacjach typowych i nietypowych
- posługiwać się poprawnie terminologią geograficzną
- samodzielnie zdobywać wiedzę i umiejętności
- przeprowadzać prawidłową analizę związków przyczynowo-skutkowych, zachodzących pomiędzy elementami środowiska geograficznego
- samodzielnie dokonać analizy danych statystycznych przedstawionych w różnej formie,
- w oparciu o dane liczbowe sporządzić diagramy, wykresy, kartodiagramy itp.
- w oparciu o źródła przeprowadzić analizę procesów i określić ich konsekwencje
- wykazywać się bardzo dobrą znajomością mapy
- umieć scharakteryzować środowisko przyrodnicze dowolnego obszaru na podstawie map i innych źródeł
- oceniać wpływ człowieka na środowisko
- wyjaśniać przyczyny zróżnicowania środowiska
- samodzielnie wyszukiwać danych, interpretować je i przedstawiać graficznie
- samodzielnie wykonuje zadania obliczeniowe

OCENA CELUJĄCA

Ocenę celującą otrzyma uczeń, który:

- uczestniczy i odnosi sukcesy w konkursach o tematyce geograficznej

- na podstawie literatury, właściwie dobranej do tematu, samodzielnie opracowuje tekst, który swoim zakresem wykracza poza program a jednocześnie wskazuje na jego zainteresowania geografią
- potrafi samodzielnie gromadzić literaturę, źródła kartograficzne i statystyczne, analizować treści map, wykresów, tabel statystycznych na wybrany temat geograficzny
- potrafi przedstawić wyniki swoich badań w formie graficznej, tekstowej i słownej oraz multimedialnej
- twórczo rozwija własne uzdolnienia i zainteresowania
- pomysłowo i oryginalnie rozwiązuje nietypowe zadania
- posiada wiedzę wykraczającą poza obowiązujący program nauczania
- samodzielnie wykonuje trudniejsze zadania obliczeniowe
- wykazuje biegłą znajomość mapy

→ [Do góry](#)

WYMAGANIA EDUKACYJNE Z ZAJĘĆ ARTYSTYCZNYCH

DLA KLAS I – III GIMNAZJUM

KRYTERIA OCEN

1. Gotowość ucznia do indywidualnego rozwoju w zakresie twórczym, poznawczym, komunikacyjnym i organizacyjnym.
2. Zaangażowanie w pracę twórczą – przygotowanie materiałów dydaktycznych, plastycznych, aktywność na zajęciach, koncentracja oraz aktywna praca indywidualna i w zespole.
3. Chęć i stopień przyswojenia wiedzy z zakresu dziejów sztuki i problematyki plastycznej.
4. Aktywność i samodzielność ucznia w rozwiązywaniu problemów oraz zadań problemowych i plastycznych.
5. Poziom zainteresowania sztuką – aktywne uczestnictwo w lekcji, w dyskusjach, wyrażanie własnych poglądów, formułowanie wniosków.
6. Wykonywanie obowiązkowych zadań, ćwiczeń i poleceń.
7. Organizacja własnego warsztatu pracy, porządkowanie wiedzy.
8. Dbłość o efekt końcowy wykonanej pracy oraz zgodność z tematem i poleceniem nauczyciela.
9. Umiejętność korzystania z informacji i materiałów źródłowych oraz mediów.
10. Oryginalne rozwiązania problemów i zadań plastycznych oraz humanistycznych z zakresu percepcji sztuki.
11. Zainteresowanie i posiadanie wiedzy z zakresu innych dziedzin sztuki i nauki oraz umiejętność myślenia przyczynowo- skutkowego, kojarzenie faktów.
12. Umiejętność pracy w grupie oraz poczucie odpowiedzialności za własne i grupowe działanie.
13. Adekwatne wykorzystywanie zdobywanej wiedzy z zakresu dziejów sztuki i środków wyrazu artystycznego do ekspresji własnej.
14. Indywidualna twórczość plastyczna lub działalność kulturalna w środowisku szkolnym i pozaszkolnym oraz w przestrzeni publicznej

15. Opracowywanie sprawozdania z wykonanej pracy w procesie ewaluacji.

KRYTERIA OCEN

Podstawą wystawienia oceny pozytywnej jest regularna obecność ucznia na lekcjach lub nieregularna, usprawiedliwiona.

Ocena niedostateczna

Uczeń:

- jest z reguły nieobecny na lekcjach bez usprawiedliwienia lub nie wykazuje zupełnie postawy twórczej w działaniu na zajęciach
- jest stale nieprzygotowany do lekcji – nie posiada wymaganych materiałów edukacyjnych i plastycznych
- nie wykazuje chęci zdobywania wiedzy i nie posiada minimalnych wiadomości objętych programem z zakresu wiedzy o sztuce i problemach plastycznych
- nie wykonuje poleceń nauczyciela, ćwiczeń, prac plastycznych
- nie dokonuje oceny własnej oraz innych uczniów
- nie wykazuje woli zmiany postawy i poprawy.

Ocena dopuszczająca

Uczeń:

- bywa nieobecny na lekcji bez usprawiedliwienia
- jest często nieprzygotowany do lekcji – nie posiada wymaganych materiałów edukacyjnych i plastycznych
- wykazuje minimalną postawę twórczą w działaniu na zajęciach
- wykazuje się małą chęcią zdobywania wiedzy i posiada fragmentaryczną wiedzę z dziejów sztuki i problematyki plastycznej – potrafi wymienić niektóre kierunki w sztuce w przestrzeni publicznej oraz pojedyncze przykłady dzieł i ich autorów, nie angażuje się w sposób odpowiedni w projekt artystyczny – nie uczestniczy w pracy zespołu oraz realizacji przydzielonych zadań
- ćwiczenia, realizacje plastyczne, zadania i polecenia nauczyciela wykonuje rzadko, często nie na temat i niestarannie

- wykazuje małą wolę zmiany postawy i poprawy
- nie posiada umiejętności analizy i syntezy
- bardzo rzadko używa nomenklatury plastycznej
- często nie odrabia prac domowych
- posiada małe możliwości oceny własnej pracy oraz innych uczniów
- posługuje się niektórymi mediami w zakresie technologii komputerowej i cyfrowej.

Ocena dostateczna

Uczeń:

- z reguły jest przygotowany do lekcji – posiada wymagane materiały plastyczne i edukacyjne
- wykazuje postawę twórczą w działaniu na lekcji
- wykazuje się chęcią w zdobywaniu wiedzy, ale jego zasób informacji jest podstawowy z zakresu problemów plastycznych i dziejów sztuki – potrafi wymienić część kierunków w sztuce nowoczesnej XX i XXI w. oraz dzieł sztuki i ich twórców, dokonuje fragmentarycznej analizy dzieła sztuki
- posiada niepełną wiedzę z zakresu objętego programem nauczania
- posiada małą zdolność analizy i syntezy, rzadko włącza się w dyskusję i w planowanie oraz projektowanie działań, odpowiada poprawnie na pytania
- zna tylko niektóre określenia plastyczne i rzadko ich używa w wypowiedzi słownej i pisemnej
- poprawnie wykonuje ćwiczenia i zadania lekcyjne – pisemne, ustne, plastyczne
- odrabia prace domowe, choć nie zawsze poprawnie
- rzadko angażuje się w życie kulturalne klasy, szkoły i środowiska
- nie zawsze dba o estetykę, oryginalność wykonanych prac oraz ich zgodność z zadaniem
- posługuje się częściowo technologią komputerową i cyfrową

- słabo angażuje się w działanie w zespole – wykonuje tylko niektóre z powierzonych mu zadań
- dokonuje niepełnej oceny własnej pracy oraz pracy innych uczniów.

Ocena dobra

Uczeń:

- wykazuje postawę twórczą na lekcji i chęć do działania i rozwoju osobistego
- jest zawsze przygotowany – posiada wymagane materiały edukacyjne i plastyczne
- posiada wymaganą wiedzę programową na poziomie dobrym, chętnie się uczy oraz w zakresie dziejów sztuki i problematyki plastycznej wymienia nazwy kierunków w sztuce w przestrzeni publicznej – potrafi je krótko charakteryzować, zna głównych przedstawicieli i ich dzieła oraz chronologię, dokonuje częściowej analizy dzieła sztuki
- posługuje się podstawową terminologią plast. w wypowiedzi ustnej i pisemnej, czasem bierze udział w dyskusji, projektowaniu i planowaniu działań
- starannie, estetycznie zgodnie z określonym tematem, zagadnieniem wykonuje ćwiczenia w zeszytach ćwiczeń oraz realizacje plastyczne- posiada zdolność analizy i syntezy
- odrabia poprawnie prace domowe
- w sposób właściwy, choć nie wyczerpujący, angażuje się w pracę zespołu w zakresie powierzonych mu zadań
- czasem uczestniczy w życiu kulturalnym klasy i szkoły oraz rzadko realizuje projekty w przestrzeni publicznej
- posługuje się technologią komputerową i informacyjną w stopniu podstawowym
- dokonuje oceny własnej pracy i pracy innych uczniów.

Ocena bardzo dobra

Uczeń:

- wykazuje postawę twórczą i dużą chęć do działania na lekcji lub na rzecz danego projektu
- jest zawsze przygotowany – posiada wymagane, czasem nadprogramowe, materiały edukacyjne i plastyczne, wykonuje zadania domowe

- posiada pełną wiedzę programową i dużą chęć do nauki i rozwoju osobistego
- z zakresu dziejów sztuki i problematyki plastycznej swobodnie operuje nazwami nurtów i ich chronologią, potrafi wymienić wielu przedstawicieli kierunków w sztuce i ich dzieła, sprawnie i ciekawie dokonuje analizy dzieła sztuki
- celowo i prawidłowo używa terminologii plastycznej w wypowiedzi ustnej i pisemnej
- posiada zdolność analizy i syntezy oraz bierze udział w dyskusjach, wyrażając swoje poglądy i formułuje wnioski
- posiada wiedzę i znajomość problematyki społecznej w Polsce i na świecie oraz wykorzystuje ją w projektowaniu i realizowaniu działań artystycznych
- starannie wykonuje ćwiczenia plastyczne i zadania lekcyjne, poszukując oryginalnych rozwiązań problemów plastycznych i realizacji artystycznych
- efekt końcowy jego pracy jest zawsze zgodny z tematem i zadaniem
- bierze czynny udział w życiu kulturalnym klasy i szkoły, wydarzeniach kulturalnych, realizuje projekty artystyczne na rzecz środowiska, w przestrzeni publicznej
- jest pomysłodawcą i koordynatorem zadań w zespole, w sposób sprawny i oryginalny wywiązuje się z przydzielonych mu zadań
- posługuje się technologią komputerową i cyfrową w stopniu rozszerzonym
- w sposób prawidłowy i wystarczający dokonuje oceny własnej pracy i pracy innych uczniów.

Ocena celująca

Uczeń:

- wykazuje wyjątkową postawę twórczą i bardzo dużą chęć działania na lekcjach i na rzecz projektów artystycznych
- jest zawsze przygotowany – posiada materiały edukacyjne i plastyczne, wymagane oraz nadprogramowe
- swobodnie operuje pełną wiedzą programową i ponadprogramową z zakresu dziejów sztuki i problemów plastycznych (zna kierunki w sztuce XX i XXI w., chronologię, wielu przedstawicieli i ich dzieła oraz potrafi scharakteryzować nurty w sztuce na tle społeczno-

historycznym w kontekście innych dziedzin sztuki w Polsce i na świecie), swobodnie dokonuje syntezy i analizy problemów i zdarzeń, ciekawej analizy dzieł sztuki, formułuje własne oryginalne poglądy i wnioski

- czynnie bierze udział w dyskusji w projektowaniu i planowaniu działań
- jest zainteresowany sztuką w sposób szczególny – uczestniczy w wielu wydarzeniach artystycznych oraz w życiu kulturalnym klasy, szkoły, miasta, zna placówki muzealne i galerie w Polsce i w Europie
- pracę koncepcyjną, ćwiczenia i zadania lekcyjne oraz projekty plastyczne wykonuje zgodnie z tematem, a jego rozwiązania są ciekawe i oryginalne
- celowo stosuje wiedzę z zakresu dziejów sztuki i środków formalnych do własnej ekspresji plastyczno-teatralnej
- potrafi wyszukiwać informacje we wszystkich nośnikach i mediach, posługuje się biegle techniką komputerową i cyfrową
- jest osobą inspirującą własnymi pomysłami zespół w zakresie którego pracuje, a powierzone zadania wykonuje w sposób adekwatny i profesjonalny
- zawsze odrabia zadania domowe i podejmuje się dodatkowej pracy, np. przygotowuje prezentacje, bierze odpowiedzialność za koordynację realizacji projektu, przygotowuje sprawozdania i dokumentację
- dokonuje analizy własnych działań i pracy oraz sprawnej i prawidłowej oceny pracy innych uczniów.

→ [Do góry](#)

WYMAGANIA EDUKACYJNE Z **TECHNIKI**

DLA KLAS I – III GIMNAZJUM

Ocenę celującą otrzymuje uczeń, który:

- posiadał wiedzę i umiejętności wykraczające poza program nauczania zajęć technicznym w gimnazjum,
- wykorzystuje wiadomości do rozwiązywania w sposób nietypowy, problemów praktycznych i teoretycznych,
- interesuje się najnowszymi osiągnięciami nauki i techniki, jest laureatem konkursów wiedzy technicznej lub bezpieczeństwa ruchu drogowego(BRD) na szczeblu wojewódzkim lub ogólnopolskim.

Ocenę bardzo dobrą otrzymuje uczeń, który :

- opanował pełen zakres wiedzy i umiejętności objętych programem nauczania, wyjaśnia zjawiska fizyczne, w oparciu o które działają urządzenia techniczne, przedstawia estetyczną i kompletną dokumentację rysunkowo-technologiczną,
- właściwie organizuje stanowisko pracy, prawidłowo posługuje się narzędziami, przyrządami i przyborami,
- pracuje systematycznie i efektywnie, wykazuje się aktywnością na lekcjach,
- stosuje zdobytą wiedzę techniczną i umiejętności praktyczne do rozwiązywania zadań i problemów w różnych sytuacjach,
- wyjaśnia parametry techniczne urządzeń, efektywnie współdziała w grupie,
- zna zasady bezpiecznego zachowania (pieszego, rowerzysty, motorowerzysty) w ruchu drogowym.

Ocenę dobrą otrzymuje uczeń, który:

- opanował wiadomości i umiejętności objęte programem nauczania,

- poprawnie wykorzystuje wiadomości do rozwiązywania problemów praktycznych i teoretycznych,
- przedstawia dokumentację rysunkowo-technologiczną, ale zdarzają się w niej błędy,
- właściwie organizuje stanowisko pracy, ale zdarzają się drobne uchybienia,
- w sposób zadawalający posługuje się narzędziami, przyrządami i przyborami, korzysta z wytworów techniki, zwracając uwagę na bezpieczeństwo, zna zasady i potrafi praktycznie udzielić pierwszej pomocy, w tym porażonemu prądem elektrycznym,
- jest pracowity i chętny do pracy, przygotowany do realizacji tematu.

Ocenę dostateczną otrzymuje uczeń, który:

- opanował podstawowe wiadomości i umiejętności objęte programem nauczania,
- przedstawia dokumentację rysunkowo-technologiczną, ale z błędami lub niestaranną, pracuje, ale nie jest aktywny na lekcjach,
- właściwie organizuje stanowisko pracy, ale z uchybieniami i potrzebuje na to więcej czasu,
- stara się pracować systematycznie, ale potrzebuje dodatkowej pomocy nauczyciela,
- rozwiązuje zadania praktyczne i teoretyczne o małym stopniu trudności, wymaga zachęty do pracy i dłuższego czasu na jej wykonanie.

Ocenę dopuszczającą otrzymuje uczeń, który:

- ma braki w wiadomościach i umiejętnościach, które jednak nie uniemożliwiają mu dalszej nauki,
- samodzielnie lub z pomocą nauczyciela wykonuje większość zadań o podstawowym stopniu trudności, zadania wykonuje z opóźnieniem,
- pracuje niesystematycznie, wykazuje bierny stosunek do przedmiotu.

Ocenę niedostateczną otrzymuje uczeń, który:

- nie opanował podstawowych wiadomości i umiejętności, które są niezbędne w dalszej nauce,
- nie potrafi rozwiązać (wykonać) zadań o podstawowym stopniu trudności z pomocą nauczyciela,
- nie wykazuje zainteresowania zajęciami technicznymi,
- nie przestrzega zasad i przepisów BHP podczas posługiwania się narzędziami, przyborami i urządzeniami technicznymi.

→ [Do góry](#)

WYMAGANIA EDUKACYJNE Z **FIZYKI**

DLA KLAS I – III GIMNAZJUM

Poziom wymagań	Stopień
wymagania konieczne	dopuszczający
wymagania podstawowe	dostateczny
wymagania rozszerzające	dobry
wymagania dopełniające	bardzo dobry
wymagania wykraczające	celujący

Uczeń, który nie spełnia wymagań koniecznych, otrzymuje ocenę **niedostateczną**, ponieważ:

- Nie opanował wiadomości teoretycznych, w stopniu pozwalającym na kontynuację nauki - Popelnia poważne błędy merytoryczne, myli pojęcia fizyczne i ich jednostki
- Nie potrafi rozwiązywać prostych zadań obliczeniowych
- Nie umie opisywać zjawisk fizycznych, które były omawiane bądź prezentowane na lekcjach
- Nie pracował systematycznie, często nie odrabiał prac domowych i nie był przygotowany do lekcji
- Nie podejmował wysiłku w celu opanowania podstawowych wiadomości i umiejętności

Wymagania konieczne na ocenę **dopuszczającą**, spełnia uczeń, który:

- Zna podstawowe pojęcia fizyczne, chociaż popelnia nieznaczne błędy
- Opanował wiadomości teoretyczne, chociaż popelnia drobne błędy podczas prezentowania ich w formie słownej lub za pomocą wzorów, błędy potrafi skorygować przy pomocy nauczyciela w ich definiowaniu
- Potrafi opisać omawiane na lekcjach zjawiska fizyczne

- Potrafi rozwiązywać typowe zadania obliczeniowe o niewielkim stopniu trudności (wymagające zastosowania jednego wzoru)
- Aktywnie uczestniczy w lekcji i systematycznie odrabia prace domowe

Wymagania podstawowe na ocenę **dostateczną**, spełnia uczeń, który:

- Opanował wiadomości teoretyczne
- Zna podstawowe pojęcia fizyczne, wzory i jednostki
- Potrafi opisać zjawiska fizyczne omawiane na lekcjach i rozumie zależność między wielkościami fizycznymi
- Potrafi rozwiązywać zadania obliczeniowe o średnim stopniu trudności (wymagające zastosowania większej liczby wzorów), chociaż popełnia drobne błędy obliczeniowe
- Umie odczytywać i sporządzać wykresy
- Aktywnie uczestniczy w lekcji i systematycznie odrabia prace domowe

Wymagania rozszerzające na ocenę **dobrą**, spełnia uczeń, który spełnił wymagania podstawowe, a ponadto:

- Potrafi wyjaśnić ćwiczenia, pokazy wykonywane na lekcjach
- Potrafi kojarzyć, poprawnie analizować zjawiska, przyczyny i skutki zdarzeń oraz wyciągać z nich wnioski
- Potrafi planować doświadczenia i na podstawie znajomości praw fizyki przewidywać ich przebieg
- Potrafi rozwiązywać zadania obliczeniowe, wymagające użycia i przekształcenia kilku wzorów
- Potrafi odczytywać i sporządzać wykresy

Wymagania dopełniające na ocenę **bardzo dobrą**, spełnia uczeń, który:

- Opanował wiadomości teoretyczne przewidziane w programie
- Zna podstawowe pojęcia fizyczne, wzory i jednostki oraz sprawnie się nimi posługuje
- Potrafi poprawnie interpretować zjawiska fizyczne
- Potrafi projektować i wykonywać doświadczenia, potrafi interpretować wyniki doświadczeń
- Potrafi organizować swoją naukę i pracę na lekcji oraz współpracować w zespole uczniowskim
- Potrafi samodzielnie korzystać z różnych źródeł informacji
- Potrafi rozwiązywać zadania na poziomie gimnazjalnym
- Aktywnie uczestniczy w lekcjach i systematycznie odrabia prace domowe
- Dostrzega i potrafi wymienić przykłady związków fizyki z innymi działami nauki oraz zastosowania wiedzy fizycznej w życiu codziennym

Wymagania wykraczające, na ocenę **celującą**, spełnia uczeń, który spełnił wymagania dopełniające oraz wyróżnia się chociaż jednym z podanych punktów:

- Szczególnie interesuje się określoną dziedziną fizyki lub astronomii, samodzielnie dociera do różnych źródeł informacji naukowej
- Prowadzi badania, opracowuje wyniki i przedstawia je w formie projektów uczniowskich

→ [Do góry](#)

WYMAGANIA EDUKACYJNE Z **EDUKACJI DLA BEZPIECZEŃSTWA**

DLA KLAS I – III GIMNAZJUM

kryteria ocen:

a) **celujący** otrzymuje uczeń, który:

- posiada wiedzę obejmującą wiadomości i umiejętności wykraczające poza program nauczania , wynikające z indywidualnych zainteresowań, systematycznie pracuje nad pogłębianiem wiedzy, umiejętnie wykorzystuje zdobyte wiadomości z literatury, programów radiowych i telewizyjnych oraz z internetu, wykonuje nietypowe opracowania i referaty przydatne do lekcji,
- podejmuje się wykonania zadań dodatkowych (indywidualnie lub w zespole), znacznie wykraczających poza podstawę programową, wykazuje się bogatym słownictwem oraz potrafi analizować zdarzenia, osiąga sukcesy w konkursach i zawodach właściwych dla przedmiotu i uzyskiwać wyróżniające wyniki, godnie reprezentując szkołę.

b) **bardzo dobry** otrzymuje uczeń, który:

- opanował pełny zakres wiadomości i umiejętności określony programem nauczania, wykazuje zainteresowanie problematyką przedmiotu, jest aktywny na lekcjach, ma bogate wiadomości na poziomie treści dopełniających, dobrowolnie wykonuje dodatkowe zadania,
- potrafi samodzielnie wyszukiwać informacje w różnych źródłach oraz je selekcjonować, odpowiedzi ucznia są bogate w słownictwo,
- uczestniczy w konkursach i zawodach

c) **dobry** otrzymuje uczeń, który:

- nie opanował w pełni wiadomości określonych programem nauczania w danej klasie, ale opanował je na poziomie przekraczającym wymagania zawarte w podstawach programowych,

- jest aktywny na lekcji, rozumie omawiane treści, poprawnie stosuje wiadomości, poprawnie i samodzielnie wykonywać ćwiczenia praktyczne i inne zadania i wykazywać zainteresowanie omawianą na zajęciach problematyką.

d) **dostateczny** otrzymuje uczeń, który:

- opanował wiadomości i umiejętności przewidziane w programie nauczania w stopniu zadawalającym, potrafi wykonać łatwe zadania,
- zapamiętuje podstawowe wiadomości i potrafi je zaprezentować, zna podstawowe wiadomości i umie je z pomocą nauczyciela zastosować,
- odpowiedzi ucznia są niesamodzielne, kierowane przez nauczyciela.

e) **dopuszczający** otrzymuje uczeń, który:

- posiada wiedzę obejmującą wiadomości i umiejętności łatwe, niezbędne w dalszej edukacji w wiadomościach ucznia występują luki,
- częściowo rozumie polecenie i instrukcje, odpowiedzi ucznia są niesamodzielne.

f) **niedostateczny** otrzymuje uczeń, który:

- nie opanował wiadomości i umiejętności określonych w podstawach programowych przedmiotu nie opanował wiadomości i umiejętności na ocenę dopuszczającą.

→ [Do góry](#)